

İCRA TAKİBİNDE USÛLSÜZ TEBLİGATIN İLERİ SÜRÜLMESİ VE TEBLİĞ TARİHİNİN BELİRLENMESİ

*Assertion of Inadequate Notification in Enforcement Proceedings
and Determination of the Notification Date*

Cansu KORKMAZ*

Özet

Tebliğat, icra takibinin ilerlemesini ve neticelenmesini sağlaması, hak arama özgürlüğü ile hukukî dinlenilme hakkının gereğinin yerine getirilmesi yönleriyle, cebri icra süreci bakımından önemi haiz bir kurumdur. Yargılamada olduğu gibi icra takibinin çeşitli aşamalarında da tebliğatla ilgili birtakım sorunlarla karşılaşmaktadır. Bu sorunlardan birini usûlsüz tebliğat oluşturmaktadır. Uygulamada usûlsüz tebliğat şikâyetle sıklıkla konu edildiği için icra takiplerinin tamamlanmasına engel teşkil etmekte ve cebri icra yoluyla yapılan satışların iptal edilmesine yol açmaktadır.

Usûlsüz tebliğatın icra takiplerine etkisi sebebiyle, bir tebliğatın usûlüne uygun olup olmadığının belirlenmesi gerekir. Mevzuatta usûlsüz tebliğatın muhatap tarafından ileri sürülmesi düzenlenmekle birlikte, tebliğatın önemi dolayısıyla usûlsüz tebliğatın re'sen gözetilmesi gerektiği yönünde bir yaklaşım vardır. Bu husus, icra ve iflâs müdürleri tarafından tebliğatın usûlüne uygun olup olmadığının re'sen gözetileceğini öngören Cebri İcra Kanunu Taslağı'ndan da anlaşılmaktadır.

Usûlsüz tebliğatın varlığının yanında, öğrenmeye bağlanan sonuç itibarıyla öğrenme tarihinin tespit edilmesi de önem taşımaktadır. Ancak usûlsüz tebliğatın öğrenildiği ve tebliğatın yapılmış sayıldığı tarihin belirlenmesine dair farklı yönde yargı kararları bulunmaktadır. Farklı yöndeki yaklaşımlar, işlemin öğrenilme zamanının re'sen araştırılıp araştırılmayacağına dayanmaktadır. Bu doğrultuda, çalışmada yargı kararları çerçevesinde icra takipleri bakımından usûlsüz tebliğatın incelenmesine ilişkin mevcut uygulama ile usûlsüz tebliğat yönünden muhatabın beyan ettiği öğrenme tarihinin dikkate alınmasına dair istisnalar üzerinde durulmuştur. Ayrıca Taslakta usûlsüz tebliğatın icra takipleri bakımından re'sen dikkate alınması yönündeki düzenleme değerlendirilmiştir.

Anahtar Kelimeler: Tebliğat, Usûlsüz Tebliğat, Tebliğ Tarihi, Süre, Cebri İcra Kanunu Taslağı

Abstract

Notification is an important institution in the enforcement process because it ensures the progress and completion of enforcement proceedings and fulfills the requirements of the right to legal remedies and the right to be heard. Problems related to notification are encountered at various stages of enforcement proceedings, as much as the judicial process. One of these problems is inadequate notification. In practice, inadequate notification is frequently the subject of complaints, hindering the completion of enforcement proceedings and leading to the cancellation of sales conducted through enforcement.

➤ Bu makale Etik Kurul iznine tabi değildir/This article is not subject to Ethics Committee permission.

➤ Makale Geliş Tarihi/Article Received Date: 13.4.2026

➤ Yayın Kurulu Kabul Tarihi/Editorial Board Acceptance Date: 17.7.2026

* Dr. Öğr. Üyesi, Ankara Yıldırım Beyazıt Üniversitesi Hukuk Fakültesi, Medenî Usûl ve İcra İflâs Hukuku Anabilim Dalı, Ankara/Türkiye, E-posta: ckorkmaz@aybu.edu.tr, <https://orcid.org/0000-0003-3362-1703>, <https://ror.org/05ryemn72>.

Because of the impact of inadequate notification on enforcement proceedings, it is necessary to determine whether a notification is properly served. Although the legislation provides for the addressee to raise the issue of inadequate notification, there is an approach that inadequate notification should be considered ex officio due to the importance of it. This is also evident from the Draft Enforcement Code, which stipulates that enforcement officers shall automatically consider whether the notification was made in accordance with the law.

In addition to the existence of inadequate notification, determining the date of learning is also important, given the outcome linked to learning. However, there are differing court decisions regarding the determination of the date on which the inadequate notification was learned and the date on which the notification is deemed to have been served. These differing approaches stem from whether the time of learning about the inadequate notification should be investigated ex officio. Accordingly, this study focuses on the current practice regarding the examination of inadequate notification of process in enforcement proceedings within the framework of judicial decisions, and the exceptions to considering the declared date of learning in cases of inadequate notification of process. This study also evaluates the provision in the Draft regarding the ex officio consideration of inadequate notifications in enforcement proceedings.

Keywords: Notification, Inadequate Notification, Notification Date, Duration, Draft of Enforcement Code

GİRİŞ

Tebliğat, bir hukukî işlemin yetkili merci tarafından muhatabına mevzuatta öngörülen şekilde bildirilerek belgelendirme işlemidir¹. Bir icra takibine devam edilebilmesi için takibin değişik aşamalarında tebliğat gündeme gelmektedir. Nitekim cebrî icra sürecinin devam ettirilmesi ve tamamlanması bakımından icra işlemlerinin muhataba bildirilmesi gerekir². Tebliğat, icra takibinin gerektirdiği işlemlerin zamanında yapılmasına, tarafların veya ilgililerin haklarını kullanmasına hizmet eder. Tebliğat cebrî icra süreci hakkında tarafların gerektiği şekilde bilgilendirilmesi, ödemelerin ve itirazların süresi içerisinde yapılması, takibin

¹ Tebliğat kavramına dair tanımlar ve açıklamalar için bkz. Baki Kuru, *Hukuk Muhakemeleri Usûlü*, C. V (6. Baskı, Demir-Demir Yayıncılık 2001) 5510-5511; Ejder Yılmaz ve Tacar Çağlar, *Tebliğat Hukuku* (6. Baskı, Yetkin Yayınları 2013) 39; Timuçin Muşul, *Tebliğat Hukuku* (6. Baskı, Adalet Yayınevi 2016) 45; Ramazan Arslan, Ejder Yılmaz, Sema Taşpınar Ayvaz ve Emel Hanağası, *Medenî Usûl Hukuku* (10. Baskı, Yetkin Yayınları 2024) 191; Süha Tanrıver, *Medenî Usûl Hukuku*, C. I (6. Baskı, Yetkin Yayınları 2024) 511; Ali Cem Budak ve Varol Karaaslan, *Medenî Usûl Hukuku* (8. Baskı, Filiz Kitabevi 2024) 139; Hakan Pekcanitez, Oğuz Atalay ve Muhammet Özokes, *Medenî Usûl Hukuku* (13. Baskı, On İki Levha Yayıncılık 2025) 139; Güray Erdönmez, *Pekcanitez Usûl Medenî Usûl Hukuku*, C. I (16. Baskı, On İki Levha Yayıncılık 2025) 739; Murat Atalı, İbrahim Ermenek ve Ersin Erdoğan, *Medenî Usûl Hukuku* (8. Baskı, Yetkin Yayınları 2025) 319. Tebliğat kavramı yazılı bildirim olarak da ifade edilmektedir. Bkz. Ergun Önen ve Selçuk Öztekin, *Medenî Yargılama Hukuku* (2. Baskı, On İki Levha Yayıncılık 2026) 267 vd.

² Necmettin Berkin, 'İcra Tebliğleri ve 538 sayılı Kanunun Getirdiği Yenilikler' (1967) 1-2 İstanbul Üniversitesi Hukuk Fakültesi Mecmuası 129; İlhan E. Postacioğlu, *İcra Hukuku Esasları* (4. Baskı, Fakülteler Matbaası 1982) 91; Saim Üstündağ, *İcra Hukukunun Esasları* (8. Baskı, İstanbul 2004) 72; Baki Kuru, *İcra ve İflâs Hukuku El Kitabı* (2. Baskı, Adalet Yayınevi 2013) 127; Timuçin Muşul, *İcra ve İflâs Hukuku* (6. Baskı, Adalet Yayınevi 2013) 162; Ramazan Arslan, Ejder Yılmaz, Sema Taşpınar Ayvaz ve Emel Hanağası, *İcra ve İflâs Hukuku* (10. Baskı, Yetkin Yayınları 2024) 113.

ilerlemesi ve takip ekonomisi ilkesi gereğince makul sürede tamamlanması için icra ve iflâs hukukunda önemli bir işlevi haizdir³.

Tebliğata dair usûl ve esaslar, 7201 sayılı Tebligat Kanunu'nda ve Tebligat Kanunu'nun Uygulanmasına Dair Yönetmelik'te düzenlenmiştir. Bu genel kurallar, icra ve iflâs hukukunda da geçerlidir (İİK m. 21/I, m. 57/I). İcra ve İflâs Kanunu'nda başta adres değişikliği olmak üzere, tebligata dair özel hükümler de yer almaktadır (İİK m. 21/II, III; m. 68/b, 148/a, m. 150/ı). Bu hükümlerin sınırlı olması ve genel hükümlere atıf yapılması sebebiyle, tebligat icra dairelerince Tebligat Kanunu ve Yönetmelik hükümlerine göre yapılır. Bunun yanında, tebliğ işleminin makbuz karşılığında doğrudan tevdi yoluyla yapılması da mümkündür (İİK m. 21/I).

Mevzuata uygun tebligat yapılmadığı takdirde, usûlsüz tebligat hususu hukuk yargısında olduğu gibi cebrî icra süreci bakımından da gündeme gelir. Uygulamada icra takiplerine dair tebligat işleminden kaynaklı sorunlardan biri usûlsüz tebligattır. Tebligata ilişkin mevzuatta öngörülen prosedürün uygulanmaması veya yanlış uygulanması ya da ilgili hükümde yer verilen aşamaların sırasına riayet edilmemesi, usûlsüz tebligat iddialarını gündeme getirmektedir. Özellikle usûlsüz tebligat, yargı kararlarından anlaşıldığı üzere icra mahkemelerine yapılan şikâyetlerde önemli yer tutmaktadır. Ayrıca usûlsüz tebligat, ihalenin feshi taleplerine sıklıkla konu edildiğinden açık artırma yoluyla yapılan satışların iptal edilmesine yol açmaktadır⁴.

Bir tebligatın usûlüne uygun olup olmadığı noktasında mahkemelerde yorum farklılığı olmasının yanında, mevzuatta usûlsüz tebligat bakımından öğrenmeye bağlanan sonucun bir tamamlayıcısı olarak öngörülen öğrenme tarihinin ve dolayısıyla tebligatın yapılmış sayıldığı tarihin tespitine dair farklı yönde yargı kararları bulunmaktadır. Usûlsüz tebligatın sonuçları itibarıyla tebliğ işleminin öğrenildiği tarihin tespiti önemli olduğundan, çalışmada icra hukuku bakımından tebliğ tarihinin belirlenmesine ilişkin söz konusu yargı kararları ele alınmıştır. Bunun yanında, Adalet Bakanlığı Mevzuat Genel Müdürlüğü tarafından 2025

³ Hakan Pekcanitez, Oğuz Atalay, Meral Sungurtekin Özkan ve Muhammet Özkes, *İcra ve İflâs Hukuku* (12. Baskı, On İki Levha Yayıncılık 2025) 79; Murat Atalı, İbrahim Ermenek ve Ersin Erdoğan, *İcra ve İflâs Hukuku* (9. Baskı, Yetkin Yayınları 2025) 63; L. Şanal Görgün, Levent Börü ve Mehmet Kodakoğlu, *İcra ve İflâs Hukuku* (6. Baskı, Yetkin Yayınları 2025) 45; İbrahim Aşık, Yakup Oruç, Ozan Tok, Ömer Faruk Saçar ve Recep Aşit, *İcra ve İflâs Hukuku* (4. Baskı, Seçkin Yayınevi 2025) 73; Serdar Kale, *İcra ve İflâs Hukuku* (Yetkin Yayınları 2026) 54.

⁴ Ramazan Arslan, *İcra - İflâs Hukukunda İhale ve İhalenin Feshi* (Ankara Üniversitesi Hukuk Fakültesi Yayınları 1984) 91; Timuçin Muşul, *İcra ve İflâs Hukukunda İhale ve İhalenin Feshi* (Adalet Yayınevi 2016) 99 vd.; Ömer Çon, *İhalenin Feshi (İcra ve İflâs Kanunu Madde 134)* (Yetkin Yayınları 2021) 53 vd. İhalenin feshi yolunun sicil düzeltilmesi davası ile karşılaştırılmasına dair bkz. A. Lâle Sirmen ve Sema Taşpınar Ayvaz, 'Yargıtay Kararlarına Göre İhale Feshedilmeksizin Sicilin Düzeltilmesi Davası Açılması' içinde Tuğçe Tuzcuoğlu ve A. Halki Cihan (edt), *Yargıtay Kararları Işığında Güncel Medenî Hukuk Problemleri Sempozyumu Bildirileri* (On İki Levha Yayıncılık 2019) 510 vd.

yılında kamuoyuna sunulan Cebrî İcra Kanunu Taslağı'ndaki usûlsüz tebligata dair düzenleme değerlendirilmiştir.

I. GENEL OLARAK USÛLSÜZ TEBLİGAT

A. Usûlsüz Tebligatın Şartları

Geçerli bir tebligatın varlığı için ilgili hukukî işlemin mevzuatta öngörüldüğü şekilde muhatabına ya da muhatap adına tebliği kabule yetkili kişilere bildirilmesi ve bu bildirimin belgelendirilmesi gerekir⁵. Buna göre yargı kararlarında da belirtildiği üzere, tebligatın bilgilendirme ve belgelendirme olmak üzere iki unsuru vardır⁶. Bilgilendirme ve belgelendirme, ilgili işlemin ve kararın muhataba ulaştırılmasıyla hukukî sonuç doğurmasına hizmet eder⁷.

Muhataba yapılan bildirimin resmî şekilde belgelendirilmesi, tebligatı diğer bildirimlerden ayırır. Buna göre usûlsüz tebligattan söz edebilmek için öncelikle resmî bir tebligatın varlığı gerekir⁸. Usûlsüz de olsa bir tebligatın varlığı arandığı için tebligatın hiç yapılmadığı ya da ilgili evrakın tebliğe çıkarılmadığı durumlarda, usûlsüz tebligattan söz edilemez.

Usûlsüz tebligat kavramı, geçersiz tebligat ve tebligat yokluğu kavramlarından farklıdır⁹. Nitekim usûlsüz tebligatta, Tebligat Kanunu'nda ve Tebligat Kanunu'nun Uygulanmasına Dair Yönetmelik'te öngörülen usûle aykırı bir tebliğ işlemi vardır¹⁰. Buna karşılık, geçersiz tebligatta bildirimi yapan mercinin tebligat

⁵ Muşul, Tebligat (n 1) 45; Pekcanitez, Atalay ve Özkes (n 1) 139; Tanrıver, Usûl (n 1) 511; Atalı, Ermenek ve Erdoğan, Usûl (n 1) 320; Budak ve Karaaslan (n 1) 139; Erdönmez, Pekcanitez Usûl (n 1) 739.

⁶ "...Hukukî anlamda tebligat, hukukî işlemlerin kanunda belirtilen usûle uygun olarak muhatabına ya da muhatap adına kanunen kabule yetkili şahıslara yazılı olarak bildirimi ve bu bildirimin belgelendirilmesi işlemidir. Tebligatın, yazılı bildirim ve belgelendirme olmak üzere iki ana unsuru vardır. Tarafların, mahkemenin, icra ve iflâs dairelerinin yaptıkları işlemlerin tamamlanıp hükiim ifade edebilmesi için genellikle tebliğ edilmiş olması gerekmektedir.", Yargıtay HGK, 12.03.2025, E. 2023/10-455, K. 2025/123, (Lexpera). Ayrıca bkz. Yargıtay HGK, 29.6.2021, E. 2018/12-411, K. 2021/877; İzmir BAM 3. HD, 09.02.2017, E. 2017/232, K. 2017/237, (Lexpera).

⁷ Recep Akcan ve Hakan Albayrak, *Tebligat Hukuku* (3. Baskı, Seçkin Yayınevi 2016) 32; Şükran Ekecik ve Osman Duran, 'Tebligat Kanunu'nun 20. Maddesi Üzerine Düşünceler' (2013) 71 (3) Ankara Barosu Dergisi 88; Nedim Meriç ve Tuğçe Arslanpınar Tat, 'Tebligatın Önemi, Hukukî Niteliği ve Tebliğ Kurallarına Uygun Davranıldığının İlgili Mercî Tarafından Kendiliğinden Dikkate Alınması' içinde Nedim Meriç, Tuğçe Arslanpınar Tat, Melih Işık, Nurdan Korkmaz ve Barçın Özkan Kırdıl, *Olaylarla Tebligat Hukuku* (3. Baskı, On İki Levha Yayıncılık 2022) 14-15.

⁸ Kuru, Usûl (n 1) 5563; Muhammet Özkes ve Emel Hanağası, *Yargı Örgütü ve Tebligat Hukuku* (Anadolu Üniversitesi Yayınları 2012) 137; Erdönmez, Pekcanitez Usûl (n 1) 739, 828.

⁹ Muşul, İcra (n 2) 162; Muşul, Tebligat (n 1) 45; Arslan, Yılmaz, Taşpınar Ayvaz ve Hanağası, Usûl (n 1) 203; Atalı, Ermenek ve Erdoğan, Usûl (n 1) 334; Erdönmez, Pekcanitez Usûl (n 1) 829; Görgün, Börü ve Kodakoglu (n 3) 45. Ayrıca bkz. Canan Ruhi ve Ahmet Cemal Ruhi, *Tebligat Hukuku Bilgisi* (10. Baskı, Seçkin Yayınevi 2025) 283.

¹⁰ Avukatla takip edilen işlerde tebligatın avukata yapılması gerekirken müvekkile yapılması hâlinde, usûlsüz tebligatın söz konusu olduğu yönünde bkz. Kuru, Usûl (n 1) 5538; Yılmaz ve Çağlar (n 1)

çıkarmaya yetkili olmaması söz konusudur¹¹. Tebligatın yokluğunda ise bilgilendirme ve belgelendirme unsurları ya da bunlardan biri eksik olduğundan, tebligat olarak nitelendirilebilecek bir işlem bulunmamaktadır¹². Örneğin, ödeme emrinin

240; Erdönmez, Pekcanitez Usûl (n 1) 760; Atalı, Ermenek ve Erdoğan, Usûl (n 1) 327. Ayrıca bkz. Recep Akcan, 'İcra İşlerinde Tebligat' (1999) 7 (1-2) Selçuk Üniversitesi Hukuk Fakültesi Dergisi 77. Tebligatın avukatla takip edilen işlerde müvekkile yapılması hâlinde tebliğ işleminin geçersiz olduğu yönünde bkz. Mehmet Kâmil Yıldırım ve Nevhis Deren-Yıldırım, *İcra ve İflâs Hukuku* (9. Baskı, Beta Yayıncılık 2025) 75; Akcan ve Albayrak (n 7) 106. Müvekkile yapılan tebligatın yok hükmünde olduğu yönünde bkz. Muşul, İcra (n 2) 236; Muşul, Tebligat (n 1) 494; İbrahim Özbay ve Taner Emre Yardımcı, *Tebligat Hukuku* (Adalet Yayınevi 2018) 110. Bu şekilde yapılan tebligatın yok hükmünde ya da usûlsüz olduğuna dair farklı yönde yargı kararları bulunmaktadır. Örneğin bkz "..."*Satış ilanının, şikayetçi borçlunun vekiline tebliği gerekir. Emredici nitelikteki düzenlemelerden kaynaklanan yasal zorunluluğa aykırı olarak, vekili varken asile gönderilen satış ilanı tebligatı yok hükmünde olup sonuç doğurmaz. Borçlunun vekiline satış ilanı tebliğinin yapılmadığı görülmekle asile yapılan tebligat yok hükmünde olduğundan, borçlu vekilinin satış ilanını 07/06/2022 tarihinde UYAP evrak işlem kütüğünden okuduğundan bahisle vekilin ilandan haberdar olduğu, 07/06/2022 tarihinin, öğrenme ve dolayısıyla tebellüğ tarihi olarak kabulü mümkün değildir.*", Yargıtay 12. HD, 16.05.2024, E. 2024/2708, K. 2024/4873, (Lexpera). Ayrıca bkz. "...*Satış ilanının kıymet takdirine itiraz eden borçlunun vekiline tebliği gerekir. Takip dosyasına ayrıca vekaletname sunulmamış olması, kıymet takdirine itiraz hakkındaki kararın dosyaya ibraz edilmiş olması karşısında, borçlunun takipte vekille temsil edildiği gerçeğini ortadan kaldırmaz. Satış ilanının vekil yerine asile tebliği usulsüz olup, İİK'nun 127. maddesi gereğince bu husus başlı başına ihalenin feshi sebebidir.*", Yargıtay 12. HD, 27.09.2022, E. 2022/8343, K. 2022/9379, (Lexpera). Borçlunun ödeme emrine vekili ile itiraz etmesi hâlinde, itirazın kaldırılması yoluna başvurulduğu takdirde dilekçenin vekile, itirazın iptali davası açılması durumunda ise dava dilekçesinin borçlunun kendisine yapılması gerektiği yönündeki Yargıtay İçtihadı Birleştirme Büyük Genel Kurulu'nun kararı için bkz. "...*İtirazın kaldırılması borçlunun itirazı ile duran ilamsız icra takibine (ilamsız icra prosedürü içinde) devam edilmesini sağlama bir yoldur. İtirazın iptali gibi bir dava olmadığından, itirazın kaldırılması istemini içeren dilekçe asıla değil borçlunun vekiline tebliğ edilir ve itirazın kaldırılması istemi HK hükümlerine göre incelenir...İtirazın iptali davası genel hükümlere göre açılarak sonuçlandırılan bir dava olup, takip hukukuna ilişkin bir şikayet veya itiraz olmadığından, HMK'nın emredici nitelikteki 76, 119/1-ç, 122 ve 317. maddeleri gereğince dava dilekçesinin, icra dosyasında müvekkili borçlu adına itiraz eden vekile değil, asıla tebliğ edilmesi gerekir.*", Yargıtay İBBGK., 03.06.2022, E. 2021/1, K. 2022/3, (Lexpera). İcra emrinin takibin başında vekile tebliğ edilip edilmeyeceğine dair değerlendirmeler için bkz. Üstündağ (n 2) 73; Kuru, İcra (n 2) 136; Yılmaz ve Çağlar (n 1) 241 vd. Ayrıca bkz. Şükran Ekcek ve Osman Duran, 'Hukuk Muhakemeleri Kanunu Madde 73 Kapsamında İcra Emrinin Vekile Tebliği Edilmesinin Ortaya Çıkardığı Sorunlar' Prof. Dr. Ramazan Arslan'a Armağan, C. I (Yetkin Yayınları 2015) 649 vd.

¹¹ Atalı, Ermenek ve Erdoğan, Usûl (n 1) 334. Ayrıca bkz. Melih Işık, 'Tebligatın Yokluğu ve Usûlsüz Tebliğ' içinde Nedim Meriç, Tuğçe Arslanpınar Tat, Melih Işık, Nurdan Korkmaz ve Barçın Özkan Kızıl, *Olaylarla Tebligat Hukuku* (3. Baskı, On İki Levha Yayıncılık 2022) 183. Geçersiz tebligat ile tebligatın yokluğu kavramlarının aynı anlamda kullanılmasına dair bkz. Ruhi ve Ruhi (n 9) 284.

¹² Muşul, İcra (n 2) 162; Muşul, Tebligat (n 1) 45; Erdönmez, Pekcanitez Usûl (n 1) 739; Özbay ve Yardımcı (n 10) 109; Görgün, Börü ve Kodakoğlu (n 3) 45; Ruhi ve Ruhi (n 9) 283. Ayrıntılı bilgi için bkz. Derya Belgin Güneş, 'Tebligat Yokluğu' (2016) 74 (1) İstanbul Üniversitesi Hukuk Fakültesi Mecmuası 223; Işık (n 11) 181-182. Tebligatın yokluğu sonucuna varılan şu karar için bkz. "...*Somut olayda, davacı borçlu şirketin vekilinin 19/10/2019 tarihinde vekaletname sunan ve vekil sıfatıyla sisteme eklenen Av. K12 olduğu halde satış ilanınin dosyada vekaletnamesi bulunmayan ve ne şekilde sisteme eklendiği anlaşılmayan Av. K11'ya tebliğ edildiği, ancak adı geçen avukatın dosyada taraf sıfatı bulunmadığı, bu hususun ilk derece mahkemesince de kabul edildiği halde TK'nun 32. maddesi ve TMK'nun 2. maddesi hükümleri uyarınca davacı vekilinin satıştan*

iadeli taahhütlü mektupla gönderilmesi hâlinde bir tebliğ işlemi bulunmamasına karşın, ödeme emrinin borçlunun komşusuna imza karşılığı bırakılması durumunda usûlsüz tebligat söz konusudur¹³. Bu yönüyle usûlsüz tebligat, diğer tebligat sakatlıklarından ayrılır¹⁴.

Usûlsüz tebligatın hukukî niteliği itibarıyla diğer tebligat sakatlıklarından ayırt edilmesi amacıyla, yargı kararlarından örnekler verilmesinde fayda vardır. Buna göre bir yargı kararına konu olan icra takibinde, alacaklı adresinin borçlunun tebliğ adresi olarak gösterilmesi üzerine, borçluya yapılan ödeme emri tebliğinin usûlsüz olduğu ve buna dair şikâyetin kabul edilmesi gerektiği kanaatine varılmıştır¹⁵. Aynı şekilde, Tebligat Kanunu'nun 21'inci maddesinin ikinci fıkrası

çok daha önce haberdar olduğu gerekçesiyle davanın reddine karar verilmesi dosya kapsamına aykırıdır. Nitekim davacı vekili Av. K12'a usûlsüz de olsa bir tebligat yapılmadığından sırf evrak döküman sisteminden ve işlem kütüğünden yapılan tespitler ile TK'nun 32. maddesinin somut olayda uygulanma yeri bulunmadığından davacı vekilinin istinaf başvurusunun haklı ve yerinde olduğu anlaşılmış, HMK'nun 353/1-b(2) maddesi uyarınca kararın kaldırılmasına, davanın kabulü ile ihalenin feshine karar vermek gerekmiştir.", İzmir BAM 12. HD, 11.10.2022, E. 2022/2448, K. 2022/2385, (Lexpera). Ödeme emrinin borçluya tebliğ edilmemesi üzerine tebliğ yokluğunun söz konusu olduğu ve bu durumun konu edildiği yargı kararının değerlendirilmesine dair bkz. Betül Azaklı Arslan, 'Tebliğ Yokluğu Hâlinde Tebliğ Konusuna İlişkin Yapılan İşlemlerin Geçerliliğinin Değerlendirilmesi (Karar İncelemesi)' Prof. Dr. İhsan Erdoğan'a Armağan, C. II (Adalet Yayınevi 2024) 2020 vd.

¹³ Muşul, İcra (n 2) 237; Muşul, Tebligat (n 1) 497. Kanunî temsilci adına çıkarılması gereken bir tebligatın kısıtlı kişi adına çıkarılması hâlinde tebligat yokluğu, kanunî temsilci adına çıkarılan tebligatın kısıtlı kişiye yapılması durumunda ise usûlsüz tebligat bulunduğu yönünde bkz. Murat Atalı, İbrahim Ermenek ve S. Hilal Üçüncü, *Tebligat Hukuku* (7. Baskı, Seçkin Yayınevi 2024) 123-124. Ayrıca bkz. İbrahim Ermenek ve S. Hilal Üçüncü, 'Özgürlüğü Bağlayıcı Ceza Sebebiyle Kısıtlanma Hâlinde Kanunî Temsilciye Tebligat Yapılma Usûlü' (2020) 24 (2) Ankara Hacı Bayram Veli Üniversitesi Hukuk Fakültesi Dergisi 17 vd; Akcan (n 10) 81.

¹⁴ Usûlsüz tebligatın tebligat yokluğundan farklı olduğu, yargı kararlarında da vurgulanmaktadır. Örneğin bkz. "...Bir hukukî işlemin tebligat olarak nitelendirilmesi için aranan iki unsurun (yazılı bildirim ve belgelendirme) veya bu unsurlardan birinin mevcut olmaması hâlinde tebligatın yokluğu söz konusu olurken bu iki unsur mevcut olmakla birlikte 7201 sayılı Kanun'a uygun değilse bu durumda usûlsüz (kanuna aykırı) tebliğ var demektir. 7201 sayılı Kanun hükümleri şekle ilişkin olduğundan en ufak ayrıntısına kadar uyulmalıdır. Aksi hâlde, tebliğ kanunda öngörülen şekilde yapılmamış (usûlsüz) olur. Bu şekilde yapılan tebliğ yok veya usûlüne uygun değil ise kanunun tebliğe bağladığı hukukî sonuçlar doğmaz.", Yargıtay HGK, 12.03.2025, E. 2023/10-455, K. 2025/123, (Lexpera).

¹⁵ "...Somut olayda, borçlunun usûlsüz tebligat şikâyetinde hasma tebliğ iddiasının yanı sıra oturmadığı adresin tebligat adresi olarak gösterildiği, aynı adreste oturmadığı, adresin alacaklının adresi olduğu iddiasının da bulunduğu görülmekte olup, gerek borçlunun dilekçesi ekinde bulunan adres belgesinden gerekse UYAP ortamından alınan adres bilgisinden...borçlunun 13 nolu dairede ikamet ettiği halde tebligatın 20 nolu dairede yapıldığı, yine borçlunun önceki adres bilgilerinden de 20 nolu dairede hiç oturmadığı ve borçlunun temyiz dilekçesi ekinde sunduğu ... 21. Noterliğine ait 34809 yevmiye numaralı vekaletname de alacaklının kendi adresini tebligat yapılan adres olarak gösterdiği anlaşılmakla bu hali ile borçluya yapılan ödeme emri tebliğ işleminin usûlsüz olduğunun kabulü gerekir. O halde Bölge Adliye Mahkemesince, borçlunun usûlsüz tebligat şikâyetinin kabulü ile TK'nun 32. maddesi gereğince, tebliğ tarihinin, öğrenme tarihine göre düzeltilmesine karar verilmesi gerekirken yazılı şekilde reddi yönünde hüküm tesisi isabetsizdir.", Yargıtay 12. HD, 14.01.2021, E. 2020/4451, K. 2021/315, (Lexpera).

gereğince tebligat yapılan muhatabın adresinin mernis adresi olmaması sebebiyle, ödeme emri tebliği işleminin usûlsüz olduğu ve şikâyet talebinin kabulüne dair kararda bir aykırılık bulunmadığı yönünde karar verilmiştir¹⁶.

Usûlsüz tebligat, tüzel kişilere yönelik tebligat bakımından da gündeme gelmektedir. Buna göre tüzel kişilerin muhatap olması ve yetkili kişinin adreste bulunmaması hâlinde, mevzuatta öngörülen usûl (Teb K. m. 12-13; Teb. Yön. m. 20-21) yerine getirilmeksizin ya da tebligat mazbatasına söz konusu durum şerh edilmeksizin işçiye veya memura ya da bir çalışana yapılan tebliğ işleminin de usûlsüz olduğu kabul edilmektedir¹⁷. Bir yerde meslek ve sanatını icra edenin kendisi olmadığı takdirde memur ve müstahdemlerinden birine tebligat yapılmakla (Teb. K. m. 17; Teb. Yön. m. 26) birlikte, muhatabın orada olup olmadığı araştırılmadan doğrudan çalışanına yapılan tebligatın da usûlsüz olduğu sonucuna varılmaktadır¹⁸.

Aynı şekilde, ödeme emrinin takibe konu olan işlemi yapan bankanın merkezine değil de şubesine tebliğ edilmesi hâlinde, ticaret siciline şubeye yapılan tebligatın merkeze yapılmış sayılacağına dair bir kayıt olmadığından tebliğ

¹⁶ “...Davalı vekili tarafından davacı aleyhine ilamsız icra takibine gildiği, davacı tarafın ödeme emrinin usûlsüz tebliğ edildiği, takipten 21/09/2021 tarihinde haberdar olduklarını söyleyerek ödeme emri tebliğ tarihinin düzeltilmesi için şikayette bulunduğu, ilk derece mahkemesi kararının gerekçesinde de belirtildiği üzere her ne kadar şikayetçi borçlu tarafa TK 21/2.madde kapsamında ödeme emri tebliğ edilmiş ise de tebliğ tarihi itibarıyla tebligat yapılan adresin davacının mernis adresi olmadığı, bu nedenle şikayetin kabulüne karar verilmesinde yasaya aykırılık bulunmadığı... anlaşılacakla istinaf talebinin esaslan reddine karar vermek gerekmiş...”, İstanbul BAM 21. HD, 10.04.2023, E. 2022/569, K. 2023/1099, (Lexpera).

¹⁷ Örneğin bkz. “...Alacaklı vekilinin talebi üzerine borçlunun çalıştığı davacı şirket adına gönderilen maaş haciz müzekkeresinin davacı şirkete “tebliğ evrakı iş yerinde daimi işçisi / memuru / amiri... K5 İmzasına tebliğ edildi.” açıklaması ile 29/12/2020 tarihinde tebliğ edildiği, tebliğ işlemi sırasında şirket yetkilisinin adreste bulunmama nedeni araştırılmaksızın ve yetkili kişi yoksa bu husus tebliğ evrakına şerh edilmeksizin yasada belirtilen prosedüre uyulmadan tebliğ işlemi yapıldığı, tebligatın şeklen geçersiz olduğu, davacı şirketin hacizden usûlsüz tebligat şikayetinden önce haberdar olduğuna dair delil bulunmadığı, usûlsüz tebligat şikayeti kabulü ile TK’nun 32. maddesi uyarınca tebliğ tarihinin 17/09/2021 tarihli olarak düzeltilmesine ilişkin mahkemece verilen kararda bir isabetsizlik olmadığı”, İzmir BAM 12. HD, 30.01.2023, E. 2022/883, K. 2023/136, (Lexpera). Ayrıca bkz. Yargıtay 12. HD, 30.4.2019, E. 2019/5560, K. 2019/7118; Yargıtay 12. HD, 17.01.2017, E. 2016/32435, K. 2017/479; Yargıtay 12. HD, 08.02.2016, E. 2016/999, K. 2016/2976; Sakarya BAM 7. HD, 17.02.2025, E. 2023/1836, K. 2025/322; Samsun BAM 4. HD, 07.02.2020, E. 2019/3302, K. 2020/408, (Lexpera).

¹⁸ Örneğin bkz. “...Muhatabın adreste bulunup bulunmadığının tespit edilerek tebligat mazbatasına bu husus şerh edilmeksizin doğrudan daimi çalışana yapılan tebliğ işlemi, Tebligat Kanunu’nun 17 ve 20. maddelerinde yer alan ve yukarıda belirtilen yasal düzenlemeye uygun olmadığından usûlsüzdür. İİK’nun 127. maddesine göre; “ilanın bir sureti borçluya, alacaklıya ve taşınmazın tapu siciline kayıtlı bulunan alakadarların tapuda kayıtlı adresleri varsa bu adreslerine tebliğ olunur.” Borçluya satış ilanının usûlüne uygun olarak tebliğ edilmemesi ise, başlı başına ihalenin feshi nedenidir.”, Yargıtay 12. HD, 21.12.2015, E. 2015/30901, K. 2015/32257, (Lexpera). Ayrıca bkz. Yargıtay 3. HD, 4.11.2024, E. 2023/6384, K. 2024/5924; Yargıtay HGK, 29.6.2021, E. 2017/2285, K. 2021/855, (Lexpera).

işleminin usûlsüz olduğu belirtilmektedir¹⁹. Bunun yanında, ilâmda veya ilâm niteliğini haiz belgelerde (İİK m. 38) ya da ipotek senedinde yazılı olan adresini değiştiren alacaklıya veya borçluya yapılan tebliğ işleminin, İcra ve İflâs Kanunu'nun 21'inci maddesinin ikinci fıkrasındaki düzenlemeye ve atıf yapılan Tebligat Kanunu'nun 35'inci maddesine aykırı olması hâlinde usûlsüz tebligat söz konusu olur²⁰.

Usûlsüz tebligat yönünden elektronik tebligatı ele almak gerekir. Nitekim icra takiplerinde tebligata elverişli bir elektronik adres vererek talep eden kişilere ve mevzuatta sayılan kişi ve kurumlara elektronik yolla değil fiziki şekilde tebligatın yapıldığı durumlar ile karşılaşmaktadır²¹. Yargı kararları, elektronik tebligatın yapılması gerektiği kişi ve kurumlara diğer yolla yapılan tebligatın genel olarak yok hükmünde olduğu yönündedir²². Ancak yargılamaya dair tebliğ işlemleri ba-

¹⁹ Örneğin bkz. "...İlamsız icra takibinde ödeme emrinin, borçlu bankanın şubesine Tebligat Kanunu'nun 12 ve 13. maddeleri uyarınca tebliğe çıkarıldığı, ancak takip dayanağı işlemin bankanın şubesi tarafından değil genel merkezi tarafından gerçekleştirildiğinin tespit edilmesi hâlinde, ticaret siciline şubeye yapılan tebligatın merkeze yapılmış sayılacağına dair bir kayıt bulunmadıkça şubeye yapılan tebligatın geçerli kabul edilemeyeceği, bu durumda ödeme emri tebliğinin usûlsüz olduğu; davacının ödeme emrinden 26.07.2023 tarihinde haberdar olduğunun kabulü ile, öğrenme tarihinden itibaren İİK'nin 16. maddesinde öngörülen 7 günlük süre içinde yapılan şikâyetin süresinde olduğu...", Bursa BAM 6. HD, 18.12.2025, E. 2025/1770, K. 2025/2464, (Lexpera).

²⁰ Tebligat Kanunu'nun 21'inci ve 35'inci maddelerine dair sorunlar hakkında bkz. Nesibe Kurt Konca, 'Türk Hukukunda Tebligata İlişkin Güncel Sorunlar ve Çözüm Önerileri' (2014) 114 Türkiye Barolar Birliği Dergisi 245 vd.; Bilgehan Yeşilova, 'Tebligat Kanunu'nun 6099 s. K. İle Değişik 10/II ve 21/II Maddesi Hükümlerinin Uygulama Alanlarının Tespiti - Bir İçtihat Değerlendirmesinin Düşündürdükleri' (2014) 3 Ankara Barosu Dergisi 93-94. Tebligat Kanunu'nun 35'inci maddesine dair değerlendirmeler ve adres değişikliği hâlinde tebligat hakkında ayrıntılı bilgi için bkz. Cenk Akil '11.1.2011 Gün ve 6099 Sayılı Kanun ile 7201 Sayılı Tebligat Kanunu'nda Yapılan Değişiklikler' (2010) 101 Türkiye Barolar Birliği Dergisi 260-261; Vildan Pekşöz, 'Adres Değişikliği Hâlinde Tebligat' (2016) 74 (1) İstanbul Üniversitesi Hukuk Fakültesi Mecmuası 358 vd. Anılan hükümde atıf yapılması üzerine icra tebliğlerinde de uygulanan Tebligat Kanunu'nun 35'inci maddesinde öngörülen daha önce tebliğ yapılmış olma şartının, İcra ve İflâs Kanunu'nun 21'inci maddesinin ikinci fıkrasında belirtilen belgeler bakımından aranmayacağı yönünde bkz. Alper Tunga Küçük, 'İcra ve İflâs Hukukunda Tebligata İlişkin Düzenlemeler' (2016) 74 (1) İstanbul Üniversitesi Hukuk Fakültesi Mecmuası 313.

²¹ İcra tebligat işlemleri açısından karşılaşılan sorunlara dair Türkiye Barolar Birliği tarafından hazırlanan rapora ilişkin bkz. https://d.barobirlik.org.tr/2021/icra_sorunlari_cozum_onerileri.pdf.

²² "...İcra mahkemesi, açıkça ileri sürülmedikçe tebligat usûlsüzlüğünü re'sen nazara alamayacağı gibi; icra dairesi dahi tebligatın usûlsüz olduğunu belgeleyen icra mahkemesi tarafından verilmiş bir karar getirilmediği sürece kendiliğinden tebligatın usûlsüz yapılmış olduğunu dikkate alamaz ise de; 7201 sayılı Tebligat Kanunu'nun 7/a maddesinin birinci fıkrası tebligatın elektronik yolla yapılmasını zorunlu kıldığından posta yolu ile yapılan tebligat yok hükmündedir. Borçluya usûlsüz de olsa tebliğ edilmiş bir ödeme emri bulunmadığından Tebligat Kanunu'nun 32. maddesinin uygulanma imkanı da bulunmamaktadır. Bu durumda icra müdürlüğünce borçluya yöntemince tebliğ edilmiş bir ödeme emri bulunmadığı değerlendirilerek itirazın süresinde yapıldığı gerekçesi ile takibin durdurulmasına karar verilmesinde bir isabetsizlik bulunmamaktadır.", Yargıtay 12. HD, 04.06.2024, E. 2024/857, K. 2024/5782, (Lexpera). Aynı yönde bkz. Yargıtay 12. HD, 14.09.2023, E. 2022/13033, K. 2023/4979; Konya BAM 6. HD, 08.05.2025, E. 2024/1085, K. 2025/766; İzmir BAM 8. HD, 29.09.2022, E. 2022/1947, K. 2022/2142, (Lexpera). Elektronik

kimından, bu durumda posta yoluyla yapılan tebligatın usûlsüz olduğunu belirten yargı kararları da bulunmaktadır²³.

Elektronik tebligat yapılması gerekirken diğer yolla gerçekleştirilen tebliğ işlemi bakımından öğretide ağırlıklı görüş, mevzuatta öngörülen bir usûlle tebligatın yapılması ve muhatabın bilgilendirilmesi söz konusu olduğundan, tebligatın yok hükmünde sayılamayacağı ve usûlsüz olarak nitelendirilmesi gerektiği yönündedir²⁴. Tebligat usûlsüzlüğüne yol açılmaması bakımından, icra dairelerince muhatabın elektronik tebligat adresinin olup olmadığını gözetmesi, bu şekilde bir adresi olan muhataba fiziki tebligatın gönderilmemesi gerekir²⁵. Ancak elektronik yolla yapılması gerekirken diğer yolla yapılan tebligatın yok hükmünde sayılması yerine

tebligat adresi bulunmadığı için avukata fiziki olarak yapılan tebligatın yok hükmünde olmadığı yönünde bkz. “...Dahili davalı vekili Avukat ...’e yargılama sürecinde tebligatların tamamının klasik usulle yapıldığı, baroya kayıtlı avukat olarak kendisine elektronik tebligat yapılması zorunlu ise de gerekçeli kararın tebliği tarihi itibarıyla elektronik tebligat adresi bulunmadığından elektronik tebligat yapma imkânı olmadığı dikkate alındığında bu zorunlu sebepten dolayı gerekçeli kararın dahili davalı vekiline klasik usulle tebliğ edilmesinin 7201 sayılı Kanun’un 7/a maddesinin üçüncü fıkrası ve yine Yönetmeliğin 16 ncı maddesine uygun olduğu anlaşılmakla klasik usulle (posta yoluyla) yapılan tebligatın yok hükmünde olduğu söylenemez.”, Yargıtay HGK, 31.01.2024, E. 2023/657, K. 2024/41, (Lexpera). Ayrıca bkz. Yargıtay 12. HD, 24.04.2023, E. 2022/9910, K. 2023/2702; İstanbul BAM 23. HD, 30.12.2022, E. 2022/1063, K. 2022/3602, (Lexpera).

²³ “...Somut uyuşmazlıkta davalıya yapılan tebligat, davalı işyerinin resmî kayıtlardaki adresleri araştırılmaksızın ve elektronik yolla tebligat yapılmaması nedeniyle usulsüz olup davalının savunma hakkı kısıtlanmıştır. Mahkemece taraf teşkili sağlanmadan yargılama yapılması hatalı olup, bozmayı gerektirmiştir.”, Yargıtay 9. HD, 09.05.2017, E. 2017/19185, K. 2017/8236, (Lexpera).

²⁴ Mine Akkan, ‘Tebligat Kanunu Çerçevesinde Elektronik Tebligat’ (2018) 14 (39) Medenî Usûl ve İcra İflâs Hukuku Dergisi 68-69; Levent Börü, ‘Elektronik Tebligat’ (2020) 10 (1) Hacettepe Hukuk Fakültesi Dergisi 216; Nesibe Kurt Konca, *Medenî Usûl ve İcra - İflâs Hukuku Açısından Elektronik Tebligat* (2. Baskı, Adalet Yayınevi 2024) 357; Budak ve Karaaslan (n 1) 140-141; Erdönmez, Pekcanitez Usûl (n 1) 807; Atalı, Ermenek ve Erdoğan, İcra (n 3) 64; Atalı, Ermenek ve Üçüncü (n 13) 86. Ayrıca bkz. Mine Akkan, ‘Elektronik Ortamda Tebligat Yapılmasına İlişkin Gelişmeler’ *Halûk Konuralp Anısına Armağan, C. I* (Yetkin Yayınevi 2009) 60-61; Kale (n 3) 55. Elektronik tebligatın faydaları olmakla birlikte, fiziki tebligatı yok sayacak şekilde bu sistemin anlaşılmaması gerektiği belirtilmektedir. Bkz. Önen ve Özbek (n 1) 282-283.

²⁵ Elektronik tebligat adresi olan bir muhataba fiziki tebligat çıkaran görevlinin ihmal veya kusuru olduğu ve tebligat masraflarından sorumlu olması gerektiği yönünde bkz. Kurt Konca, *Elektronik Tebligat* (n 24) 359-360. Muhatabın tebliğ işlemlerinin usûle aykırı olmasından kaynaklı doğan zarardan icra memurlarının sorumlu olacağı yönünde bkz. Berkin (n 2) 134; Işık (n 11) 177-178. Usûlsüz tebligat sebebiyle doğan zararın tazmini için PTT’ye karşı da adli yargıda dava açılabilceği yönünde bkz. “...Tebligat görevlisi hakkında sahte tebligat evrakı düzenlemesi sebebiyle görevi kötüye kullanma ve resmi belgede sahtecilik suçlarından ceza verildiği ve 14.09.2012 tarihinde kesinleştiği belirtilerek 7201 sayılı Tebligat Kanunu hükümlerine uygun tebliğ yapmayan personelin zarara sebebiyet verdiği ve verilen zarardan da F3 A.Ş’nin sorumlu olduğunun kabulüne karar verilmesi yerinde görülmüştür. Bu nedenlerle davacının oluşan zararı ile tebligat memurunun eylemi arasında illiyet bağının bulunup bulunmadığı, tebliğ memurlarının kasten yahut ihmal suretiyle usulsüz tebliğ işlemi gerçekleştirerek davacının zararına neden olup olmadıkları hukuk hâkimince değerlendirilip sonucuna göre karar verilmesi gerekmektedir.”, Yargıtay HGK, 21.06.2022, E. 2021/380, K. 2022/975, (Lexpera). Aynı yönde bkz. Kurt Konca, *Elektronik Tebligat* (n 24) 373-375; Işık (n 11) 177-178.

usûlsüz olarak nitelendirilmesinin Tebligat Kanunu'nun amacına ve takip ekonomisi ilkesine daha uygun olduğu belirtilmektedir²⁶. Zorunlu sebeplerle elektronik tebligatın yapılamaması durumunda, Kanun'da öngörülen diğer yollarla tebligatın yapılmasının öngörüldüğü (Teb. K. m. 7/a/III; ETeb. Yön. m. 16), muhatabın bilgilendirilmesinin amaçlandığı ve söz konusu durumda da muhatabın tebliğ işlemini öğrendiği hususlar gözetildiğinde, tebligatın yokluğu yerine usûlsüzlüğü sonucuna varılmasının daha uygun olduğu yönündeki görüşe katılmaktadır.

B. Usûlsüz Tebligatın İleri Sürülmesi ve Re'sen Dikkate Alınıp Alınmayacağı

1. İcra ve İflâs Kanunu Bakımından

Tebligatın muhatabı genel olarak icra takibinin tarafları olmakla birlikte, takibin tarafları dışındaki üçüncü kişilerin de tebligatın muhatabı olması mümkündür²⁷. Usûlsüz tebligatın sadece muhatap tarafından iddia edilebileceği, muhatap dışındaki üçüncü kişilerce tebligat usûlsüzlüğünün ileri sürülemeyeceği genel olarak kabul edilmektedir²⁸. Buna karşılık, usûlüne uygun tebligat yapılmasının kamu düzeninden olduğu, usûlsüz tebliğ işleminin hukukî yararı olması sebebiyle karşı tarafça da ileri sürülebilmesi gerektiği belirtilmektedir²⁹.

Usûlsüz tebligat iddiasının muhatap tarafından ileri sürülmesi gerekliliği, özellikle satış ilânının tebliğini konu alan ihalenin feshi talepleri bakımından gündeme gelmektedir. Bu bağlamda, yargı kararları genel olarak tebligatın muhataba yapılan bir tebliğ işlemi olduğu ve bunun muhatap dışındaki ilgililerce ileri sürülemeyeceği yönündedir³⁰. Buna karşılık, Yargıtayın bir kararında icra dosyasına taraf olmayan başka bir alacaklının, sıra cetvelinde yer alan bir alacaklının taraf olduğu icra takibi bakımından borçluya yapılan tebliğ işlemlerinin usûlsüz oldu-

²⁶ Atalı, Ermenek ve Erdoğan, İcra (n 3) 64.

²⁷ Kale (n 3) 55.

²⁸ Muşul, İcra (n 2) 241; Muşul, Tebligat (n 1) 513-514; Seyithan Deliduman, *Tebligat Hukuku Bilgisi* (6. Baskı, Yetkin Yayınları 2019) 154; Özbay ve Yardımcı (n 10) 113; Akcan ve Albayrak (n 7) 176; Işık (n 11) 168; Ruhi ve Ruhi (n 9) 284.

²⁹ Kurt Konca, *Elektronik Tebligat* (n 24) 361-362.

³⁰ "...Tebligat, herhangi bir hukuki işlem veya olaydan haberdar olmak için muhataba yapılan bir tebliğ (bildirim) işlemi olup, doğrudan doğruya tebligatın muhatabı tebliğ yapılan şahıs olduğundan tebligatın yapılmadığı veya usûlsüzlüğü bizzat muhatap tarafından ileri sürülmediği sürece diğer ilgililerin bu tebligata ilişkin itiraz ve şikayet hakları yoktur...Bir başka anlatımla, diğer borçlu veya alacaklıya kıymet takdir raporunun veya satış ilânının tebliğ edilmemiş olması, kendisine usûlüne uygun tebligat yapılan borçluya değil, tebligat yapılmayan ilgisine şikayet hakkı verir. Bu nedenle mahkemeye tapu kayıtlarıyla görülen diğer takip alacaklılarına satış ilânının tebliğ edilmediğinden bahisle ihalenin feshine karar verilmesi isabetsizdir.", Yargıtay 12. HD, 09.06.2016, E. 2016/12606, K. 2016/16432, (Lexpera). Aynı yönde bkz. Gaziantep BAM 12. HD, 14.04.2023, E. 2022/2719, K. 2023/369; Samsun BAM 4. HD, 04.11.2021, E. 2021/2359, K. 2021/3016; Erzurum BAM 3. HD, 07.12.2020, E. 2020/1481, K. 2020/1493; İstanbul BAM 20. HD, 14.10.2020, E. 2019/2364, K. 2020/1838, (Lexpera).

ğunu ileri sürmesinde hukukî yararının bulunduğu istisnai olarak belirtilmiştir³¹. Tebligat muhatap adına çıkarıldığından ve mevzuatta usûlsüz tebligatın muhatap tarafından öğrenilmesine ve beyan edilmesine sonuç bağlandığından, tebligatın usûlsüzlüğü bizzat muhatap tarafından ileri sürülebilir. Bu bağlamda, usûlsüz tebligatın muhatap dışındaki kişilerce ileri sürülememesi gerekir.

Usûlsüz tebligat iddiası tebliğ evrakında gösterilen işleme karşı başvurulacak merci tarafından incelenmektedir³². Uygulamada usûlsüz tebligat iddiaları şikâyet yoluyla icra mahkemesinde ileri sürülmektedir. Nitekim icra müdürü ve yardımcısı tarafından yapılan işlemlerin yanında icra dairesini temsilen yapılan tebliğ işlemlerinin de şikâyetin konusuna girdiği kabul edilmektedir³³. Bu bağlamda, tebligatın usûlsüzlüğü hakkında şikâyet yoluna başvurulmadıkça, icra mahkemesince tebligatın usûlsüz olduğu re'sen dikkate alınmamaktadır³⁴.

Şikâyet icra ve iflâs dairelerinin hukuka aykırı işlemlerinin iptali, düzeltilmesi, sürüncemede kalan işlemlerin yaptırılması amacıyla icra mahkemesine başvurulmasını öngören bir yoldur³⁵. Uygulamada şikâyet davası olarak nitelendirilen

³¹ “...Şikâyet, sıra cetvelinde sıraya itiraza ilişkindir. Sıra cetveline şikâyet, şikâyetçinin, sıra cetvelinde yer alan, kendisinin taraf olmadığı, şikâyet olunanın alacaklı olduğu icra dosyalarındaki takip işlemlerinin usulsüz olduğunu ileri sürmesi kural olarak mümkün değil ise de; somut olayda şikâyetçinin, söz konusu icra dosyalarındaki bu usulsüzlükler ileri sürmesinde hukuki yararı olduğu ve anılan icra dosyalarında yapılan tebligat ve takip işlemlerinin usule uygun olduğu anlaşıldığından, mahkemeye, icra dosyalarında yapılan tebligat ve takip işlemlerinin usule uygun olduğu gerekçesiyle, şikâyetin reddine karar verilmesi gerekirken, icra dosyalarındaki usulsüzlüklerin borçlu tarafından ileri sürülebileceği, şikâyetçinin bu sebeplerle sıra cetvelinin iptalini talep edemeyeceği gerekçesiyle, şikâyetin husumet yokluğu nedeniyle reddine karar verilmesi doğru olmamış ise de, karar sonucu itibarıyla doğru olduğundan, HUMK’nın 438/son maddesi uyarınca hükmün, gerekçesi değiştirilerek ve hüküm fıkrasında yapılan yanlışlık yeniden yargılama yapılmasını gerektirmediğinden HUMK’nın 438/7. maddesi uyarınca kararın aşağıda yazılı olduğu şekilde düzeltilerek onanması gerekmiştir.”; Yargıtay 23. HD, 26.12.2016, E. 2016/6831, K. 2016/5428, (Lexpera).

³² Yılmaz ve Çağlar (n 1) 604; Ruhi ve Ruhi (n 9) 287-288.

³³ Postacıoğlu (n 2) 58; Hakan Pekcanitez ve Cemil Simil, *İcra-İflâs Hukukunda Şikâyet* (2. Baskı, Vedat Kitapçılık 2017) 60-61.

³⁴ “...Kambiyo senetlerine özgü haciz yolu ile takipte borçluya yapılan ödeme emri tebligatı usulsüz ise borçlu, usulsüz tebliği öğrendiği tarihten itibaren beş gün içinde borca veya imzaya itiraz ederken ayrıca ödeme emrinin tebliğ tarihinin düzeltilmesini talep etmelidir (7201 sayılı Kanun md. 32). Bunun üzerine, icra mahkemesi, ilk önce usulsüz tebliğ şikâyetini inceler, tebligatın usulsüz olduğu kanısına varırsa, ödeme emrinin tebliğ tarihini öğrenme tarihine göre düzeltir, bu tarihe göre borca veya imzaya itiraz beş günlük sürede ise borca veya imzaya itirazı incelemeye başlar. Borçlunun tebligatın usulsüzlüğü hakkında şikâyeti bulunmadıkça icra mahkemesi, tebligatın usulsüz olduğunu resen dikkate alamaz.”; Yargıtay HGK, 22.02.2023, E. 2021/91, K. 2023/105, (Lexpera). Aynı yönde bkz. Yargıtay HGK, 29.06.2021, E. 2017/2330, K. 2021/876, (Lexpera).

³⁵ Kuru, İcra (n 2) 103; Pekcanitez ve Simil (n 33) 49; Pekcanitez, Atalay, Sungurtekin Özkan ve Özeks (n 3) 64; Arslan, Yılmaz, Taşpınar Ayvaz ve Hanağası, İcra (n 2) 87; Atalı, Ermenek ve Erdoğan, İcra (n 3) 51; Kale (n 3) 36; Görgün, Börü ve Kodakoğlu (n 3) 27. İsviçre hukukunda icra ve iflâs dairelerinin işlemlerine karşı öngörülen şikâyet yoluna dair tanımlar için bkz. Hans Fritzsche ve Hans Ulrich Walder-Bohner, *Schuldbetreibung und Konkurs nach schweizerischem Recht, Band I* (3. Auflage, Schulthess Verlag 1984) 54; Markus Dieth, *Beschwerde in Schuldbetreibungs- und*

ancak dava olarak kabul edilmeyen şikâyet yoluna³⁶, icra organı tarafından yapılan bir işlemin iptal edilmesi ya da düzeltilmesi konusunda hukukî yararı olan, söz konusu işlemde hukukî durumu etkilenmiş kişi başvurabilir³⁷. Bu kapsama icra takibinin taraflarının yanında, hukukî yararı olmak şartıyla üçüncü kişiler de dâhildir³⁸. Ancak her usûlsüz tebligatın varlığı hâlinde şikâyet yoluna başvurulmasında hukukî yarar olmadığı, örneğin usûlsüz tebliğ edilen ödeme emrini öğrenen borçlunun şikâyet yoluna başvurmaksızın süresinde ödeme emrine itiraz edebileceği aksi uygulamanın takip ekonomisi ilkesine aykırı olduğu ifade edilmektedir³⁹. Buna karşılık, ödeme emrinin usûlsüz tebliğ edilmesinden sonra haciz işlemi uygulanmış ise şikâyet yoluna başvurulabileceği belirtilmektedir⁴⁰. Yargı kararları ise ödeme emrinin usûlsüz tebliğ edilmesi hâlinde, şikâyet yoluna başvurulması ve takibin durması için yedi günlük şikâyet süresi içinde ödeme emrine itiraz edilmesi gerektiği yönündedir⁴¹.

Konkurssachen gemäss Art. 17 ff. SchKG unter Berücksichtigung des Beschwerdeverfahrens im Kanton Aargau (Schulthess Verlag 1999) 2; Kurt Amonn ve Fridolin Walther, *Grundriss des Schuldbetreibungs und Konkursrechts* (8. Auflage, Stämpfli Verlag 2008) 49; Daniel Hunkeler, *Kurzkommentar SchKG* (2. Auflage, Helbing Lichtenhahn Verlag 2014) SchKG Art. 17 Rn. 1.

³⁶ Şikâyetin hukukî niteliğine dair görüşler için bkz. Kuru, İcra (n 2) 103; Pekcanitez ve Simil (n 33) 27 vd.; Pekcanitez, Atalay, Sungurtekin Özkan ve Özkes (n 3) 64; Arslan, Yılmaz, Taşpınar Ayvaz ve Hanağası, İcra (n 2) 87; Atalı, Ermenek ve Erdoğan, İcra (n 3) 53-54; Görgün, Börü ve Kodakoğlu (n 3) 31; Aşık, Oruç, Tok, Saçar ve Aşit (n 3) 57, 64. Şikâyetin hukukî niteliğine ilişkin olarak İsviçre hukukundaki değerlendirmeler için bkz. Dieth (n 35) 1; Amonn ve Walther (n 35) 48; Hunkeler, Dieth ve Wohl (n 35), KUKO SchKG Art. 17 Rn. 7-8.

³⁷ Carl Jaeger, Hans Ulrich Walder, Thomas M. Kull ve Martin Kottmann, *Bundesgesetz über Schuldbetreibung und Konkurs Band I* (Art. 1-158) (4. Auflage, Schulthess 1997) Art. 17 Rn. 20; Kuru, İcra (n 2) 106; Pekcanitez ve Simil (n 33) 231-232; Fritzsche ve Walder-Bohner (n 35) 57; Dieth (n 35) 55; Amonn ve Walther (n 35) 66; Hunkeler, Dieth ve Wohl (n 35) KUKO SchKG Art. 17 Rn. 9; Pekcanitez, Atalay, Sungurtekin Özkan ve Özkes (n 3) 67; Arslan, Yılmaz, Taşpınar Ayvaz ve Hanağası, İcra (n 2) 90; Görgün, Börü ve Kodakoğlu (n 3) 31.

³⁸ Şikâyet talebinde bulunan kişiye dair ayrıntılı bilgi için bkz. Ejder Yılmaz, *İcra ve İflâs Kanunu Şerhi* (Yetkin Yayınları 2016) 99, 102; Kuru, İcra (n 2) 106; Pekcanitez ve Simil (n 33) 223 vd.; Jaeger, Walder, Kull ve Kottmann (n 37) SchKG Art. 17 Rn. 21, 22, 25; Fritzsche ve Walder-Bohner (n 35) 57-58; Dieth (n 35) 57 vd.; Amonn ve Walther (n 35) 53-54; Hunkeler, Dieth ve Wohl (n 35) KUKO SchKG Art. 17 Rn. 11-12; Pekcanitez, Atalay, Sungurtekin Özkan ve Özkes (n 3) 68; Arslan, Yılmaz, Taşpınar Ayvaz ve Hanağası, İcra (n 2) 90 vd.; Görgün, Börü ve Kodakoğlu (n 3) 31; Aşık, Oruç, Tok, Saçar ve Aşit (n 3) 64; Kale (n 3) 36 vd.

³⁹ Kuru, İcra (n 2) 139-140; Yılmaz ve Çağlar (n 1) 615; Akcan (n 10) 94; Arslan, Yılmaz, Taşpınar Ayvaz ve Hanağası, İcra (n 2) 124-125; Aslı Aras, 'Davada veya İcra Takibinde Usûlsüz Tebligatın Re'sen Dikkate Alınması Gerekliği' (2022) 158 Türkiye Barolar Birliği Dergisi 201-202. Karş. Talih Uyar, 'İcra Tebliğleri (İİK. 21)' (2013) 4 Ankara Barosu Dergisi 227.

⁴⁰ Akcan (n 10) 94. Ayrıca bkz. Yılmaz ve Çağlar (n 1) 620.

⁴¹ "...Borçlu adına çıkartılan ödeme emrinin 08.07.2020 tarihinde davacı borçluya bizzat tebliğ edildiği bu nedenle usulsüz tebliğ şikayetinin yerinde olmadığı, ödeme emri ekine takip dayanağı belgenin eklenmediği, ödeme emrinde icra dosya numarası ile iban numarasının bulunmadığı ile ilgili şikayetlerinin 7 gün içerisinde ileri sürülmesi gerektiği, ödeme emrinin davacı borçluya 08.07.2020 tarihinde bizzat tebliğ edildiği, şikayetin ise, yasal 7 günlük yasal süre geçtikten sonra 23.07.2020 tarihinde yapıldığı, şikayetin süreden reddine karar verilmesinde isabetsizlik bulunmadığı, genel

Şikâyet yoluna takibin taraflarından birinin başvurusu hâlinde, bu yol icra ve iflâs dairelerinin işlemlerine karşı öngörülmesine rağmen, uygulamada karşı taraf olarak takibin diğer tarafı gösterilmektedir⁴². Şikâyet yoluna başvuran göstermese dahi takibin diğer tarafının karşı taraf olarak şikâyet başvurusuna dâhil edildiği görülmektedir. Bu uygulama, şikâyet talebinde bulunan ile uyuşmazlık içinde olmayan diğer tarafın karşı taraf olarak gösterilmesi ve şikâyetin kabul edilmesi hâlinde taraf olarak gösterilen kişinin yargılama giderlerine katlanması sonucunu doğurması yönüyle eleştiriye açıktır⁴³. Söz konusu uygulama, usûlsüz tebligat iddiasıyla yapılan şikâyet başvuruları bakımından da geçerlidir. Usûlsüz tebliğ işleminin yapılmasında herhangi bir etkisi olmayan takibin diğer tarafının, usûlsüz tebliğ işleminin öğrenildiği beyan edilen tarihe bir itirazı olması ihtimalinde dahi karşı taraf olarak gösterilmesi isabetli değildir.

Kanuna aykırılık, hadiseye aykırılık, hakkın sürüncemede bırakılması, hakkın gereğinin yerine getirilmemesi şeklinde kabul edilen şikâyet sebepleri (İİK m. 16) bakımından, tebligatla ilgili mevzuata aykırılık genel şikâyet sebebi olan kanuna aykırılık kategorisinde değerlendirilmektedir⁴⁴. Bu bağlamda, icra takibi bakımından mevzuatta öngörülen usûle uygun yapılmayan tebligat iddiası, kural olarak kanuna aykırılık şikâyet sebebi kapsamında ele alınmalıdır. Zira usûlsüz tebligatta icra müdürünün takdir yetkisini somut olayın özelliklerini dikkate almaksızın kullanması söz konusu olmadığından hadiseye aykırı bir işlem bulunmamaktadır. Aynı şekilde, icra müdürünün haklı bir neden almaksızın görevi dâhilinde olan bir işlemi yapmayı reddetmesi ya da sürüncemede bırakması da söz konusu değildir.

Mevzuatta muhatabın usûlsüz tebliği öğrendiğine dair beyanının ileri sürülme şekline ilişkin bir düzenleme bulunmamaktadır. Buna göre icra mahkemesine yazılı ya da beyanın tutanağa geçirilmesi şeklinde sözlü olarak başvurula-

haciz yolu ile başlatılan bir takipte, her türlü itirazın İİK'nın 62. maddesi uyarınca icra dairesine bildirilmesi zorunlu olduğu, borçlunun itirazlarını, icra dairesi yerine İcra Mahkemesine bildirmiş olmasının füzuli bir işlem olup, yanlış merciye yapılan başvurunun hukuki sonuç doğurmayacağı, kararda herhangi bir kamu düzenine aykırılık da bulunmadığı gerekçeleriyle istinaf başvurusunun HMK'nın 353/1-b-1 maddesi uyarınca esastan reddine karar verilmiştir... Temyiz olunan Bölge Adliye Mahkemesi kararının 6100 sayılı Kanun'un 370 inci maddesinin birinci fıkrası uyarınca ONANMASINA...”, Yargıtay 12. HD, 09.02.2023, E. 2022/8085, K. 2023/767, (Lexpera).

⁴² Yılmaz (n 38) 103-104; Pekcanitez ve Simil (n 33) 257; Pekcanitez, Atalay, Sungurtekin Özkan ve Özkes (n 3) 70; Arslan, Yılmaz, Taşpınar Ayvaz ve Hanağası, İcra (n 2) 92; Atalı, Ermenek ve Erdoğan, İcra (n 3) 52-53. İsviçre hukukunda işlemi yapan icra organının şikâyetin karşı tarafı olduğu yönünde bkz. Jaeger, Walder, Kull ve Kottmann (n 37) SchKG Art. 17 Rn. 29; Amonn ve Walther (n 35) 54.

⁴³ Yılmaz (n 38) 103-104; Pekcanitez ve Simil (n 33) 260; Pekcanitez, Atalay, Sungurtekin Özkan ve Özkes (n 3) 70, 74; Atalı, Ermenek ve Erdoğan, İcra (n 3) 53. Ayrıca bkz. Kale (n 3) 38. İhalenin feshi yönünden bkz. Arslan (n 4) 183-184.

⁴⁴ Pekcanitez ve Simil (n 33) 83-84; Atalı, Ermenek ve Erdoğan, İcra (n 3) 55; Aşık, Oruç, Tok, Saçar ve Aşit (n 3) 60.

bileceği yönündeki şikâyetle dair genel kural geçerlidir. Ancak şikâyet yoluna sözlü olarak başvurulmadığı yönündeki genel uygulama gözetildiğinde, usûlsüz tebligat iddiasının da yazılı olarak ileri sürüldüğünü belirtmek gerekir. Usûlsüz tebliğ iddiasında bulunan muhatap, öncelikle usûlsüz tebligatı öğrendiğini açık bir beyanla ortaya koyabilir. Ancak ödeme emrine itiraz edilmesi gibi birtakım işlemlerde bulunmakla ya da diğer hâl ve davranışlarla da usûlsüz tebligatın öğrenildiği kabul edilmektedir⁴⁵. Buna göre usûlsüz tebligatın varlığı hâlinde, icra dosyasından muhatabın fotokopi alma işlemine istinaden öğrenme tarihinin tebliğ tarihi olarak kabul edilmesi gerektiği ifade edilmektedir⁴⁶.

Yargı kararlarında, usûlsüz tebligatın öğrenildiğine dair beyanın açık ve anlaşılır olması, içeriğin öğrenildiğine dair herhangi bir şüphenin olmaması gerektiği belirtilmektedir⁴⁷. Bunun yanında, dosyadan fotokopi alınması hâlinde usûlsüz tebligatın öğrenildiği kabul edilmektedir. Örneğin, Yargıtay'ın bir kararında satış ilânı tebliğinin usûlsüz olduğu ihtimalinde, borçlunun satış dosyasının fotokopisini alması üzerine satış ilânına dair tebliğ işleminden ve ihaleden bilgi sahibi olduğu sonucuna varılmıştır⁴⁸.

Usûlüne uygun olmayan bir tebliğ işleminin varlığı hâlinde, bunun icra memuru tarafından re'sen gözetilmesinin mümkün olup olmadığı hususu ise tartışmalıdır. Öğretide bir görüşe göre tebligatın usûlsüz olup olmadığı icra takibinde

⁴⁵ Yılmaz ve Çağlar (n 1) 594; Muşul, İcra (n 2) 239; Muşul, Tebligat (n 1) 503, 505; Özbay ve Yardımcı (n 10) 113; Akcan ve Albayrak (n 7) 175; Atalı, Ermenek ve Üçüncü (n 12) 120; Kurt Konca, Elektronik Tebligat (n 24) 369; Işık (n 11) 166; Ruhi ve Ruhi (n 9) 286.

⁴⁶ Özbay ve Yardımcı (n 10) 110; Ruhi ve Ruhi (n 9) 287.

⁴⁷ "...Usûlsüz tebligat, Kanunda öngörülen şekil şartına aykırı olarak yapılan tebligattır. Usûlsüz tebligat hâlinde kural olarak tebligat yapılmamış sayılır. Bu durumda tebligat işleminin yönteminde yenilenmesi gerekir. Ancak muhatap tebliği öğrenmiş ise tebligat geçerli olup tebliğ tarihi, muhatabın tebliği öğrendiğini bildirdiği tarihtir. Maddenin üçüncü cümlesinde, hangi durumlarda tebliğin öğrenmiş sayılacağı belirtilmiştir. Buna göre, muhatap, her ne şekilde olursa olsun tebliğ evrakını alırsa veya tebliğ evrakının içeriğini öğrenirse, bu tarihte tebligat yapılmış sayılır. Bunlar yapılmamış ise, muhatabın tebligat içeriğini öğrendiğini beyan ettiği tarih, tebliğ tarihi sayılır. Muhatabın bu beyanının açık ve anlaşılır olması ve içeriği öğrendiği yönünde şüphe oluşmaması gerekir.", İzmir BAM 3. HD, 09.02.2017, E. 2017/232, K. 2017/237, (Lexpera).

⁴⁸ "...7201 sayılı Kanun'un 32. maddesi gereğince; tebligatın usûlsüz olması halinde, muhatabı tebliğden haberdar olmuş ise, mütaber sayılır. Muhatabın beyan ettiği tarih tebliğ tarihi olarak kabul edilir. Şikâyetçinin bildirdiği öğrenme tarihi esas olup, bu tarihin aksi karşı tarafça ancak, yazılı belge ile ispatlanabilir. Hukuk Genel Kurulu'nun 12/02/1969 tarih ve 1967/172 E.-107 K. sayılı kararında da benimsendiği üzere, beyan edilen öğrenme tarihinin aksi tanık beyanıyla ispat edilemez. Somut olayda, şikâyetçi borçlu ...'a satış ilânının 22/08/2014 tarihinde tebliğ edildiği, adı geçen borçlunun icra müdürlüğünden 12.09.2014 tarihinde dosyanın fotokopisini talep ettiği, talep altında icra müdürlüğünün "12/09/2014 tarihli memur vasıtasıyla fotokopi verilsin" açıklamasının mevcut olduğu, dolayısıyla şikâyetçi borçlunun, satış dosyasının fotokopisini almak için yaptığı başvuru üzerine, tebliğ işleminden ve makul süre önce de ihaleden haberdar olduğu anlaşılmaktadır. Bu durumda satış ilânı tebligatının usûlsüz olduğu kabul edilse bile, şikâyetçinin dosyanın fotokopisini almak suretiyle ihaleden haberdar olduğunun kabulü gerekir.", Yargıtay 12. HD, 07.04.2017, E. 2017/619, K. 2017/5736, (Lexpera).

mahkemece re'sen gözetilmediği gibi bu yönde bir mahkeme kararı olmadıkça icra dairesince de re'sen dikkate alınamaz, bu nedenle tebligatın usûlsüz olduğu muhatap tarafından ileri sürülmelidir⁴⁹. Diğer görüşe göre icra dairesi çıkardığı tebligatın usûlüne uygun olup olmadığını re'sen incelemeli ve tebligatın usûlsüz olduğunun tespit edilmesi hâlinde yeniden tebligat çıkarılmasına karar verebilmelidir⁵⁰. Aksi yöndeki uygulama, takip ekonomisi ilkesine ve tarafların menfaatine aykırılık teşkil eder⁵¹.

Yargı kararları ise tebligatın usûlüne uygun olup olmadığı hususunun icra memuru tarafından değerlendirilemeyeceği, muhatap tarafından usûlsüz tebliğin öğrenildiği tarihten itibaren yedi gün içinde şikâyet yoluyla icra mahkemesi nezdinde ileri sürüldüğü takdirde incelenebileceği ve mahkemece re'sen dikkate alınamayacağı yönündedir⁵². Aynı zamanda yargı kararlarında, usûlsüz tebligat hususunun istinaf aşamasında kamu düzeni yönünden incelenebilecek hususlar-

⁴⁹ Kuru, İcra (n 2) 138; Muşul, İcra (n 2) 240; Muşul, Tebligat (n 1) 513; Yıldırım ve Deren-Yıldırım (n 10) 78; Kale (n 3) 59. Ayrıca bkz. Güneş (n 12) 225.

⁵⁰ Yılmaz ve Çağlar (n 1) 615; Akcan (n 10) 94; Özkes ve Hanağası (n 8) 138; Kurt Konca, Elektronik Tebligat (n 24) 363, 366-367. Ayrıca bkz. Uyar (n 39) 227. Usûlsüz tebligat iddiasının hukukî dinlenilme hakkı ve kamu düzeni ile ilgili olması sebebiyle icra memurunun usûlsüz tebligatı incelemesi ve dikkate almadan işlem yapması hâlinde şikâyetle her zaman başvurulabilmesi gerektiği yönünde bkz. Aras (n 39) 204. Ayrıca bkz. Özbay ve Yardımcı (n 10) 20; Meriç ve Arslanpınar Tat (n 7) 24.

⁵¹ Kurt Konca, Elektronik Tebligat (n 24) 367. Usûlsüz tebligat iddiasının tebligat konusu işleme karşı başvurulacak makam tarafından incelenmesinin takip ekonomisi ilkesine daha uygun olduğu yönünde bkz. Aras (n 39) 205-206, 208.

⁵² "...2004 sayılı Kanun'un 16 ncı maddesinde kanun koyucu, icra dairesinin işlemlerine karşı şikâyet yolunu öngördüğünden, icra dairesi yaptığı hatalı işlemlerini kendisi düzeltemez. İcra müdürlüğünün kararlarının değiştirilmesi ya da iptali şikâyet yoluyla icra mahkemesinin kararıyla mümkündür. Tebliğin usulsüz olduğu açıkça şikâyet konusu yapılmadığı takdirde icra mahkemesince resen dikkate alınamaz. İcra tebliği usulsüz olsa bile tebliğ muhatabı şikâyet yoluyla ileri sürmedikçe icra mahkemesi tebliğin usulüne uygun yapıp yapılmadığını resen inceleyemez. Nitekim bu hususlar Hukuk Genel Kurulunun 23.11.2021 tarihli ve 2017/12-2789 Esas, 2021/1487 Karar, 21.12.2021 tarihli ve 2018/12-255 Esas, 2021/1724 Karar ile 22.02.2023 tarihli ve 2021/12-91 Esas, 2023/105 Karar sayılı kararlarında da benimsenmiştir. Tebligatın muhatabı, tebliğ yapılan şahıs olduğundan tebligatın yapılmadığı veya usulsüzlüğü de sadece muhatap tarafından ileri sürülebilir. Örneğin borçlu genel haciz yolu ile ilâmsız takipte ödeme emrinin usulsüz olduğunu şikâyet yoluyla icra mahkemesinde ileri sürebilir. Ödeme emri, icra dairesinin bir icra takip işlemi olduğu gibi, ödeme emrinin tebliği de icra dairesinin bir icra işlemidir. İcra işlemlerine karşı şikâyet yoluyla icra mahkemesine başvurulabilecektir. İcra dairesinin ödeme emri tebliğinin usulsüzlüğüne karar verme yetkisi yoktur. Usulsüz tebliğin geçerli hâle gelebilmesi için muhatabın usulsüz tebliği öğrenmiş olduğunu beyan (ikrar) etmesi gerekir. Muhatabın usulsüz tebliği öğrendiği bu tarih, tebliğ tarihi sayılır. Muhatap (örneğin borçlu ödeme emrine itiraz ederken) tebligatın usulsüz olduğunu bildirmemesi icra mahkemesi, tebligatın usulüne uygun olup olmadığını kendiliğinden (resen) inceleyemez", Yargıtay HGK, 11.10.2023, E. 2022/708, K. 2023/915, (Lexpera). Ayrıca bkz. Yargıtay 12. HD, 30.11.2017, E. 2016/24064, K. 2017/14989; Yargıtay 12. HD, 18.03.2013, E. 2013/790, K. 2013/9814; Ankara BAM 32. HD, 23.12.2020, E. 2020/577, K. 2020/945; Ankara BAM 19. HD, 15.02.2023, E. 2023/20, K. 2023/255; Samsun BAM 5. HD, 07.02.2023, E. 2022/1609, K. 2023/182, (Lexpera).

dan olmadığına yer verilmektedir⁵³. 6183 sayılı Kanun uyarınca yapılan takipler bakımından ise aksi yönde yargı kararları bulunmaktadır. Nitekim Yargıtay Hukuk Genel Kurulu'nun bir kararında, Amme Alacakları Tahsil Usûlü Hakkında Kanun'da ve Vergi Usûl Kanunu'nda, İcra ve İflâs Kanunu'nda olduğu gibi şikâyet yoluna dair bir düzenleme bulunmamasından hareketle ödeme emrine karşı süresinde itiraz edilip edilmediğinin tespiti bakımından, ödeme emri tebliğ işleminin usûlüne uygun olup olmadığına mahkemece re'sen gözetilerek karar verilmesi gerektiği sonucuna varılmıştır⁵⁴.

Kanaatimizce icra takiplerine dair usûlsüz tebligat bakımından uygulanabilecek bir hüküm İcra ve İflâs Kanunu'nda olmadığından, usûlsüz tebliğin re'sen dikkate alınıp alınmayacağı hususu Tebligat Kanunu'nun 32'nci maddesi dikkate alınarak değerlendirilmelidir. İcra takipleri bakımından, anılan düzenleme gereğince usûlsüz tebligatın ileri sürülmesi muhatabın tasarruf yetkisindedir. Buna göre tebligatın yapılmış sayıldığı tarih muhatabın bildirdiği tarihe göre belirlendiğinden, usûlsüz tebligat muhatap tarafından dile getirilmelidir.

2. Cebri İcra Kanunu Taslağı Bakımından

Adalet Bakanlığı Mevzuat Genel Müdürlüğü tarafından görüş ve önerilerin alınması için 2025 yılında kamuoyuna sunulan Cebri İcra Kanunu Taslağı'nda, icra ve iflâs tebliğlerine dair hususlar bakımından usûlsüz tebligata ayrıca yer verilmiştir. Taslağın 44'üncü maddesinde icra ve iflâs dairelerince yapılacak

⁵³ “...İcra mahkemesince verilen şikâyetin reddi kararına karşı borçlu tarafından yasal süresi içerisinde sunulan 22.11.2019 tarihli istinaf dilekçesinin incelenmesinde; borçlunun, şikâyet nedenlerinden biri olan tebligat usulsüzlüğüne ilişkin iddiayı istinaf nedeni olarak ileri sürmediği, ancak buna rağmen Bölge Adliye Mahkemesince HMK'nun 355. maddesine aykırı olacak şekilde anılan hususta re'sen inceleme yapılarak, borçluya yapılan satış ilanı tebliğ işleminin usulsüz olduğu gerekçesiyle ihalenin feshine karar verildiği anlaşılmaktadır... Bölge Adliye Mahkemesince, borçlu tarafından ileri sürülen istinaf sebepleri ve kamu düzeni yönünden yapılacak inceleme sonucunda oluşacak sonuca göre bir karar verilmesi gerekirken, HMK'nun 355. maddesine aykırı olacak şekilde istinaf dilekçesinde ileri sürülmeyen ve kamu düzeni yönünden de incelenecek hususlardan olmayan satış ilanı tebligat usulsüzlüğü hakkında inceleme yapılarak sonuca gidilmesi isabetsizdir.”, Yargıtay 12. HD, 17.05.2021, E. 2021/3191, K. 2021/4771, (Lexpera). Ayrıca bkz. İstanbul BAM 20. HD, 07.10.2021, E. 2021/2292, K. 2021/2671, (Lexpera).

⁵⁴ “...6183 sayılı Kanun'da ve 213 sayılı Vergi Usul Kanunu'nda, İcra ve İflas Kanunu'nun icra müdürlüğünün işlemlerine karşı şikâyeti düzenleyen 16. maddesi gibi herhangi bir düzenleme bulunmadığından, uyumsuzluğa konu eldeki davanın Kurumun ödeme emri tebliği işlemine karşı şikâyet olarak nitelendirilmesi ve davacının ödeme emri tebligatının usulsüzlüğüne dair şikâyeti bulunmadığından bahisle ödeme emrinin usulüne uygun tebliğ edilip edilmediğinin irdelenmesi mümkün değildir. Aksi hâlde (26, 27, 28, 29, 30 ve 31. nolu paragraflar) adil yargılanma hakkının ihlali söz konusu olacağına kuşku bulunmamaktadır...Hukuk Genel Kurulunca yapılan görüşmeler sırasında, 7 günlük hak düşürücü sürenin geçip geçmediğinin mahkemece kendiliğinden dikkate alınacağı, ancak tebligat usulsüzlüğü ileri sürülmemiş ise tebligatın usulsüz olduğunun kendiliğinden dikkate alınamayacağı gerekçesiyle direnme kararının onanması gerektiği görüşü ileri sürülmüş ise de, bu görüş Kurul çoğunluğunca benimsenmemiştir.”, Yargıtay HGK, 18.02.2020, E. 2017/1177, K. 2020/182, (Lexpera). Aynı yönde bkz. Yargıtay HGK, 15.10.2019, E. 2017/243, K. 2019/1061, (Lexpera).

tebligatların Tebligat Kanunu'na tâbi olduğu belirtilmiştir. Bunun yanında, İcra ve İflâs Kanunu'ndan farklı olarak icra ve iflâs müdürlerinin tebligatın usûlüne uygun olup olmadığını re'sen gözeticekleri düzenlenmiştir (m. 44/I). Taslağın öngördüğü yeniliklerden biri olan söz konusu maddenin gerekçesinde, icra ve iflâs dairelerine kendilerinin yaptığı tebligatın geçerliliğini usûlsüz olma riskine karşı re'sen gözetme, denetleme ve gerektiğinde geri alarak doğrusunu ifa etme görevi yüklendiği ifade edilmiştir⁵⁵.

Taslakta kamu yararını ve takibin tarafı olmayan kişilerin yararını korumak üzere öngörülen emredici hükümlere aykırı olan icra takip işlemlerinin hükümsüz olduğu, sadece mahkemece ve her zaman tespit edilebileceği öngörülmüştür (m. 30/I, II)⁵⁶. Bu yönüyle, söz konusu hükümsüz işlemler ile icra ve iflâs dairelerince yapılan tebligatlara dair işlemler birbirinden ayrılmıştır. Nitekim icra ve iflâs dairelerince yapılan tebligatların usûlüne uygun olup olmadığının, hükümsüz işlemlerden farklı olarak icra mahkemesince değil icra ve iflâs müdürlerince gözetileceği düzenlenmiştir.

Tebligatın usûlüne uygun olup olmadığının icra ve iflâs dairelerince re'sen gözetilmesi düzenlemesi öğretide farklı yöndeki yaklaşımlarla değerlendirilmiştir. Bir görüşe göre anılan düzenleme bir yenilik değildir, tebligat işlemleri kural olarak PTT idaresi tarafından yapılmasına karşın, posta memurunun icra dairesini temsilen yaptığı kanuna ve usûle aykırı tebliğ işlemi de icra ve iflâs dairesinin işlemi olarak kabul edildiğinden, bu işlemin icra ve iflâs müdürlerince re'sen gözetilmesi gerekir⁵⁷. Diğer görüşe göre icra ve iflâs müdürlerinin usûlsüz

⁵⁵ Anılan düzenlemenin madde gerekçesine dair bkz. "... Usulsüz tebligatı takiben sürdürülecek icra takibinin ve yapılan onca icra takip işleminin bir süre sonra yapılan tebliğin usulsüzlüğün tespitiyle geçersiz sayılması, zaman ve masraf kaybına yol açtığı gibi tarafların hak ve menfaatlerine de ölçsüz, haksız bir müdahale teşkil etmekteydi. Taslağın 30 uncu maddesinde düzenlenen hükümsüz işlemler bakımından, mehz İsviçre hukuku -madde gerekçesinde de örneğine yer verildiği gibi- böyle bir durumda hasıl olan sonucu, zaten hükümsüzlük olarak kabul etmektedir. Bu kabulün, Türk hukuku için de geçerli olmamasının önünde hiçbir engel yoktur. Dolayısıyla artık Tebligat Kanununun 32 nci maddesinde usulsüz tebliğler hakkında düzenlenen sonucun icra ve iflas tebliğleri için de geçerli olması, beklenemez. Lâkin, bu maddeyle düzenlenen husus, hükümsüz işlemler bakımından geçerli olmayı da aşmakta; usulsüz tebliğler bakımından özellikli bir başka sonuca daha yer vermektedir. Zira hükümsüz işlemler bakımından Taslağın tercihi, bunların süresiz şikâyet yoluyla ileri sürülebilmesi dışında icra mahkemesinin de bu hususu resen tespit edebilmesi yönünde olurken, bu kez icra ve iflas dairesine de yapmış olduğu icra takip işlemini -hükümsüz de olsa- geri alabilme yetkisi tanınmamıştır. Hâl böyle iken, usulsüz tebliğler bakımından bu ilkeye açık bir istisna getirilmiş; yeni hükümle birlikte icra ve iflas dairelerine, kendilerince yapılan tebliğin sıhhatini, usulsüz tebliğ tehlikesine karşı kendiliğinden gözetme ve gerektiğinde geri alıp düzgününü ifa etme görev ve sorumluluğu yüklenmiştir.", <https://mgm.adalet.gov.tr/Home/SayfaDetay/cebr-icra-kanunu-taslagi24072025041230>.

⁵⁶ İsviçre hukukunda öngörülen hükümsüz icra takip işlemlerine dair düzenlemenin (SchKG Art 22) Türk hukuku bakımından değerlendirilmesine ilişkin olarak bkz. Sema Taşpınar Ayvaz, 'İcra ve İflâs Hukukunda Hükümsüz İşlemler ve Hükümsüzlük', Prof. Dr. Ramazan Arslan'a Armağan, C. II (Yetkin Yayınları 2015) 1546 vd.

⁵⁷ Hakan Pekcanitez, Muhammet Özkes ve Cemil Simil, 'Madde 44' içinde Hakan Pekcanitez ve

bir tebliğ işleminin olup olmadığını kolay tespit edemeyeceği, icra müdürü tarafından yapılması gereken inceleme ile takibin uzayabileceği, takdir yetkisinin kötüye kullanıldığı durumlar ile karşılaşılabilmesi gerekçesiyle, usûlsüz tebligatın tespitinin icra müdürlerine bırakılması isabetli değildir⁵⁸.

Tebliğat işlemleri öğretide ifade edildiği üzere, Tebligat Kanunu hükümleri gereğince posta memuru tarafından icra ve iflâs dairesini temsilen yapıldığı için icra ve iflâs memurlarının işlemleri kapsamına girmekte ve şikâyet yoluna konu edilmektedir⁵⁹. Tebligat usûlsüzlüklerinin icra takiplerine olumsuz etkisi, takibin makul sürede neticelenmesindeki alacaklı ve borçlunun menfaatleri ile takip ekonomisi ilkesi dikkate alındığında, tebligatı çıkaran mercinin tebligatın usûlüne uygun olup olmadığını re'sen gözetmesi beklenir. Bu bağlamda, Cebrî İcra Kanunu Taslağı'nın 44'üncü maddesinde öngörülen düzenlemeye göre muhatabın herhangi bir itirazı yokken dahi icra ve iflâs dairesi müdürlerinin tebligatın usûlsüzlüğüne karar verme yetkisi bulunmaktadır. Anılan düzenleme doğrultusunda usûlsüz tebligat bakımından öğrenmeye sonuç bağlayan Tebligat Kanunu'nun 32'nci maddesi uygulanamaz. Ancak usûlsüz tebligata rağmen muhatabın ilgili işlemi öğrenmesi ihtimali bulunmaktadır. Şayet usûlsüz tebligatın re'sen gözetileceğine dair bu yönde bir hükme yer verilecekse, tebligatın usûlsüz olmasından dolayı tebliğ işleminin her hâlükârda tekrarlanması yerine, takip ekonomisi ilkesi gereği söz konusu ihtimal gözetilerek tebligatın yeniden yapılmasını öngören bir düzenleme değerlendirilebilir.

Uygulamada usûlsüz tebligatın varlığı hâlinde, icra mahkemesine şikâyet yoluna başvurulmasının yanında itiraz süresinin kaçırılmış olmaması için ödeme emrine karşı icra dairesinde itiraz yoluna da başvurulmaktadır. Bu yönüyle, tebligatı çıkaran merci olan icra ve iflâs dairesince tebligatın usûlsüzlüğünün re'sen dikkate alınması ve gerektiğinde yeniden tebligat yapılması takip ekonomisi ilkesine uygun görünmektedir. Ancak icra takiplerinin sayısı gözetildiğinde, icra ve iflâs müdürleri tarafından her bir icra takibindeki tebliğ işleminin usûle aykırı olup olmadığının re'sen gözetilmesi ve usûle aykırı bir tebligatın varlığının tespit edilmesi pratik anlamda birtakım sorunlara yol açabilir⁶⁰. Nitekim bir tebligat sakatlığının usûlsüz, geçersiz ya da yok hükmünde olduğuna dair farklı yöndeki mahkeme kararları, bir tebliğ işleminin usûle aykırı olup olmadığının icra ve

Muhammet Özkes (edt), *Cebrî İcra Kanunu Taslağı Değerlendirmesi* (On İki Levha Yayıncılık 2026) 120.

⁵⁸ Kale (n 3) 59-60.

⁵⁹ Ayrıntılı bilgi için bkz. Pekcanitez ve Simil (n 33) 60-61.

⁶⁰ Adli Sicil ve İstatistik Genel Müdürlüğü'nün yayımladığı 2025 yılına ait olan, icra dairelerinin dosya sayılarının 2016-2025 yılları arasında artarak devam ettiğini, 21.361.747 ilamsız icra dosyasının ve 2.713.614 ilamlı icra dosyasının 2026 yılına devrettiğini gösteren istatistik için bkz. https://adlisicil.adalet.gov.tr/Resimler/SayfaDokuman/202604060901356_772025Adalet%C4%B0statistikleriKitab%C%B1.pdf.

İflâs müdürlerince tespitinin de zor olduğunu göstermektedir. İcra müdürlerinin ve mahkemelerin kararları arasında dahi uygulama farklılığının doğması muhtemeldir. Örneğin, icra müdürünün tebligatın usûlsüz olduğu sonucuna varması ve yeniden tebligat yaptırması ihtimalinde, borca itiraz üzerine açılan iptal davasında mahkemece ilk tebligatın usûlüne uygun olduğu ve itirazın süresinde yapılmadığı ya da ikinci kez tebligatın yapılmasından evvel borçlunun resmî işlem yapmasından dolayı tebliğ işleminden haberdar olduğu tespit edilebilir.

İcra memurlarının söz konusu yetkinin kullanılmasından kaynaklı takdir yetkisine sahip olması, icra daireleri arasında da uygulama birliğinin oluşmamasına yol açabilir. Nitekim mevcut mevzuatta düzenleme olmamasına rağmen, uygulamada icra dosyalarında tebligat yapılması taleplerinin geri çevrildiği ve takibin diğer tarafının dahi itirazı olmamasına rağmen söz konusu talebin yerine getirilmediğine de rastlanmaktadır. Bu nedenle, usûlsüz tebligatın icra ve iflâs dairelerince re'sen gözetileceğinin öngörülmesinin yanında, takdir yetkisinden kaynaklı kötü niyetli uygulamaların engellenmesine, uygulama birliğinin sağlanmasına ve usûlsüz tebligatın tespitine dair zamandan tasarruf edilmesine hizmet edecek tedbirlerin alınmasına yönelik düzenleme öngörülebilir. Bunun yanında, tebligat mazbatasındaki imzadan dolayı bile usûlsüz tebligat şikâyetinde bulunulduğu, aynı şekilde yargı kararlarından anlaşıldığı üzere usûlsüz tebligata dair şikâyetler bakımından mahkemelerce kolluk araştırması yapıldığı da görülmektedir⁶¹. Bu yöndeki incelemelerin icra müdürünce yapılması imkân dâhilinde olmadığından, usûlsüz tebligata dair icra müdürlerinin yetkisinin mahkemelere nazaran sınırlı ve şekli olacağı aşîkârdır.

Ayrıca tebliğ işleminin usûle aykırı olup olmadığının icra müdürlerince re'sen gözetilebileceği kabul edildiği takdirde, usûlsüz tebligattan kaynaklı icra müdürlerinin sorumluluğu gündeme gelecektir. Nitekim hâlihazırda icra takiplerinde usûlsüz tebligat yapılmasından kaynaklı uğranılan zararların tazmini davaları açılmaktadır. Usûlsüz tebligat sebebiyle uğranılan zararların tazmin edilmesi talepleri bakımından, tebligatın icra memurları tarafından re'sen gözetilmesinin gerekip gerekmediği ve İcra ve İflâs Kanunu'nun 5'inci maddesi anlamında sorumluluğun doğup doğmayacağı yargı kararlarına konu olmaktadır. Örneğin,

⁶¹ “...Mahkememizce tebliğin yapıldığı adresin bağlı bulunduğu kolluk birimine müzekkere yazılarak adres çevresinde K4 isimli bir şahsın bulunup bulunmadığı konusunda araştırma yapılmasının istenildiği, gelen yazı cevabı ekinde yer alan 15.06.2022 tarihli tutanakta adresin bulunduğu sokak içerisinde titiz araştırma yapıldığı ve K4 isimli şahsı tanıyan ve bileninin olmadığı tespit edildiği görülmüştür. Bu kapsamda davacının iddiasında haklı olduğu anlaşılmakla tebligatın usûlsüz olduğu, bildirilen öğrenme tarihine göre davanın süresinde ileri sürüldüğü hususu da dikkate alınarak daha önce öğrendiği de tespit edilemediğinden bildirilen öğrenme tarihinin tebliğ tarihi olarak düzeltilmesine karar verildiği, kararın kolluk araştırması ve tebligat şerhine göre iddiaların subuta erdiği nedenle doğru olduğu usûlsüz tebligat şikâyetinin iyi niyet kurallarıyla değerlendirilemeyeceği haber verilen ve araştırma yapılan kişinin gerçek olmadığı nedenle tebligatın usûlsüz kararın doğru ve istinaf nedenlerinin yerinde olmadığı anlaşılmakla...”, Gaziantep BAM 12. HD, 27.01.2023, E. 2023/245, K. 2023/207, (Lexpera).

satış ilânının usûle aykırı şekilde tebliğ edilmesi sebebiyle verilen ihalenin feshi kararı üzerine açılan tazminat davasının reddi kararına karşı, davacı icra müdürünün usûlsüz tebligat olup olmadığını denetlemekle yükümlü olduğunu belirtmek suretiyle istinaf kanun yoluna başvurmuş, ancak usûlsüz tebligatın şikâyet yoluyla icra mahkemesince incelenebileceği ve icra dairesince re'sen dikkate alınmayacağı gerekçesiyle söz konusu istinaf sebebi yerinde görülmemiştir⁶².

Usûlsüz tebligattan kaynaklı icra memurlarının sorumluluğunun olup olmadığına dair Yargıtay'ın farklı yönde kararları bulunmaktadır. Buna göre bazı Yargıtay kararları tebligatın usûlsüz olması yönünden icra memurunun kusurunun bulunmadığı, örneğin tebligatı alan kişilerin tebligatı almaya yetkili olup olmadığının mahkemeler gibi icra müdürlerince araştırılamayacağı, bu nedenle icra memurunun kusurundan kaynaklı zararın tazmin edilmesi talebinin reddedilmesi gerektiği yönündedir⁶³. Buna karşılık, usûlsüz tebligattan kaynaklı uğranılan zararların tazmin edilmesi talebinin kabulü kararlarının onanması yönünde kararlar

⁶² “...Dava, icra memurunun sorumluluğundan kaynaklanan maddi tazminat istemine ilişkindir... Davacı... Düzce İcra hukuk Mahkemesinin 2015/337 Esas 2015/415 karar sayılı dava dosyasında ihalenin feshi için açmış olduğu davanın satış ilânının davacıya usulüne uygun olarak tebliğ edilmediğinden kabulüne karar verildiğini ve bu kararın Yargıtay 12. HD. ilamı ile onandığı ve nihayet ihalenin feshedildiğini belirterek tazminat talebinde bulunmuştur. Davacı vekili icra müdürünün tebligatın 7201 sayılı tebligat Kanunu hükümlerine uygun olarak tebliğ edilmediğini denetleme ile yükümlü olduğunu belirterek ilk derece mahkemesi kararını istinaf etmiş ise de; ...Tebliğatın usulüne uygun yapıp yapılmadığı hususu, yalnızca ilgisinin icra mahkemesi nezdinde İİK'nun 16/1. maddesi kapsamında yapacağı şikâyet üzerine mahkemece incelenebilir. İcra mahkemesinde, açıkça ileri sürülmedikçe tebligat usulsüzlüğünü re'sen nazara alamayacağı gibi, icra dairesi de, tebligatın usulsüz olduğunu belgeleyen icra mahkemesi tarafından verilmiş bir karar getirilmediği sürece, tebligatın usulsüz yapılmış olduğunu kendiliğinden dikkate alamaz. (Yargıtay 12. Hd. 2016/4064 esas ve 2017/14989 karar sayılı ilamı ve Yargıtay 12. Hd. 2016/11587 esas ve 2017/2700 karar sayılı ilamı) Bu bağlamda davacı vekilinin bu hususa ilişkin istinaf sebebi yerinde görülmemiştir.”; Sakarya BAM 3. HD, 24.12.2020, E. 2020/589, K. 2020/989, (Lexpera). Benzer yönde bkz. İstanbul BAM 4. HD, 18.01.2023, E. 2021/924, K. 2023/101, (Lexpera).

⁶³ “...İcra takibi sürecinde ve takip hukuku kapsamında icra memurundan, tebligat yapılan kişilerin yetkili temsilci yahut ilgilinin birlikte sakin yakını olup olmadığı hususlarını mahkeme gibi araştırmasının beklenemeyeceği, bu nedenle icra memurların kusurlarının bulunduğu kabul edilemeyeceği, zira anılan mahkeme kararlarında; icra emirlerinin ve ihalenin feshine karar verilirken tebligat yapılan adreslerin ilgililerin adresi olduğunun, ancak tebligatı alan kişilerin tebligatı almaya yetkili olmamaları nedeniyle tebliğ işlemlerinin usulsüz hale geldiğinin kabul edildiği, öte yandan şirket tarafından açılan ihalenin feshi davasının kabulüyle satış ve ihale mahkemece geçersiz kılınmış ise de, borçlu şirket tarafından bu davadan feragat edilip ihalenin keskinleştirildiği ve bunun sonucunda taşınmazın devredildiği de gözetildiğinde, davacının taşınmazın devri nedeniyle uğradığını ileri sürdüğü zarar yönünden İİK'nın 5. maddesi koşulları oluşmadığı kanaatine varıldığından yerel mahkemece davanın reddine karar verilmesinde isabetsizlik görülmemiştir. (Yargıtay 4. Hukuk Dairesinin 2013/8842 esas, 2014/5067 karar sayılı ilamı) “ gerekçesiyle davacı vekilinin istinaf başvurusunun esasın reddine karar verilmiştir. Temyiz olunan Bölge Adliye Mahkemesi kararında; hukuki ilişkinin ve bu ilişki nedeniyle ortaya çıkan uyumsuzluğa uygulanması gereken hukuk kurallarının doğru şekilde belirlendiği, icra memurunun tebligat yapılan kişilerin yetkili temsilci yahut ilgilinin birlikte oturan yakını olup olmadığı hususlarını bilemeyeceğinin anlaşılmasına göre, davacı vekilinin temyiz itirazlarının reddi ile usul ve kanuna uygun bulunan kararın onanmasına karar vermek gerekmiştir.”; Yargıtay 3. HD, 09.12.2024, E. 2024/138, K. 2024/4162, (Kazancı).

da vardır. Örneğin, bir somut olayda ödeme emrinin usûlsüz tebliğ edilmesinden ve icra takibinin usûlsüz kesinleştirilmesi üzerine uygulanan haciz işleminden kaynaklı zararın tazmin edilmesi talebine dair kabul kararı temyiz incelemesinde onanmıştır⁶⁴. Anılan kararlar dikkate alındığında, usûlsüz tebligatı re'sen gözetme yetkisinin kullanımından dolayı icra müdürlerinin sorumluluğunun doğabileceğine dikkat çekilmesi amacıyla Taslağın hukukî sorumluluk maddesine (m. 7) atıf yapılmasında fayda vardır.

C. Usûlsüz Tebligatın Sonuçları

1. Usûlsüz Tebligatın Geçerli Hâle Gelmesi

Usûlüne uygun olmayan bir tebligat, kural olarak hüküm ve sonuç doğurmaz⁶⁵. Ancak mevzuatta belirli şartlar doğrultusunda usûlsüz tebliğin geçerli olabileceği öngörüldüğünden, usûlsüz tebligatta mutlak anlamda geçersizlik söz konusu değildir⁶⁶. Bu doğrultuda, usûlsüz tebligat Tebligat Kanunu'nun 32'nci ve Tebligat Yönetmeliği'nin 53'üncü maddeleri gereğince, muhatapın tebligatı öğrenmesi şartıyla geçerli olup hüküm ve sonuçlarını doğurur. Usûlsüz tebligat, sonuçları itibarıyla de geçersiz ve yok hükmünde olan tebligattan farklıdır⁶⁷. Tebligatın mevzuatta öngörülen usûle aykırı olarak yapılması hâlinde, geçersiz ya da yok hükmünde olan tebligatın değil usûlsüz tebligatın kabul edilmesi, öğrenme şartıyla da olsa hüküm ve sonuç doğuracak olması bakımından takip ekonomisine daha uygundur.

Usûlsüz tebligat, muhatap tarafından öğrenilmesiyle birlikte geçerli olur ve tebligat muhatap tarafından öğrenilemediği takdirde yapılmamış sayılır (Teb. K. m. 32/I; Teb. Yön. m. 53/I)⁶⁸. Muhatabın bir şekilde tebliğ evrakını ya da dave-

⁶⁴ “...İcra memurlarının hatalı ve kusurlu tebligat işlemleri nedeniyle davacının zarara uğradığı gerekçesiyle; davanın kabulüne, 6.000,00 TL faiz alacağının davalı taraftan alınarak davacı tarafa verilmesine karar verilmiştir. ...Takip dosyasının usulsüz kesinleştirilmesi nedeniyle davacının zarara uğradığı, denetime elverişli bilirkişi raporu ile zararının tespit edildiğinin anlaşılmasına göre, davalı vekilinin temyiz itirazlarının reddi ile usul ve kanuna uygun bulunan kararın onanmasına karar verilmiştir.”, Yargıtay 3. HD, 19.12.2023, E. 2023/1798, K. 2023/3822, (Lexpera). Usûlsüz tebligat sebebiyle ihalenin feshedilmesi bakımından ayrıca bkz. Yargıtay 3. HD, 16.01.2024, E. 2023/2042, K. 2024/186, (Lexpera).

⁶⁵ Berkin (n 2) 134; Kuru, Usûl (n 1) 5558; Yılmaz ve Çağlar (n 1) 576; Muşul, Tebligat (n 1) 48; Özkes ve Hanağası (n 8) 138; Meriç ve Arslanpınar Tat (n 7) 18.

⁶⁶ Berkin (n 2) 134; Postacıoğlu (n 2) 99; Kuru, Usûl (n 1) 5557; Yılmaz ve Çağlar (n 1) 576; Akcan (n 10) 91; Özkes ve Hanağası (n 8) 138; Özbay ve Yardımcı (n 10) 109; Yıldırım ve Deren-Yıldırım (n 10) 77; Kale (n 3) 59.

⁶⁷ Yılmaz ve Çağlar (n 1) 576; Muşul, İcra (n 2) 237; Muşul, Tebligat (n 1) 494-495; Özbay ve Yardımcı (n 10) 109; Güneş (n 12) 226; Azaklı Arslan (n 12) 2021-2023.

⁶⁸ İsviçre hukukunda, cebri icra sürecinde uygulanmak üzere öngörülen tebligata dair düzenlemelere aykırı olan tebliğ işleminin kural olarak geçersiz olmadığı, ancak şikâyet yoluyla iptal edilebilir olduğu genel olarak kabul edilmektedir. Bu işlemin iptali talep edilmezse ve usûlsüz tebliğ edilen işleme dair belgelerden ve bunların içeriğinden muhatapın haberdar olduğu tespit edilirse,

tiyeyi alması veya bunların içeriğini öğrenmesi durumlarında, tebliğin öğrenilmiş sayıldığı kabul edilir (Teb. Yön. m. 53/II). Ancak usûlsüz tebligatın geçerli olması için tebliğ işleminden haberdar olunması yeterli olmayıp tebliğ içeriğinin de öğrenilmesi gerekir⁶⁹. Örneğin, bir somut olayda muhatabın adreste bulunup bulunmadığı tespit edilmeksizin sıra cetvelinin çalışana yapılması hâlinde tebligat usûlsüz olsa da öğrenildiğinden, sıra cetveline karşı yedi günlük hak düşürücü süre içerisinde itiraz davasının açıldığı kabul edilmiştir⁷⁰. Buna karşılık, satış ilânı usûlsüz de olsa tebliğ edilmeden borçlunun ihaleden önce satış işlemini bir şekilde öğrenmesi ihtimalinde, satış ilânının borçluya tebliğ edilme şartının yerine getirilmediği kanaatine varılmalıdır⁷¹.

Usûlsüz tebligatta, öğrenildiği bildirilen tarih tebliğ tarihi sayılır (Teb. K. m. 32/II; Teb. Yön. m. 53/II). Bu bağlamda, sürelerin başlamasına ve sona ermesine dair hükümler (İİK m. 19) ile söz konusu tebligatın geçerli olduğu tarih gözetilerek hesaplanması gerekir. Usûlsüz tebligatın varlığı hâlinde, uygulamada gecikmiş itiraza (İİK m. 65) başvurulduğu görülmektedir. Usûlsüz tebligatta tebliğ yapılmış sayılma tarihinden sonra süreler işlemeye başlayacağından, muhatabın gecikmiş itiraza başvurmasında hukukî yararı bulunmamaktadır⁷².

tebligatın sonuç doğuracağı ifade edilmektedir. Bkz. Thomas Bauer ve Daniel Staehelin, *Basler Kommentar - Bundesgesetz über Schuldbetreibung und Konkurs* (Helbing Lichtenhahn Verlag 2017) Art. 64 Rn. ad N 23; Hunkeler ve Gehri (n 35) KUKO SchKG Art. 64 Rn. 5; Hunkeler, Dieth ve Wohl (n 35) KUKO SchKG Art. 64 Rn. 5; Amonn ve Walther (n 35) 114. Ayrıca bkz. Jolanta Kren Kostkiewicz, *Schuldbetreibungs- & Konkursrecht* (4. Auflage, Schulthess 2024) 169-170. İcra takibine dair belgelerin usûlüne uygun tebliğ edilmemesi hâli, istisnai olarak içtihatlar doğrultusunda icra dairesinin ve mahkemenin re'sen dikkate alabileceği hükümsüz sayılan icra takip işlemlerinin kapsamında görülebilmektedir (SchKG Art. 22). Ancak hükümsüzlük, ödeme emrinin hatalı tebliğinde olduğu gibi icra takibine dair belgelerin borçluya ulaşmasını engelleyen ciddi tebligat hatalarında kabul edilmektedir. Bkz. Amonn ve Walther (n 35) 114; Hunkeler, Dieth ve Wohl (n 35) KUKO SchKG Art 22 Rn. 2b; Hunkeler ve Gehri (n 35) KUKO SchKG Art. 64 Rn. 5. Hükümsüz kabul edilen işlemlere dair örnekler için ayrıca bkz. Taşpınar Ayvaz, Hükümsüzlük (n 56) 1543-1544.

⁶⁹ Muhammet Özkes, 'Karar İncelemesi (Usûlsüz Tebligat ve Dürüstlük Kuralı)' (1998) 17 (66) Manisa Barosu Dergisi 57; Özbay ve Yardımcı (n 10) 109; Kurt Konca, Elektronik Tebligat (n 24) 368; Ruhi ve Ruhi (n 9) 285.

⁷⁰ "...Sıra cetveline şikâyet davalarında dava açma süresinin, İcra ve İflas Kanunu'nun 142/1. maddesi uyarınca cetvelin tebliğinden itibaren yedi gün olduğu, bu sürenin hak düşürücü süre niteliğinde bulunduğu; birleşen dosyada sıra cetvelinin davacıya yapılan ilk tebligatında muhatabın adreste bulunup bulunmadığı ve hangi nedenle bulunmadığı tespit edilmeden doğrudan çalışana tebliğ edildiği, bu hâliyle Tebligat Kanunu'nun 16, 17 ve 20. maddelerine aykırı olarak yapılan tebligatın usûlsüz olduğu, usûlsüz tebligat nedeniyle davanın hak düşürücü süre içerisinde açıldığının kabulü gerektiği...", İstanbul BAM 45. HD, 14.05.2025, E. 2023/964, K. 2025/542, (Yayımlanmamıştır).

⁷¹ Muşul, Tebligat (n 1) 495.

⁷² Kuru, İcra (n 2) 140; Muşul, İcra (n 2) 243; Muşul, Tebligat (n 1) 515; Pekcanitez, Atalay, Sungurtekin Özkan ve Özkes (n 3) 115; Atalı, Ermenek ve Erdoğan, İcra (n 3) 68; Özbay ve Yardımcı (n 10) 114; Özkes ve Hanağası (n 8) 137; Uyar (n 39) 185. Usûlsüz tebligat ve gecikmiş itiraz ayrımına yargı kararlarında da yer verilmektedir. Bkz. "...Usûlüne uygun tebligat bulunmaması halinde HMK'nın 33. maddesi gereği, hukuki tavsif hakime ait olduğundan borçlunun dilekçesinde gecikmiş

Usûlsüz tebligat iddiasına dair dilekçede, usûlsüz tebliği öğrenme tarihinin belirtilmediği durumlar ile karşılaşılmaktadır. Yargı kararlarında söz konusu durumun şikâyet incelemesine engel teşkil etmediği ve en geç şikâyet tarihinde öğrenildiği kabul edilmektedir⁷³. Ancak bu tarihten itibaren süre işlemeye başladığı için söz konusu sürede işlem yapılmadığı takdirde hak kaybı doğabilir. Zira usûlsüz tebligatı öğrenen muhatabın kendisine yeniden tebligat yapılmasını talep etmesi mümkün değildir⁷⁴.

Kanun koyucu usûlsüz tebligata öğrenmeye ilişkin hukukî sonuç bağladığından, tebligat yokluğunun aksine usûlsüz tebligatın öğrenilmesi üzerine yeniden tebligat yapılması zorunluluğu yoktur⁷⁵. Usûlsüz tebligatın bu sonucunun, muhatabı ve tebliğ çıkaran merciyi koruduğu, zaman ve masraf kaybını da önlediği belirtilmektedir⁷⁶. İcra ve iflâs dairelerinin tebligatın usûlüne uygun olup olmadığının re'sen gözeticeklerine yer veren Cebrî İcra Kanunu Taslağı'nın 44'üncü maddesinin gerekçesinde ise icra ve iflâs dairelerine gerektiğinde tebliğ işlemini geri alma ve doğrusunu ifa etme görevi yüklendiği ifade edilmiştir⁷⁷. Ancak öğrenmeye bir hukukî sonuç bağlanmadığı için usûlsüz tebligatın öğrenilmesi hâlinde

itiraz isteminde bulunması ile bağlı kalınmaksızın tebligatın usûlsüzlüğü ve Tebligat Kanunu'nun 32. maddesi gereği, tebliğ tarihinin belirlenmesi yoluna gidilmelidir (HGK 5.6.1991 tarih ve 1991/12-258E.-1991/344 K.)... mahkemece başvurunun gecikmiş itiraz niteliğinde kabulü ile bu doğrultuda inceleme yapılarak oluşacak sonuca göre bir karar verilmesi gerekirken; yazılı şekilde tebligat usûlsüzlüğü olarak vasıflandırma yapılarak hüküm tesisi isabetsizdir.”, Yargıtay 12. HD, 19.12.2023, E. 2023/2273, K. 2023/8969, (Lexpera). Ayrıca bkz. Yargıtay 12. HD, 23.06.2022, E. 2022/317, K. 2022/7720; Samsun BAM 4. HD, 06.04.2023, E. 2023/311, K. 2023/1137; Kayseri BAM 5. HD, 20.09.2022, E. 2022/1492, K. 2022/1435, (Lexpera).

⁷³ “...Borçlunun, şikâyet dilekçesinde ödeme emri tebliğ işleminin usûlsüz olduğunu ileri sürerek tebliğ tarihinin düzeltilmesini talep etmesi yeterli olup, itüla tarihinin bildirilmemiş olması şikâyetin incelenmesine engel teşkil etmez. Zira, dosyadaki mevcut bilgi ve belgelere göre borçlunun usûlsüz tebliğ işleminden haberdar olma tarihi mahkemece belirlenecektir. Bu durumda, borçlunun bildirdiği öğrenme tarihi esas olup, bu tarihin aksi karşı tarafça ancak yazılı belge ile ispatlanabilir. Hukuk Genel Kurulu'nun 12.02.1969 tarih ve 1967/172-107 sayılı kararında da benimsendiği üzere beyan edilen öğrenme tarihinin aksi tanık beyanıyla ispat edilemez. Muhatap, şikâyet dilekçesinde öğrenme tarihi bildirmemiş ise, en geç şikâyet tarihinde öğrendiğinin kabulü gerekir. Hal böyle olunca, mahkemenin, şikâyet dilekçesinde öğrenme tarihinin bildirilmemesi nedeniyle şikâyetin yerinde olmadığına ilişkin ret gerekçesi yerinde değildir. Kaldı ki, borçlu şirketin takip dosyasına sunduğu itiraz dilekçesinde ödeme emrinin 17.11.2015 tarihinde tebliğ edildiğini bildirdiği görülmüştür.”, Yargıtay 12. HD, 03.05.2016, E. 2016/750, K. 2016/13077, (Lexpera). Ayrıca bkz. Yargıtay 12. HD, 27.02.2018, E. 2016/29095, K. 2018/2061; Sakarya BAM 8. HD, 24.02.2023, E. 2022/1824, K. 2023/320; Erzurum BAM 3. HD, 19.10.2022, E. 2020/974, K. 2022/1784, (Lexpera).

⁷⁴ Arslan, Yılmaz, Taşpınar Ayvaz ve Hanağası, Usûl (n 1) 203; Işık (n 11) 165.

⁷⁵ Yılmaz ve Çağlar (n 1) 576; Özbay ve Yardımcı (n 10) 109; Kurt Konca, Elektronik Tebligat (n 24) 368.

⁷⁶ Kurt Konca, Elektronik Tebligat (n 24) 368.

⁷⁷ “...Yeni hükümle birlikte icra ve iflas dairelerine, kendilerince yapılan tebliğin sıhhatini, usulüz tebliğ tehlikesine karşı kendiliğinden gözetme ve gereğinde geri alıp düzgününü ifa etme görev ve sorumluluğu yüklenmiştir.”, <https://mgm.adalet.gov.tr/Home/SayfaDetay/cebr-icra-kanunu-taslagi24072025041230>.

dahi icra ve iflâs dairesinin mevcut tebliğ işlemini geri alarak yeniden tebligat çıkarması ihtimali bulunmaktadır. Bu durum, takip ekonomisi ilkesi yönünden tereddüt doğurduğu için muhatabın usûlsüz tebligatı öğrenme ihtimali gözetilmelidir. Bu bağlamda, tebligatın yeniden yapılması usûlsüz tebligatın muhatap tarafından öğrenilemediğinin tespit edilmesi hâli bakımından söz konusu olmalıdır.

2. Usûlsüz Tebligatın İcra Takibine Etkisi

İcra takibinin devamının sağlanmasında esaslı unsur olan tebligat, sürelerin başlaması bakımından önemli rol oynar⁷⁸. Bağlı olduğu icra takip işleminin sonuç doğurması, ilgilinin takip işleminden zamanında bilgi sahibi olması ve icra takiplerinin alacaklı ile borçlu menfaatleri gözetilmek suretiyle makul sürede tamamlanması bakımından da tebligatların usûle uygun şekilde yapılmasının önemi aşîkârdır. Tebligatın usûlüne uygun yapılmasının önemi dolayısıyla icra takiplerinde sıklıkla karşılaşılan usûlsüz tebligat hâlleri ile bu durumların icra takibine etkilerinin incelenmesi gerekir. Usûlsüz tebligat hâllerinin tek tek sayılması mümkün olmadığından, usûle aykırı olan tebliğ işleminin icra takibine etkisi bakımından özellik arz eden durumların sınıflandırılarak ele alınmasında fayda vardır.

a. Ödeme Emri

Takip talebinin alınması üzerine icra dairesince borçluya gönderilen ödeme emrinin sonuç doğurabilmesi için usûlüne uygun olarak tebliğ edilmesi gerekir⁷⁹. Ancak uygulamada icra takipleri bakımından, ilk icra takip işlemi olan ödeme emrinin gönderilmesi sıklıkla usûlsüz tebligat başvurularına konu olmaktadır⁸⁰. Borçlu birden fazla olup da tamamı ya da bir kısmı için temsilci bulunmadığı takdirde, ödeme emrinin borçlulara ayrı ayrı düzenlenmesi gerektiği (İİK m. 61/II) için usûlsüz tebliğ işlemleri her bir borçlu yönünden gündeme gelebilir. Aynı şekilde, borçlu hakkında birden fazla takip talebi alınması hâlinde gönderilen ödeme emirlerinin her biri usûlsüz tebligat iddialarına konu edilebilir.

Ödeme emrinin gönderilmesi, borçlunun icra takibinin varlığına ve hakkındaki taleplere dair bilgi sahibi olmasına, takip açısından açıklamada bulunmasına ve varsa itirazlarını zamanında yöneltebilmesine, bu yönüyle alacaklı ile borçlu arasındaki menfaat dengesinin gözetilmesine hizmet eder. Ödeme emrinin söz konusu rolü sebebiyle, usûlüne uygun şekilde tebliğ edilmemesi borçlunun hukukî dinlenilme hakkını ve savunma hakkını kullanamaması sonucunu doğurur⁸¹.

⁷⁸ Süha Tanrıver, 'Hukuk Yargısında Etkinliğin Sağlanması İçin Alınması Gereken Önlemler Üzerine' (2000) 49 (1) Ankara Üniversitesi Hukuk Fakültesi Dergisi 75.

⁷⁹ Postacıoğlu (n 2) 91; Pekcantez, Atalay, Sungurtekin Özkan ve Özkes (n 3) 106.

⁸⁰ Yargıtay HGK, 07.12.2021, E. 2018/166, K. 2021/1611; Yargıtay HGK, 22.06.2021, E. 2018/91, K. 2021/825; Yargıtay HGK, 08.02.2023, E. 2022/976, K. 2023/32, (Lexpera).

⁸¹ Yılmaz ve Çağlar (n 1) 41.

Ödeme emrinin usûlsüz tebliğ edilmesi hâlinde, ödeme emrine bağlanan hukukî sonuçlar doğmayacağından ödeme emrine karşı itiraz süresi de işlemeye başlamaz. Borçlunun öğrendiğini beyan ettiği tarih itibarıyla ödeme emrinin tebliği geçerli sayılır ve itiraz süresi de söz konusu süreden itibaren başlar. Borçluyu harekete geçirme özelliği olan ve takibe karşı koyma imkânı veren ödeme emrinin usûlsüz tebliğ edilmesi ve tebligatın öğrenilerek icra takibine itiraz edilmesi hâlinde, bu itirazın süresinde yapıp yapılmadığının tespiti takibin durması sonucunun doğması yönünden önem taşır. Borçlunun icra takibine süresinde itiraz edip etmediği ve takibin durup durmadığının tespiti bakımından, icra mahkemesince düzeltilen tebliğ tarihi dikkate alınır. Bu doğrultuda, düzeltilen tebliğ tarihi esas alınarak borçlunun süresinde ödeme emrine itiraz etmediği anlaşıyorsa, ödeme emri kesinleşir ve borçlunun mal beyanında bulunması gerekir.

Borçlunun ödeme emrine karşı süresinde itiraz edip etmediği yönünden, usûlsüz tebligatın öğrenildiği tarih esas alınmakla birlikte, uygulamada bazı şikâyet başvurularında usûlsüz tebligat iddiasıyla birlikte tebliğ tarihinin düzeltilmesi ve öğrenme tarihinin bildirilmesi yerine ödeme emrinin iptalinin talep edildiği görülmektedir. Bu durumda, usûlsüz tebligatın öğrenildiği tarih beyan edilmemiş ve öğrenme tarihinin tebliğ tarihi olarak tespiti talep edilmemiş olsa da tebligatın usûlsüzlüğü ileri sürüldüğünden, borçlunun en geç şikâyet tarihinde ödeme emrinin usûlsüz tebliğini öğrendiği varsayılmalı ve şikâyet dilekçesi tarihinin ödeme emrinin tebliğ tarihi olarak sayılmasına karar verilmelidir.

Ödeme emrinin tebliği, borçlunun temerrüdü bakımından da sonuç doğurur. Nitekim borçlu daha önce temerrüde düşmediği takdirde, ödeme emrinin tebliği ile birlikte temerrüde düşer. Bu bağlamda, faiz açısından önemli olan temerrüt tarihinin tespiti bakımından, borçlu daha önce temerrüde düşmemişse, borçlunun usûlsüz tebliğ edilen ödeme emrini öğrendiğini beyan ettiği ve icra mahkemesince tespit edilen tarih temerrüt tarihi olarak kabul edilir⁸².

b. Takibin Kesinleşmesi

Borçlunun ödeme emrine itiraz etmesi üzerine, icra dairesince üç gün içinde takibe itiraz edildiği alacaklıya bildirilir (İİK m. 62/II). Ödeme emri borçluya usûlüne uygun tebliğ edilse de ödeme emrine itiraz alacaklıya usûlüne uygun tebliğ edilmeyebilir. Bu nedenle, ödeme emrine itirazın hükümden düşürülmesi için öngörülen itirazın kaldırılması yolu ile itirazın iptali davasının usûlsüz tebligat yönüyle değerlendirilmesi gerekir.

Borçlunun ödeme emrine karşı itirazı ile duran takibe devam edilebilmesi için alacaklının, itirazın kendisine tebliğinden itibaren altı ay içinde itirazın kaldırılması yoluna başvurması veya bir yıl içinde itirazın iptali davası açması gerekir (İİK m. 67/I, m. 68/I). Ödeme emrinin usûlsüz tebliğine dair şikâyet başvurusu-

⁸² Kale (n 3) 86.

nun kabul edilmesi ve usûlsüz tebliğin öğrenildiği beyan edilen tarihten itibaren süresinde ödeme emrine itiraz edilmesi hâlinde, itirazın kaldırılması yoluna başvurulması ve itirazın iptali davasının açılmasına dair şart gerçekleşmiş olur.

Ödeme emrinin usûlsüz tebligat iddiasına konu edilmesi, itirazın iptali davasının ve itirazın kaldırılması başvurusunun akıbetini etkiler. Borçlunun usûlsüz tebligatı öğrendiğini beyan ettiği tarihi dikkate alarak ödeme emrine itiraz etmesi ve usûlsüz tebligat başvurusunun henüz neticelenmemesi durumunda, söz konusu başvurusunun mahkemece itirazın iptali davası ile itirazın kaldırılması yolu yönünden bekletici sorun yapılması gerekir. Zira usûlsüz tebligat iddiasının icra mahkemesince kabul edilip edilmemesi, borçlunun süresinde ödeme emrine itiraz edip etmediğini ve dolayısıyla icra takibinin durup durmadığını belirler.

Borçlunun ödeme emrine dair itirazının alacaklıya usûlsüz tebliğ edilmesi durumunda, tebliğ işlemine bağlanan hukukî sonuçlar doğmaz ve alacaklı yönünden ödeme emrine itirazın hükümden düşürülmesi için söz konusu olan süreler işlemeye başlamaz. Mevzuatta öngörülen tebliğe bağlı hukukî sonuçlar, usûlsüz tebliğin geçerli sayılması ve dolayısıyla muhatabın tebliği öğrenmesi ile doğar. Bu nedenle, tebliğin yapılmasıyla işlemeye başlaması öngörülen itirazın kaldırılması yoluna ve itirazın iptaline ilişkin süreler, alacaklı tarafından usûlsüz tebliğ konusunun öğrenildiği beyan edilen tarihten itibaren işlemeye başlar.

Ödeme emrine itiraza dair usûlsüz tebliğ işleminin öğrenildiği tarihten itibaren altı aylık süre içinde icra mahkemesinden itirazın kaldırılmasını isteyen ancak bu yolda lehine karar alamayan alacaklı, süresi içerisinde itirazın iptali davasını açabilir. İtirazın iptali davasının bir yıllık süre içerisinde açılıp açılmadığının tespiti bakımından, usûlsüz tebligatın öğrenildiği tarih ile itirazın kaldırılması talebiyle icra mahkemesine başvuru tarihi önem taşır. Muhatap usûlsüz tebligatı öğrendiğini beyan edebileceği gibi davranışlarıyla ya da işlemde bulunarak ortaya koyabilir. Bu doğrultuda, alacaklının en geç itirazın kaldırılması talebiyle icra mahkemesine başvurduğu tarihte, ödeme emrine itiraza dair usûlsüz tebligatı öğrendiği kabul edilmelidir. O hâlde, itirazın kaldırılması yoluna başvurulduğu tarihten sonraki bir tarihte usûlsüz tebligatın öğrenildiği beyan edilerek bir yıllık sürenin geçmesinden sonra açılan itirazın iptali davasının süre yönünden reddedilmesi gerekir⁸³.

c. Haciz

Ödeme emrinin borçluya usûlsüz tebliğ edilmesine rağmen icra takibine devam edildiği ve haciz aşamasına geçildiği durumlar ile karşılaşılmaktadır. Bu bağlamda, usûlsüz tebligatın haciz işlemine olan etkisi gündeme gelmektedir. Örneğin,

⁸³ Alacaklıya Tebligat Kanunu hükümlerine göre yapılmış bir tebliğ işlemi olmamasına karşın, alacaklının bir şekilde ödeme emrine itirazı öğrenmesi hâlinde, itirazın kaldırılmasına ve itirazın iptaline dair sürelerin işlemeye başlamayacağı yönünde bkz. Muşul, İcra (n 2) 238; Muşul, Tebligat (n 1) 498.

ödeme emrine dair tebliğ işleminin usûlsüz olduğu ve haciz işleminin iptalinin talep edildiği bir somut olayda, haciz işleminin borçlunun huzurunda yapılması ve tutanağın onun tarafından da imzalanması gözetilerek en geç bu tarihte takipten bilgi sahibi olduğu ve şikâyet süresinin haciz tarihi dikkate alınarak gözetilmesi gerektiği sonucuna varılmıştır⁸⁴.

Usûlsüz tebliğ edilen ödeme emri öğrenilemediği takdirde, söz konusu tebliğ işlemi yapılmamış sayılır (Teb. K. m. 32/I; Teb. Yön. m. 53/I). Bu doğrultuda, muhatabın usûlsüz tebligatı ileri sürmemesi ya da öğrendiğini bildirmemesi, usûlsüz tebligatı kendiliğinden geçerli kılmaz. O hâlde, usûlsüz tebliğ edilen ödeme emrinin borçlu tarafından öğrenilememesi durumunda, alacaklının haciz isteme hakkının dahi doğmadığı bir takibe dair uygulanan haciz işlemi hükümsüz olur ve herhangi bir hukukî sonuç doğurmaz⁸⁵. Usûlsüz tebligatın öğrenilmesi üzerine şikâyet başvurusunda bulunulur ve talep kabul edilir ise tebliğ tarihinin düzeltilmesi yanında haczin kaldırılmasına da karar verilir⁸⁶. Örneğin, borçlu ödeme emri tebliğinin usûlsüz olduğunu ve banka hesaplarına bloke konulması nedeniyle icra takibinden haberdar olduğunu bildirmişse, icra mahkemesince usûlsüz tebligat başvurusunun kabul edilmesi hâlinde tebliğ tarihinin düzeltilmesine ve banka hesabı üzerindeki blokenin kaldırılmasına karar verilmesi gerekir. Bu yönüyle, ödeme emrinin usûlsüz tebliğ edilmesi durumunda, borçlu ödeme emrine itiraz etmese dahi tebligatın usûlsüzlüğünü tespit ettirmesinde hukukî yararı vardır.

⁸⁴ “...Somut olayda, 15.07.2009 tarihli haciz, borçlu şirket temsilcilerinden Y. M. huzurunda yapıldığından ve borçlu haciz tutanağını imzaladığından artık bu tarihte takipten haberdardır. Mahkemece ıttıla tarihi olarak ilk haciz işleminin yapıldığı 30.03.2009 tarihi kabul edilmişse de, bu tarihte henüz borçluya tebliğ edilmiş bir ödeme emri bulunmadığından tebligatın usûlsüzlüğünden söz etmek de mümkün değildir. Bu durumda, 15.07.2009 ıttıla tarihine göre, yasal 7 günlük şikâyet süresi geçirilerek yapılan şikâyetin süreden reddi gerekirken işin esası incelenerek yazılı şekilde sonuca gidilmesi doğru değil ise de, sonuçta 15.7.2009 tarihli haciz işleminin iptaline ve bu haciz işlemi sırasında alınan taahhüdün de geçersiz sayılmasına yönelik şikâyet reddedildiğinden anılan hata bozma nedeni yapılmayarak muttali olunan tarihin düzeltilmesini teminen kararın bozulması gerekmektedir.”; Yargıtay 12. HD, 26.04.2011, E. 2010/26790, K. 2011/7681, (Lexpera).

⁸⁵ Pekcanitez ve Simil (n 33) 398-399. Ödeme emri gönderilmeden yapılan haciz işleminin hukukî dinlenilme hakkına ve kamu düzenine aykırı olduğu ve bu işleme karşı her zaman şikâyet yoluna başvurulabileceği yönünde bkz. Kuru, İcra (n 2) 214; Pekcanitez, Atalay, Sungurtekin Özkan ve Özkes (n 3) 71-72, 106; Arslan, Yılmaz, Taşpınar Ayvaz ve Hanağası, İcra (n 2) 182; Atalı, Ermenek ve Erdoğan, İcra (n 3) 57.

⁸⁶ “...Genel haciz yoluyla ilamsız icra takibinde, borçlu ödeme emrinin usulsüz tebliğ edildiğini ileri sürerek tebliğ tarihinin öğrenme tarihi olarak düzeltilmesini, usulsüz tebligata dayalı yapılan tüm işlemlerin iptalini talep ettiği, mahkemece şikâyetin kabulüne, tebliğ tarihinin 17.11.2024 olduğunu kabul ve tespitine, şikâyet tarihi ve öncesinde konulmuş tüm hacizlerin kaldırılmasına karar verildiği, karara karşı alacaklı tarafından istinaf kanun yoluna başvurulması üzerine Bölge Adliye Mahkemesi 'nce istinaf başvurusunun esastan reddine karar verildiği görülmektedir... mahkemece tebligatı alan ... isimli bir çalışanın olup olmadığı, kolluk marifetiyle net bir şekilde tespit edilmesi için yöntemince araştırılarak oluşacak sonuca göre karar verilmesi gerekirken eksik inceleme ile yazılı şekilde hüküm tesis edilmesi ve istinaf başvurusunun da Bölge Adliye Mahkemesince esastan reddedilmesi isabetsiz olup, bozmayı gerektirmiştir.”; Yargıtay 12. HD, 25.11.2025, E. 2025/6494, K. 2025/7612, (Lexpera).

Usûlsüz tebligat, üçüncü kişilere gönderilen haciz ihbarnameleri bakımından da söz konusu olmaktadır. Belirtmek gerekir ki İcra ve İflâs Kanunu'nun 89'uncu maddesi gereğince düzenlenen birinci haciz ihbarnamesinin usûlsüz tebliğ edilmesi, sonraki haciz ihbarnamelerinin geçerliliğini etkiler. Birinci haciz ihbarnamesinin usûlsüz tebliğ edilmesi ve üçüncü kişi tarafından öğrenilememesi durumunda, çıkarılan ikinci ve üçüncü haciz ihbarnameleri hükümsüz sayılır. Haciz ihbarnamesinin usûlsüz tebliğ edilmesi hâlinde, tebliğe bağlanan hukukî sonuçlar doğmayacağından, üçüncü kişinin sahip olduğu yedi günlük itiraz süresi işlemez. Bu doğrultuda, haciz ihbarnamesinin usûlsüz tebliğ edilmesi hâlinde gecikmiş itiraz yoluna başvurulmasında hukukî yarar olmadığından, üçüncü kişinin kusuru olmaksızın bir sebeple süresi içinde haciz ihbarnamesine itiraz edememesi duruma yönelik İcra ve İflâs Kanunu'nun 65'inci maddesine atıf yapan düzenleme (İİK m. 89/V) uygulanmaz.

Haciz ihbarnamesinin usûlsüz tebliği, ihbarnameye karşı menfi tespit davasının süresinde açılıp açılmadığının tespiti yönünden de gündeme gelmektedir. Örneğin, Yargıtay'ın bir kararında, üçüncü haciz ihbarnamesinin usûlsüz tebliğ edildiğine dair şikâyetin kabul edilmesi üzerine, düzeltilmiş tebliğ tarihi esas alınarak menfi tespit davasının süresinde açıldığı ve üçüncü kişiye karşı uygulanan haciz işleminin mevzuata aykırı olduğu sonucuna varılmıştır⁸⁷. Haciz ihbarnamelerine dair usûlsüz tebliğ şikâyeti kabul edilmeyen başka bir somut olayda ise menfi tespit davasının İcra ve İflâs Kanunu'nun 89'uncu maddesinde öngörülen süreden sonra açıldığına ve bu nedenle davanın Kanun'un 72'nci maddesi gereğince değerlendirilmesi gerektiğine karar verilmiştir⁸⁸.

⁸⁷ "...Üçüncü kişi tarafından İcra ve İflâs Kanunu'nun 89/3. maddesi uyarınca açılacak menfi tespit davasının, üçüncü haciz ihbarnamesinin tebliğinden itibaren on beş gün içinde açılması gerektiği, bu sürenin hak düşürücü nitelikte olduğu ve mahkemece re'sen gözetilmesi gerektiği, somut olayda üçüncü haciz ihbarnamesinin usûlsüz tebligat şikâyeti üzerine tebliğ tarihinin 02.04.2015 olarak düzeltilmesi sonrasında menfi tespit davasının 06.04.2015 tarihinde açıldığı, bu hâliyle davanın yasal süresi içinde açıldığı ve buna rağmen üçüncü kişi aleyhine haciz uygulanmasının usûl ve yasaya aykırı olduğu...", Yargıtay 12. HD, 01.03.2018, E. 2016/28901, K. 2018/2282, (Lexpera).

⁸⁸ "...Şikâyetçi borçlunun 89/1 haciz ihbarnamesi tebliğ işleminin usûlsüz olduğuna ilişkin 12.03.2022 tarihli şikâyetinin Konya 2. İcra Hukuk Mahkemesi'nin 4.07.2022 tarih ve 2022/133 Esas, 2022/320 Karar sayılı kararı ile süre aşımından kesin olarak reddedildiği, bunun üzerine şikâyetçi borçlunun 29.07.2022 tarihinde açtığı menfi tespit davasının Konya 8. Asliye Hukuk Mahkemesinin 22.12.2022 tarih ve 2022/353 Esas, 2022/425 Karar sayılı kararı ile birinci haciz ihbarnamesinin usûlsüz tebliğ edilmesi nedeniyle kesinleşmediği, dolayısıyla ikinci ve üçüncü haciz ihbarnamelerinin hüküm ifade etmeyeceği, davacının borçluluk sıfatının kesinleşmediğinden dava açmakta hukuki yararı bulunmadığı gerekçesi ile hukuki yarar yokluğundan usûlden reddine karar verildiği, kararın 7.02.2023 tarihinde kesinleştiği, şikâyetçinin icra müdürlüğünden borçlu sıfatının kaldırılarak hacizlerin iptaline karar verilmesini istediği, icra müdürlüğünce şikâyetin konusu olan 24.02.2023 tarihli kararla menfi tespit davasının usûlden reddedildiği, ...'in borçlu olmadığı yönünde bir karar verilmediği gerekçesi ile talebin reddedildiği anlaşılmıştır. Borçlu tarafından açılan menfi tespit davası İİK'nın 89/3 maddesindeki 15 günlük süreden sonra açıldığından, İİK'nın 72. maddesi hükümlerine göre değerlendirilmesi gerekir.", Yargıtay 12. HD, 14.02.2024, E. 2023/4024, K. 2024/1298, (Lexpera).

d. Paraya Çevirme

Usûlsüz tebliğ işlemi, icra takibinin paraya çevirme aşamasında da söz konusu olmaktadır. Bu aşamaya dair usûlsüz tebligat örneklerinden birini, kıymet takdiri raporu oluşturmaktadır. Nitekim taşınmaz mallara dair kıymet takdiri raporu, paraya çevirme aşamasına dair önemi dolayısıyla borçluya, haciz koydurmuş alacaklılara ve ipotekli alacaklılara tebliğ edilmektedir (İİK m. 128/II)⁸⁹.

Kıymet takdiri raporunun usûlsüz tebliğ edilmesi durumunda, tebliğ işleminin öğrenilmesinden itibaren süresi içerisinde itiraz edilmeyen kıymet takdiri kesinleşir. Kıymet takdiri raporunun usûlüne uygun tebliğ edilmemesi hâlinde, kıymet takdirine itiraz imkânı tanınmadan yapılan satış yönünden ihalenin feshi talep edilmektedir. Örneğin, Yargıtay Hukuk Genel Kurulu’nun bir kararına konu olan somut olayda kıymet takdiri ile satış ilânının borçlunun eşine tebliğ edilmesinin Tebligat Kanunu’nun 39’uncu maddesine aykırı olduğu gerekçesiyle usûlsüz olduğu, borçlunun ihale tarihinden önce ihale hakkında bilgi sahibi olmadığı, bu nedenle ihalenin feshini talep edebileceği belirtilmiştir⁹⁰. Anlaşıldığı üzere, satış ilânının tebliğinde olduğu gibi kıymet takdiri raporunun da usûle aykırı tebliğ edilmesi, ihalenin feshi sebebi teşkil etmesi yönüyle icra takibini etkilemektedir.

Tebliğatin usûlüne uygun olup olmadığı hususu, alacaklının satış talebinde bulunması yönüyle değerlendirilmelidir. Nitekim bazı yargı kararlarında, usûlsüz tebligat iddiasının muhatap tarafından şikâyet yolu ile ileri sürülmesi gerektiğine ve icra müdürlüğünün bu hususu re’sen denetlemesinin mümkün olmadığına dayanılarak takibin ilerlemesine yönelik işlemlerin alacaklı tarafından yapılabileceği belirtilmektedir. Örneğin, Yargıtay’ın bir kararında tebliğatin usûlüne uygun olup olmadığının icra müdürlüğünce denetlenemeyeceği, alacaklının satış talebinde bulunabileceği, usûlüne uygun olarak tebliğ işleminin yeniden yapılması hâlinde satış işlemine devam edileceği yönündeki icra müdürlüğü kararının hukuka aykırı

⁸⁹ Cebrî İcra Kanunu Taslağı’nda da taşınmaz mallara dair kıymet takdirine ilişkin raporun, takibin taraflarına, haciz koydurmuş alacaklılara, varsa rehin veya ipotek hakkı bulunan alacaklılara ve ortaklığın giderilmesi satışlarında ortaklara da tebliğ edileceğine yer verilmiştir (m. 176/III). Anılan maddenin gerekçesi için bkz. <https://mgm.adalet.gov.tr/Home/SayfaDetay/cebr-icra-kanunu-taslagi24072025041230>. Söz konusu düzenlemeye ilişkin değerlendirmeler için bkz. Nedim Meriç ve Tolga Akkaya, ‘Madde 44’ içinde Hakan Pekcanitez ve Muhammet Özekes (edt), *Cebrî İcra Kanunu Taslağı Değerlendirmesi* (On İki Levha Yayıncılık 2026) 533 vd.

⁹⁰ “...Borçluya kıymet takdir raporu ile satış ilânının, icra takibinin diğer borçlusu olan eşine tebliğ edilmesinin 7201 sayılı Tebligat Kanunu’nun 39. maddesine aykırı olduğu, bu nedenle yapılan tebligatların usûlsüz sayılması gerektiği, usûlsüz tebligat nedeniyle borçlunun kıymet takdirine itiraz hakkını kullanamadığı, bu hâlde kıymet takdirine ilişkin itirazların ihalenin feshi incelemesi sırasında değerlendirilmesi gerektiği, satış ilanı ve kıymet takdiri tebliğlerinin usûlsüz olması sebebiyle borçlunun ihaleden ihale tarihinden önce haberdar olduğunun kabul edilemeyeceği, bu nedenle ihalenin feshinin talep edilebileceği...”, Yargıtay HGK, 22.05.2024, E. 2023/12-681, K. 2024/269, (Yayımlanmamıştır).

olduğu gerekçesiyle, alacaklının şikâyet başvurusuna dair ret kararının isabetli olmadığı sonucuna varılmıştır⁹¹.

Usûlsüz tebligatın icra takibine etkisi yönünden, açık artırma yoluyla satış işlemine değinmek gerekir. Taşınmaz malların açık artırma yoluyla satışına dair hazırlık işlemleri kapsamında, satış ilânının borçluya, alacaklıya ve taşınmazın tapu siciline kayıtlı bulunan ilgililerine tebliğ edileceği öngörülmüştür (İİK m. 127/I)⁹². Bu husus, satış aşamasında da hukukî dinlenilme hakkının gerçekleşmesine hizmet eder⁹³. Satış ilânının tebliğ edilmemesi ya da usûlsüz tebliğ edilmesi, ihalenin feshi sebepleri arasında yer almaktadır⁹⁴. Uygulamada açık artırma yoluyla satışa dair ilânın usûlsüz tebliğ edilmesi ve bu sebeple ihalenin feshinin talep edilmesi durumu ile sıklıkla karşılaşmakta ve açık artırma yoluyla yapılan satış işlemleri çoğunlukla iptal edilmektedir⁹⁵.

⁹¹ “...İcra dosyasının incelenmesinde, icra emri ve kıymet takdir raporunun takip talebinde bildirilen adrese, önce olağan yoldan tebliğe çıkarıldığı, iade üzerine TK’nın 35.maddesine göre tebliğe çıkarıldığı anlaşılmıştır. Tebligatın usulüne uygun olmadığına dair başvuru ilgilisi tarafından öğrenme tarihinden itibaren yedi gün içinde şikayet yolu ile ileri sürülmelidir. Bu hususun İcra Müdürlüğü tarafından kendiliğinden denetlenmesi mümkün değildir. Bu gerekçeyle takibin ilerlemesine yönelik işlemlerin yapılmaması hukuka aykırıdır. Bir başka deyişle icra müdürünün muhatabın yerine geçerek tebligatın usulsüzlüğünü denetleme yetkisi yoktur. Dolayısıyla İcra Müdürlüğü’nün, tebligatların usulüne uygun yeniden çıkarılması halinde satış işlemlerine devam edilebileceğine dair kararı hukuka aykırıdır. O halde, mahkemece şikayetin kabulüne karar verilmesi gerekirken yazılı gerekçe ile reddi yönünde hüküm tesisi ve Bölge Adliye Mahkemesince istinaf başvurusunun esastan reddine karar verilmesi isabetsiz olup bozmayı gerektirmiştir.”; Yargıtay 12. HD, 28.10.2025, E. 2025/4416, K. 2025/6807, (Kazancı).

⁹² Cebri İcra Kanunu Taslağı’nda ise satış ilânının borçluya, alacaklıya ve haczedilen malın resmi sicilinde kayıtlı bulunan diğer ilgililere tebliğ edileceği, resmi sicilde kayıtlı ilgililerin adres kayıt sisteminde kayıtlı adresinin bulunmaması veya bu adrese tebligat yapılamaması durumunda ayrıca adres araştırması yapılmayacağı, elektronik satış portalındaki ilânın tebligat yerine geçeceği ve vekile tebliğ için vekâletnamenin satış ilânının tebliğe çıkartılmasından önce icra dosyasına ibraz edilmesi gerektiği öngörülmüştür (m. 232/I, II). Anılan maddenin gerekçesi için bkz. <https://mgm.adalet.gov.tr/Home/SayfaDetay/cebr-icra-kanunu-taslagi24072025041230>. Söz konusu düzenlemeye dair değerlendirmeler için bkz. Güray Erdönmez, Mine Akkan ve Uğur Bulut, ‘Madde 232’ içinde Hakan Pekcanitez ve Muhammet Özkes (edt), *Cebri İcra Kanunu Taslağı Değerlendirmesi* (On İki Levha Yayıncılık 2026) 636 vd.

⁹³ İcra hukukunda davaya nazaran daha farklı ve sınırlı bir uygulama alanı olsa da hukukî dinlenilme hakkı cebri icra sürecinde de geçerlidir. Ancak cebri icranın özelliği gereği, bilgilendirme ve açıklama hakkının icra işleminden sonraya bırakılması mümkündür. İcra hukuku bakımından, hukukî dinlenilme hakkına dair ayrıntılı bilgi için bkz. Muhammet Özkes, *İcra Hukukunda Temel Haklar ve İlkeler* (Adalet Yayınevi 2009) 141 vd. Hukukî dinlenilme hakkı ile tebligat arasındaki ilişkiye dair ayrıntılı bilgi için bkz. Muhammet Özkes, *Medenî Usûl Hukukunda Hukukî Dinlenilme Hakkı* (Yetkin Yayınları 2003) 98 vd. Hukukî dinlenilme hakkının sağlanmasındaki önemli araçlardan biri olan tebligata dair gelişmeler için bkz. Akkan, Tebligat (n 24) 34 vd.; Mine Akkan ve Büşra Kazmaz Tepe, ‘Medenî Usûl Hukukunda Yargılamaya Genel Bakış ve İlkeler Konusundaki Gelişim’ içinde Hakan Pekcanitez ve Muhammet Özkes, *Cumhuriyetin 100. Yılında Medenî Usûl ve İcra İflâs Hukukumuzun Gelişim ve Değişim Süreci* (On İki Levha Yayıncılık 2023) 501 vd.

⁹⁴ Ayrıca bkz. Arslan (n 4) 91; Pekcanitez, Atalay, Sungurtekin Özkan ve Özkes (n 3) 226; Görgün, Börü ve Kodakoğlu (n 3) 325; Aşık, Oruç, Tok, Saçar ve Aşit (n 3) 302.

⁹⁵ Kale (n 3) 54. Örneğin bkz. “...İİK’nın 127. maddesi gereğince taşınmaz satışlarında, satış ilânının

Usûlsüz tebligatın ihaleye etkisine örnek olarak Yargıtay Hukuk Genel Kurulu'nun kararına konu olan bir somut olayda, Tebligat Kanunu'nun 21'inci maddesinin ikinci fıkrasındaki düzenlemeye aykırı şekilde adres kayıt sistemindeki adres olduğu tebliğ evrakına şerh düşülmeksizin tebliğ memurunca söz konusu hükmün uygulanması üzerine, borçluya yapılan satış ilânı tebliğinin usûlsüz olduğuna, borçlu adına dosyaya gönderilen vekâletnameyle borçlunun ihaleyi öğrendiği sonucuna varılamayacağına ve bu nedenle usûlsüz tebliğin öğrenilip öğrenilmediğinin incelenmesine karar verilmiştir⁹⁶. Yargıtay Hukuk Genel Kurulu'nun başka bir kararına konu olan somut olayda, Tebligat Kanunu'nun 35'inci maddesi gereğince borçlu şirketin ticaret siciline kayıtlı adresine değil başka bir adrese yapılan satış ilânına dair tebliğ işleminin usûlsüz olduğu gerekçesiyle ihalenin feshine karar verilmesi gerektiği belirtilmiştir⁹⁷.

bir örneği borçluya (varsa vekiline) tebliğ edilmelidir. Borçluya (varsa vekiline) satış ilanının tebliğ edilmemiş olması veya usûlsüz tebliğ edilmesi, Dairemizin süreklilik arzeden içtihatlarına göre başlı başına ihalenin feshi sebebi olup, borçlu vekiline satış ilanının tebliğ edilmemesi veya usûlsüz tebliğ edilmesi de aynı hukuki sonuçları doğurur. O halde, mahkemece şikâyetin kabulü ile ihalenin feshine karar verilmesi gerekirken, istemin reddi yönünde hüküm tesisi isabetsizdir.", Yargıtay 12. HD, 16.05.2024, E. 2024/2708, K. 2024/4873, (Lexpera).

⁹⁶ "...Borçlunun bilinen adresine çıkarılan satış ilanı tebligatı iade edilmiş olduğundan, adres kayıt sisteminde kayıtlı yerleşim yeri adresine Tebligat Kanunu'nun 21. maddesinin 2. fıkrasına göre tebligat yapılabilmek için yasal şartlar oluşmuştur. Ancak satış ilanı tebligat evrakı üzerinde tebliği çıkaran merci tarafından muhatabın adres kayıt sistemindeki yerleşim yeri adresi olduğu belirtilerek bu adrese Tebligat Kanunu'nun 21. maddesinin 2. fıkrasına göre tebligat yapılacağına dair meşruhata yer verilmediği hâlde tebliğ memurunun kendiliğinden Tebligat Kanunu'nun 21/2. maddesini uygulayarak 10.02.2015 tarihinde tebliğ edildiğinden bu hâli ile Tebligat Kanunu'nun 21/2 ve 23/8. maddesiyle Yönetmeliğin 16/2 maddelerine göre satış ilanı tebliği usûlsüzdür.", Yargıtay HGK, 29.06.2021, E. 2018/12-411, K. 2021/877, (Lexpera). Adres kayıt sistemi ile bu sistemdeki adrese dair sorunlar hakkında bilgi için bkz. Osman Duran, 'Adres Kayıt Sisteminin Tebligat Hukuku Üzerine Etkileri' (2013) 8 (2) Erciyes Üniversitesi Hukuk Fakültesi Dergisi 926 vd.; Kurt Konca, Tebligat (n 20) 246, 249; Yeşilova (n 20) 72 vd.; Peksöz (n 20) 354 vd. Tebligat Kanunu'nun 21'inci maddesinin birinci fıkrasındaki prosedürün öngördüğü şekilde ve sırada uygulanmamasından kaynaklı olarak satış ilânının usûlsüz tebliğ edildiği yönünde bkz. Yargıtay HGK, 29.06.2022, E. 2019/12-630, K. 2022/1087, (Lexpera). Ayrıca bkz. D. Nurdan Korkmaz, 'Tebligatın Yapılamaması ve Tebellüğden İmtina Edilmesi' içinde Nedim Meriç, Tuğçe Arslanpınar Tat, Melih Işık, Nurdan Korkmaz ve Barçın Özkan Kızıllı, *Olaylarla Tebligat Hukuku* (3. Baskı, On İki Levha Yayıncılık 2022) 131.

⁹⁷ "...Satış ilanının borçluya usûlüne uygun şekilde tebliğ edilmemesinin başlı başına ihalenin feshi sebebi olduğu, tebligatın usûlsüz yapılması hâlinde ihalenin feshi süresinin ihale tarihinden değil, borçlunun ihaleyi öğrendiği tarihten itibaren başlayacağı, 7201 sayılı Tebligat Kanunu'nun 35. maddesi uyarınca tüzel kişilere yapılacak tebligatta ticaret siciline kayıtlı adresin esas alınacağı, ancak somut olayda satış ilânının borçlu şirketin ticaret siciline kayıtlı adresiyle birebir örtüşmeyen bir adrese yapılması nedeniyle tebligatın usûlsüz olduğu, borçlunun ihaleden daha önce haberdar olduğunun da ispatlanamadığı, bu nedenle şikâyetin süresinde kabul edilerek ihalenin feshine karar verilmesi gerektiği...", Yargıtay HGK, 12.07.2023, E. 2023/12-294, K. 2023/749, (Yayımlanmamıştır). Ayrıca bkz. Yargıtay 12. HD, 01.06.2015, E. 2015/9271, K. 2015/14857; Yargıtay 12. HD, 17.09.2015, E. 2015/16164, K. 2015/21638, (Lexpera).

II. TEBLİĞ TARİHİNİN BELİRLENMESİ

A. Genel Olarak

Tebliğat usûlsüz olarak yapıldığı takdirde, muhatap tarafından öğrenilmesi ile birlikte geçerli olacağı için tebliğ tarihi bakımından kural olarak öğrenme tarihi esas alınır. Bu doğrultuda, tebligata bağlanan sonuçların öğrenme tarihi itibarıyla doğduğu kabul edilir⁹⁸. Sürelerin hesaplanması yönünden de söz konusu tarih dikkate alınır.

Tebliğ tarihinin belirlenmesi, taraflar için İcra ve İflâs Kanunu'nda öngörülen sürelerin hak düşürücü süre olduğu ve bu sürelerin genellikle tebliğle başladığı gözetildiğinde, cebrî icra sürecinde ilgili taraf işlemlerinin süresinde yapılıp yapılmadığının tespit edilmesi bakımından önem taşır. Bu yönüyle, usûlsüz tebligatın varlığı hâlinde tebliğ tarihinin tespitine dair yargı kararlarının ele alınması gerekir.

B. Tebliğ Tarihinin Belirlenmesine Dair Yargı Kararları

Usûlsüz tebligata dair yargı kararlarında genel olarak, Tebligat Kanunu'nun 32'nci maddesi gereğince usûlsüz tebliğ işleminin muhatap tarafından öğrenilmesi üzerine geçerli olacağı, şikâyet süresi olan yedi günün söz konusu işlemin öğrenildiği tarihten itibaren başlayacağı ve öğrenme tarihinin şikâyet yoluna başvuranın bildirdiği tarih olarak esas alınacağı belirtilmektedir⁹⁹. Buna karşılık, usûlsüz tebligatın öğrenilme tarihinin ve dolayısıyla tebliğ tarihinin belirlenmesine dair farklı yönde yargı kararları da bulunmaktadır. Bu kararların temeli, esasen öğrenme ile başlayan söz konusu şikâyet süresinin hesaplanması bakımından işlemin öğrenilme zamanının re'sen araştırılıp araştırılmayacağına dayanmaktadır.

Taraflar için İcra ve İflâs Kanunu'nda öngörülen süreler hak düşürücü nitelikte olduğu için bu süreler cebrî icra organları tarafından re'sen dikkate alınmakla birlikte, sürenin öğrenme ile başladığı durumlarda cebrî icra organlarının tebligatın öğrenilme zamanını re'sen araştırma yetkisine sahip olmadığı kabul edilmektedir¹⁰⁰. Ancak sürenin öğrenme ile başladığı hâllerde karşı tarafın itiraz etmesi, öğrenildiği ileri sürülen tarihten itibaren sürenin geçirilmesi ve evrak üzerinde sürenin geçtiğinin anlaşılması durumlarında, sürenin cebrî icra organlarınca re'sen dikkate alınacağı belirtilmektedir¹⁰¹.

⁹⁸ Muşul, İcra (n 2) 238; Muşul, Tebligat (n 1) 499-500; Özbay ve Yardımcı (n 10) 112.

⁹⁹ “...Usûle aykırı tebliğin hükmü ise Tebligat Kanunu'nun 32. maddesinde ve Yönetmeliğin 53. maddesinde düzenlenmiş, tebliğ usûlüne aykırı yapılmış olsa bile, muhatap tebliğe muttali olmuş ise geçerli sayılıp, muhatapın beyan ettiği tarihin tebliğ tarihi olarak kabul edileceği belirtilmiştir. Borçlunun bildirdiği öğrenme tarihi esas olup, bu tarihin aksi karşı tarafça ancak yazılı belge ile ispatlanabilir. Beyan edilen öğrenme tarihinin aksi tanık beyanıyla ispat edilemez.”, Yargıtay HGK, 29.06.2021, E. 2018/12-411, K. 2021/877, (Lexpera).

¹⁰⁰ Atalı, Ermenek ve Erdoğan, İcra (n 3) 69.

¹⁰¹ Atalı, Ermenek ve Erdoğan, İcra (n 3) 69.

Usûlsüz tebligatın varlığı hâlinde sürenin başlangıcı bakımından öğrenildiği beyan edilen tarih kural olarak dikkate alınsa da muhatap tarafından yapılan bir işlem ya da resmî bir belge gözetilerek de söz konusu süre hesaplanmaktadır. Örneğin, ödeme emri tebligatının usûlsüz olduğuna dair bir Yargıtay kararında, İcra ve İflâs Kanunu'nun 8'inci maddesinin son fıkrası gereğince haciz tutanağının aksi sabit oluncaya kadar geçerli olduğu gerekçesiyle, borçlunun haciz mahallinde olduğuna yer verilen haciz tutanağı dikkate alınmış ve borçlu imzadan imtina etmiş olsa dahi haciz işlemi dolayısıyla icra takibinden haberdar olunduğu kabul edilerek şikâyet süresi hesaplanmıştır¹⁰².

Muhatabın adresinde çalışana doğrudan yapılan ödeme emrine dair tebliğ işleminin Tebligat Kanunu'nun 17'nci maddesi gereğince usûlsüz olduğuna ilişkin şikâyetin konu olduğu Yargıtay'ın bir kararında, öğrenme tarihinin borçlu vekili tarafından sunulan vekâletnamenin onaylanma tarihi olduğu ve bu tarih itibarıyla takipten haberdar olunduğu kabul edilerek şikâyet talebinin süreden reddedilmesi gerektiğine yer verilmiştir¹⁰³. Aynı şekilde, genel haciz yoluyla icra takibine dair ödeme emrinin borçlu şirketin yetkilisine tebliğ edilmemesi sebebiyle tebligatın Tebligat Kanunu'nun 12'nci ve 13'üncü maddeleri gereğince usûlsüz olduğunun ileri sürüldüğü başka bir somut olayda, borçlu şirket vekilinin hacizlerin kaldırıl-

¹⁰² “...Somut olayda, mahkemece borçluya ödeme emri tebligatının usûlsüz olduğu hususundaki tespit yerindedir. Ancak; icra müdürlüğünce 11/03/2019 tarihli borçlunun evinde yapılan fiili haciz işlemi sırasında tutulan haciz tutanağına göre; borçlu ...'nın hazır olduğu, muvafakati alınarak evine girildiği, adı geçen imtina etmesi nedeniyle imzasının alınmadığının şerh edildiği anlaşılmıştır. İİK'nun 8. maddesinde yer alan icra tutanaklarının aksi sabit oluncaya kadar geçerli olacağına dair hükmü karşısında; haciz tutanağına göre borçlunun haciz mahallinde bulunduğu sabit olduğundan, imzadan imtina etmiş olması haczi öğrenmiş olması durumunu değiştirmeyecektir. Borçlunun bu haliyle en geç, 11/03/2019 tarihli haciz itibarıyla, icra takibinden haberdar olduğunun kabulü gerekeceğinden, 01/04/2019 tarihinde icra mahkemesine yaptığı başvuru, İİK'nun 16/1. maddesinde öngörülen yedi günlük süreyi aşmıştır.”; Yargıtay 12. HD, 11.03.2021, E. 2020/7412, K. 2021/2810, (Lexpera).

¹⁰³ “...7201 sayılı Kanun'un 32. maddesi gereğince tebliğ, usûlüne aykırı yapılmış olsa bile, muhataba tebliğ işleminden haberdar olmuş ise geçerli sayılır. Muhatabın beyan ettiği tarih, tebliğ tarihi olarak kabul edilir. Görüldüğü üzere, usûlsüz yapılan tebliğ, mutlaka batıl olmayıp, muhatap tarafından öğrenildiği tarihte geçerli olacaktır (HGK'nun 05.06.1991 tarih, 1991/12-258 E.-1991/344 K. sayılı kararı). Bu madde hükmünün uygulanabilmesi için ise usûlsüz de olsa bir tebligatın varlığı ön koşuldur. Öte yandan, tebliğ işleminin usûlsüzlüğü iddiasının yasal dayanağı İİK'nun 16. maddesi olup, bu yöndeki şikâyetin, aynı maddenin 1. fıkrası uyarınca usûlsüz tebliğ işleminin öğrenildiği tarihten itibaren 7 gün içerisinde icra mahkemesine yapılması zorunludur. Öğrenme tarihinin belirlenmesi açısından şikâyetçi borçlunun bildirdiği tarih esas olup, bu tarihin aksi karşı tarafta ancak yazılı belge ile ispatlanabilir. Hukuk Genel Kurulu'nun 12.02.1969 tarih ve 1967/172-107 sayılı kararında da benimsendiği üzere beyan edilen öğrenme tarihinin aksi tanık beyanıyla ispat edilemez...Borçlu ... vekili Av. ...'ın 21.02.2018 tarihinde takip dosyasına vekaletname sunduğu, borçlu vekilince bu tarih itibarıyla takipten haberdar olduğu, itirazın ise yasal 7 günlük itiraz süresinden sonra, yani 12.03.2018 tarihinde yapıldığı görülmektedir. O halde, bölge adliye mahkemesince, ittıla tarihinin, borçlu vekili tarafından sunulan vekaletnamenin onaylanma tarihi olan 21.02.2018 olarak kabulü ile ödeme emri tebliğ işleminin usûlsüz olduğuna yönelik 12.03.2018 tarihli şikâyetin süreden reddine karar verilmesi gerekirken yazılı şekilde hüküm tesisi isabetsizdir.”; Yargıtay 12. HD, 17.11.2020, E. 2020/2604, K. 2020/9838, (Lexpera).

masına yönelik şikâyetiyle birlikte icra takibinden ve tebliğ işleminden haberdar olduğu kabul edilmiş ve şikâyet süresi bakımından bu tarih esas alınmıştır¹⁰⁴. Yargıtay'ın başka bir kararına konu olan somut olayda, ödeme emrinin tebliği işleminin usûlsüz olduğu, ancak borçlunun icra takibinden hakkında açılan tahliye davası dilekçesinin tebliğ edilmesiyle haberdar olduğu kabul edilmiştir¹⁰⁵.

Anılan konuya dair yargı kararlarında, muhatabın imzasını taşıyan yazılı ya da resmî nitelikte bir belge veya hakkında açılan bir dava ile ilgili işlem den haberdar olduğu ispatlandığı takdirde, beyan edilen tarihin öğrenme tarihi olarak dikkate alınamayacağı belirtilmektedir. Buna göre muhatabın usûlsüz tebligatı öğrendiğini beyan ettiği tarihten daha önce öğrendiğinin tanık beyanıyla ispat edilmesine imkân tanınmamaktadır. Bu yaklaşım, mevzuatta usûlsüz tebligat bakımından öğrenmeye bağlı olarak tebliğin yapılmış sayılması sonucu tanınmasına ve başvuru sürelerinin başlangıcına esas teşkil eden tebliğ tarihinin belirsizliğe yer vermeyecek şekilde tespit edilmesi gerekliliğine dayanmaktadır.

Yargı kararlarında, UYAP kayıtları ile evrak işlem kütüğü re'sen incelenerek usûlsüz tebligat iddialarının değerlendirildiği de görülmektedir. Örneğin, bir kambiyo senetlerine mahsus haciz yoluyla takibe ilişkin ödeme emrinin usûlsüz tebliğ edildiği gerekçesiyle öğrenme tarihi de belirtilmek suretiyle yapılan şikâyet başvurusu, ilk derece mahkemesince UYAP vatandaş portalından evrak işlem kütüğünün incelenmesi ve bu portalda ödeme emrinin görüldüğü tarihin dikkate alınması üzerine süre aşımı sebebiyle reddedilmiştir. İstinaf incelemesinde ödeme emrinin şirket temsilcisi sorulmaksızın doğrudan çalışana yapılması sebebiyle

¹⁰⁴ “...Borçlu şirkete yapılan ödeme emri tebligatının “Tebliğ evrakı şirket yetkilisi ... imzasına tebliğ edildi” şerhi ile 23/02/2018 tarihinde tebliğ edildiği, tebliğ tarihinde ...şirket yetkilisi olmadığından tebligatın 7201 Sayılı Tebligat Kanunu'nun 12, 13 maddeleri ile Tebligat Yönetmeliğinin 20 ve 21. Maddelerine aykırı olması nedeni ile usûlsüz olduğu görülmektedir...Somut olayda, Bölge Adliye Mahkemesince borçlu şirkete yapılan ödeme emri tebligatının usûlsüz olduğu hususundaki tespit yerindedir. Ancak; ... İcra Hukuk Mahkemesinin 2019/331 E. - 2019/402 K. sayılı dava dosyasında, borçlu şirket vekilinin, 08/08/2019 tarihinde, şikâyet konu ödeme emrinin tebliğ edildiği icra doyasından konulan hacizlerin kaldırılmasına yönelik şikâyetle bulunduğu anlaşılmaktadır. Bu durumda borçlu şirketin bu haliyle en geç, 08/08/2019 tarihli şikâyeti itibarıyla, icra takibinden ve tebliğ işleminden haberdar olduğunun kabulü gerekeceğinden, 17/08/2020 tarihinde icra mahkemesine yaptığı başvuru, İİK.nun 16/1.maddesinde öngörülen yedi günlük süreyi aşmıştır.”, Yargıtay 12. HD, 13.01.2022, E. 2021/6193, K. 2022/323, (Lexpera). Ayrıca bkz. Yargıtay 12. HD, 21.05.2024, E. 2024/11, K. 2024/5089, (Lexpera).

¹⁰⁵ “...Somut olayda, ... İcra Hukuk Mahkemesi'nin 28.11.2014 tarih ve 2014/230 E. - 2014/390 K. sayılı tahliye istemli dava nedeniyle yapılan duruşma davetiyesinin, borçlu şirkete 27.8.2014 tarihinde tebliğ edildiği, borçlu şirket vekilinin 17.10.2014 tarihli ilk duruşmaya katıldığı görülmekte olup, borçlu, icra mahkemesine yaptığı 20.10.2014 tarihli şikâyet başvurusunda, bu tebliğ işleminin de usûlsüz olduğunu ileri sürmemiştir. O halde, borçlunun, hakkındaki takipten tahliye davasında gönderilen dava dilekçesinin tebliğ tarihi olan 27.8.2014 tarihinde haberdar olduğu anlaşılmakla mahkemece, şikâyetin süre aşımından reddi gerekirken, işin esasının incelenerek şikâyetin kabulü yönünde hüküm tesisi isabetsizdir.”, Yargıtay 12. HD, 26.01.2017, E. 2016/31969, K. 2017/1137, (Lexpera). Aynı yönde bkz. Yargıtay 12. HD, 29.09.2016, E. 2016/25830, K. 2016/20123; Yargıtay 12. HD, 24.09.2014, E. 2014/17780, K. 2014/22339, (Lexpera).

usûlsüz olduğu, borçlunun öğrenme tarihi olarak belirttiği tarihten önce dosyanın öğrenildiğinin anlaşılamadığı gerekçesiyle, ilk derece mahkemesi hükmü kaldırılarak şikâyetin kabulüne ve borçlunun bildirdiği tarihin öğrenme tarihi olarak düzeltilmesine karar verilmiştir. Anılan karar temyiz kanun yolunda onanmıştır¹⁰⁶.

Yargıtay'ın başka bir kararına konu olan somut olayda, borçlunun ödeme emri tebliğinin usûlsüz olduğuna dair şikâyet talebinin kabulü yönündeki icra mahkemesi kararına karşı istinaf başvurusu esastan reddedilmiştir. Buna karşılık temyiz incelemesinde, usûlsüz tebligat bakımından sürenin başlangıcı olarak tebliğ alanın öğrendiğini beyan ettiği tarih değil, borçlunun UYAP kayıtlarında ödeme emrini açtığı tarih takipten haberdar olduğu gerekçesiyle öğrenme tarihi olarak esas alınmış ve şikâyetin süre yönüyle reddine karar verilmesi gerektiği sonucuna varılmıştır¹⁰⁷. Yargıtay'ın anılan kararından sonra verilen bölge adliye mahkemesi kararlarında da icra takibine dair UYAP kayıtları incelenerek ve evrak

¹⁰⁶ “...Şikâyetçiye ödeme emrinin 31.05.2019 tarihinde tebliğ olduğu, şirket yetkilisinin ise Uyap Evrak İşlem Kütüğüne 28.05.2019 tarihinde baktığı, TK'nın 32. maddesi gereğince ödeme emri tebliğ edilmeden usûlsüzlüğe dair itiladan bahsedilemeyeceği, şikâyetçi şirket temsilcisinin, aynı zamanda takipte şahsen de borçlu olması nazara alındığında, TK'nın 39. maddesinde düzenlenen hasım yasağı nedeniyle UYAP veri tabanından Evrak İşlem Kütüğüne şahsı için mi, yetkilisi olduğu şirket için mi baktığı da anlaşılmadığından, hasım yasağı ilkesi gereğince de şikâyetin süresinde olduğu, şikâyet konu tebligatın incelenmesinde, tüzel kişiye çıkarılan tebligatın, TK'nın 12-13. maddeleri gereğince, şirket temsilcisi sorulmaksızın doğrudan çalışana yapıldığı, bu hususun kanuna ve yönetmeliğe aykırı olduğu, ödeme emri tebligatının usûlsüz tebliğ edildiği, dosya kapsamı itibarıyla 19.03.2019 tarihinden önce öğrendiği de anlaşılmadığı gerekçe ile şikâyetçi borçlunun istinaf başvurusunun kabulü ile İlk Derece Mahkemesi hükmü kaldırılarak yeniden esas hakkında hüküm kurulmak suretiyle şikâyetin kabulüne ve ödeme emri tebligatının usûlsüzlüğünün tespiti ile ittula tarihinin 19.03.2020 olarak tespitine karar verilmiştir... Temyiz olunan Bölge Adliye Mahkemesi kararının 5311 sayılı Kanunun ile değişik İİK'nın 364/2. maddesi göndermesiyle uygulanması gereken 6100 sayılı HMK'nın 370. maddeleri uyarınca onanmasına...”, Yargıtay 12. HD, 09.03.2023, E. 2022/8163, K. 2023/1518, (Lexpera).

¹⁰⁷ “...7201 sayılı Kanun'un 32. maddesi gereğince tebliğ, usûlüne aykırı yapılmış olsa bile, muhatapı tebliğ işleminden haberdar olmuş ise geçerli sayılır. Muhatabın beyan ettiği tarih, tebliğ tarihi olarak kabul edilir. Görüldüğü üzere, usûlsüz yapılan tebliğ, mutlaka batıl olmayıp, muhatap tarafından öğrenildiği tarihte geçerli olacaktır (HGK'nun 05.06.1991 tarih, 1991/12-258 E.-1991/344 K. sayılı kararı). Bu madde hükmünün uygulanabilmesi için ise usûlsüz de olsa bir tebligatın varlığı ön koşuldur. Öte yandan, tebliğ işleminin usûlsüzlüğü iddiasının yasal dayanağı İİK'nın 16. maddesi olup, bu yöndeki şikâyetin, aynı maddenin 1. fıkrası uyarınca usûlsüz tebliğ işleminin öğrenildiği tarihten itibaren 7 gün içerisinde icra mahkemesine yapılması zorunludur. Somut olayda, UYAP evrak işlem kütüğünde yapılan incelemede, borçlu tarafından ödeme emrinin 26.04.2023 tarihinde 15:43 50'de uyaptan açılmış olduğu görülmekle borçlunun bu tarih itibarıyla takipten haberdar olduğu anlaşılmıştır. Bu durumda borçlu tarafından şikâyetin yasal 7 günlük süreden sonra 23.05.2023 tarihinde yapıldığı görülmektedir. O halde, mahkemece, ittula tarihinin, borçlu tarafından ödeme emrinin uyaptan açıldığı tarih olan 26.04.2023 olarak kabulü ile ödeme emri tebliğ işleminin usûlsüz olduğuna yönelik 23.05.2023 tarihli şikâyetin süreden reddine karar verilmesi gerekirken yazılı şekilde kabulü yönünde hüküm tesisi isabetsizdir.”, Yargıtay 12. HD, 11.03.2025, E. 2025/519, K. 2025/2154, (Lexpera). Muhatabın usûlsüz tebligatı öğrendiğini belirttiği günün aksinin ispat edilemeyeceği, bu nedenle anılan karardaki görüşe katılmanın güç olduğu yönünde bkz. Önen ve Öztekin (n 1) 276.

işlem kütüğündeki tarih dikkate alınarak usûlsüz tebligat şikâyetinin süresinde yapıp yapılmadığı hakkında değerlendirme yapılmıştır¹⁰⁸.

C. Tebliğ Tarihinin Belirlenmesine Dair Şikâyet İncelemesi

Usûlsüz tebligat, şikâyet süresi içerisinde ileri sürülen talep üzerine icra mahkemesince incelenir. Şikâyet incelemesine dair genel kurallar, tebligatın usûlsüzlüğüne dair şikâyet talebi bakımından da geçerlidir. Buna göre icra mahkemesince usûlsüz tebligata dair şikâyet incelemesinin duruşmalı yapıp yapılmayacağı takdir edilir, duruşma yapılması gerekli görülürse ilgililer gelme dahi gerekli karar verilir (İİK m. 18/III).

Şikâyet konusu hakkında duruşma yapıp yapılmayacağı bakımından icra mahkemesinin takdir hakkı olmakla birlikte, diğer tarafın beyanı verilecek kararı etkileyebilecekse incelemenin duruşmalı yapılması gerektiği belirtilmektedir¹⁰⁹. Şikâyet konusu işlem düzeltilmekle veya iptal edilmekle diğer tarafın hukukî durumunu etkileyebileceğinden, hukukî dinlenilme hakkının gereği olarak incelemenin duruşmalı yapılması önemlidir¹¹⁰. Bu bağlamda, usûlsüz tebligata dair

¹⁰⁸ “...Somut olayda, davacıya ödeme emrinin TK’nın 21/1 maddesine göre 20/01/2024 tarihinde tebliğ edildiği ve bu tebliğin usûlsüzlüğünün 15/03/2024 tarihinde öğrenildiği belirtilerek 15/03/2024 tarihinde işbu şikâyetin yapıldığı anlaşılmıştır. Takip dosyasının UYAP’taki kaydının incelenmesinde; şikâyet konu tebligat mazbatasının ve ödeme emrinin “evrak işlem kütüğü” kontrol edildiğinde davacı asil tarafından 05/03/2024 tarihinde açılıp okunduğu görülmüştür. Davacının 05/03/2024 tarihinde şikâyete konu edilen ödeme emri tebligatından haberdar olduğunun kabulü gerektiği anlaşılmıştır. Bu durumda şikâyetçi borçlunun, usûlsüz tebliğ işlemini öğrendiği 05/03/2024 tarihinden itibaren yasal yedi günlük süre geçtikten sonra 15/03/2024 tarihinde icra mahkemesine başvurmuş olduğu anlaşılmakla süresinde usûlsüz tebligat şikâyetinde bulunmadığından şikâyetin süre aşımı nedeniyle reddine karar verilmesi isabetlidir.”, Adana BAM 10. HD, 27.11.2025, E. 2024/1049, K. 2025/2488, (Yayımlanmamıştır). Aynı yönde bkz. İstanbul BAM 20. HD, 11.12.2025, E. 2024/2749, K. 2025/3343; İstanbul BAM 20. HD, 18.12.2025, E. 2024/2921, K. 2025/3431; İstanbul BAM 23. HD, 21.11.2025, E. 2023/835, K. 2025/2296; Gaziantep BAM 12. HD, 15.12.2025, E. 2025/1458, K. 2025/1675; İzmir BAM 12. HD, 27.11.2025, E. 2025/1189, K. 2025/2155; Sakarya BAM 8. HD, 08.12.2025, E. 2025/665, K. 2025/1381; Trabzon BAM 4. HD, 19.11.2025, E. 2025/149, K. 2025/1683, (Yayımlanmamıştır). “...Davacı asil Mehmet Fırat Doğan’ın ödeme emri tebliğ mazbatasını 18/07/2023 tarihinde Uyap Vatandaş Portal üzerinden okuduğu ancak 7 gün içerisinde şikâyette bulunmadığı görülmüştür. İİK 16/1 maddesinde bahsedilen öğrenmenin hangi hallerde vücut bulacağına dair yasalarımızda açık bir hüküm yoktur. Her türlü yazılı ve görsel yolla öğrenme mümkün olduğuna göre Uyap Vatandaş portala girerek dosya evraklarını okuyan biri yönünden İİK 16. maddesindeki öğrenme şartının gerçekleştiği ve hak düşürücü sürenin başladığının kabulü hukuka uygun olup Mahkemenin süreden ret kararı yerindedir.”, İstanbul BAM 22. HD, 13.11.2025, E. 2023/3208, K. 2025/2060, (Yayımlanmamıştır).

¹⁰⁹ Pekcanitez ve Simil (n 33) 344.

¹¹⁰ Pekcanitez ve Simil (n 33) 342; Arslan, Yılmaz, Taşpınar Ayvaz ve Hanağası, İcra (n 2) 97. Şikâyet yolunda karşı tarafa görüş bildirme imkânı sunulması gerektiğine dair bkz. Amonn ve Walther (n 35) 60. Şikâyet yolu bakımından hukukî dinlenilme hakkının değerlendirilmesine dair ayrıntılı bilgi için bkz. Sema Taşpınar Ayvaz, ‘Şikâyet Hukukî Dinlenilme Hakkı ve Bireysel Başvuru’, *MİHBİR XVIII Toplantısı, Anayasa-Medenî Usûl ve İcra İflâs Hukuku İlişkisi Sempozyum Kitabı* (Adalet Bakanlığı 2023) s. 176 vd.; Süleyman Burak Gündoğdu, ‘Anayasa Mahkemesi’nin İcra ve İflâs Hukukundaki Şikâyet Müessesesine Hukukî Dinlenilme Hakkı Açısından Yaklaşımı’ (2021) 18 Uyuşmazlık Mahkemesi Dergisi 104 vd.

şikâyet başvurusunun da evrak üzerinde değerlendirilmesi yerine taraf teşkili sağlanarak sonuçlandırılmasında fayda vardır¹¹¹.

Savunma hakkının olması gerektiği şekilde kullanılabilmesi bakımından, tebligatın usûlsüzlüğüne dair şikâyet incelemesinin duruşmalı yapılmasının daha isabetli olduğu yönünde yargı kararları da bulunmaktadır¹¹². Buna göre Yargıtay Hukuk Genel Kurulu kararına konu olan bir somut olayda, Tebligat Kanunu'nun 21'nci maddesi gereğince muhatabın adreste bulunmama sebebinin mazbatada gösterilmediği gerekçesiyle tebliğ işleminin usûlsüz olduğu yönündeki icra mahkemesi kararının bozulması ve direnme kararı verilmesi üzerine yapılan temyiz incelemesinde, usûlsüz tebligat incelemesinin duruşmalı yapılmaması bozma sebebi olarak görülmüştür¹¹³. Aynı şekilde, icra emrinin vekile değil asile tebliğ edilmesinden kaynaklı usûlsüz tebligat iddiasına dair şikâyetin konu olduğu bireysel başvuruda, şikâyet dilekçesinin tebliğ edilmesi hususu vurgulanarak başvurunun duruşma yapılmadan dosya üzerinden incelenmesi hak ihlâli olarak değerlendirilmiştir¹¹⁴. Anılan kararlar, şikâyet incelemesinin duruşmalı yapılmasını vurgulamakla birlikte, icra mahkemesince duruşmanın önemi, duruşmada şikâyet eden ve karşı taraf olarak gösterilen ilgilinin yanında icra müdürünün de açık-

¹¹¹ Muşul, İcra (n 2) 240, 242; Görgün, Börü ve Kodakoğlu (n 3) 33.

¹¹² Adil yargılanma ve hukukî dinlenilme hakkı gözetilerek şikâyet incelemesinin duruşmalı yapılmasını gerekli gören yargı kararlarının isabetli olduğu, duruşmalı inceleme yapılmasının gerektiği durumlar içinde usûlsüz tebligata ilişkin şikâyetlerin de bulunduğu yönünde bkz. Pekcanitez ve Simil (n 33) 342, 347.

¹¹³ "...Bu takdir hakkının özellikle savunma hakkının gerektiği gibi kullanılabilmesi bakımından, tebligat usûlsüzlüğüne ilişkin şikâyetlerde duruşma açılması yönünde kullanılması uygun olur. Hukuk Genel Kurulunun yerleşik uygulaması da bu yöndedir. Bu durumda mahkemeye tebligat usûlsüzlüğüne ilişkin şikâyetin duruşmalı olarak değerlendirilmesi yerine, bu hususun gözden kaçırılması suretiyle evrak üzerinden karar verilmesi doğru görülmemiş; yerel mahkeme kararının bu değişik gerekçe ile bozulmasına karar vermek gerekmiştir. Hukuk Genel Kurulundaki görüşmeler sırasında bir kısım üyeler tebligatın Tebligat Kanunu'na uygun olduğunu ve yerel mahkeme kararının onanması gerektiği düşüncesini ileri sürmüşlerse de yukarıda açıklanan nedenlerle bu görüş çoğunluk tarafından benimsenmemiştir.", Yargıtay HGK, 29.04.2015, E. 2013/2044, K. 2015/1274, (Lexpera).

¹¹⁴ "...Somut olayda icra emrinin iptali istemiyle Ankara 5. İcra Hukuk Mahkemesi nezdinde ileri sürülen şikâyet talebinde Mahkeme, şikâyet dilekçesini davalıya tebliğ etmeden dosya üzerinden değerlendirme yapmak suretiyle icra emrinin iptaline kesin olarak karar vermiştir. Davalı, gerekçeli kararın tebliği ile birlikte şikâyetten haberdar olmuş; dosyaya beyanda bulunma ve delil bildirme hakkından yoksun bırakılmıştır. Mahkemenin 2004 sayılı Kanun'da belirtilen sebepler çerçevesinde tamamen şekli, sınırlı ve teknik nitelikte bir inceleme yaparak talep konusunu değerlendireceği şikâyetle, uyuşmazlığın niteliği gözönüne alındığında Mahkemenin yazılı belge ve beyanlara istinaden uyuşmazlığı hakkaniyete uygun bir şekilde sonlandırma imkânına sahip olduğu anlaşılmış ise de başvuru şikâyet dilekçesinin tebliğ edilmemesi nedeniyle dilekçe içeriğinden haberdar olamamış, bu nedenle esasa ilişkin beyan ve itirazlarını sunma fırsatını bulamamıştır. Dolayısıyla somut olay açısından bu eksikliğin giderilmesinin yolu olan duruşma açılıklar sözlü beyan ve itirazları dile getirme imkânının da sağlanmamış olması, yargılamada başvuru aleyhine hakkaniyetsizlik sonucunu ortaya çıkarmıştır.", AYM, İbrahim Demirayak, B No 2013/4075, 10.03.2016. Ayrıca bkz. AYM, Aras Gümrükleme Gıda Pazarlama Tekstil Turizm İnş. San. ve Dış Tic. Ltd. Şti. ve Diğerleri, B No 2021/10312, 19.11.2024, (Kararlar Bilgi Bankası).

lama yapması için davet edilebileceği (İİK m. 18/III) ile somut olay gözetilerek karar verilmelidir. Ancak her hâlükârda usûlsüz tebligata dair şikâyet dilekçesinin ilgiliye tebliğ edilerek bilgisine sunulmasına, açıklama ve ispat hakkının kullanılmasına imkân verilmesi gerekir.

Tebliğatın usûlsüz olduğuna dair iddianın ispatı bakımından mevzuatta bir düzenleme olmadığından bu iddianın her türlü delille ispat edilebileceği kabul edilmektedir¹¹⁵. Usûlsüz tebligatın şikâyet yoluyla ileri sürülmesi ve şikâyetin bir yargılama faaliyeti olduğu gözetildiğinde delillere dair genel kuralların geçerli olduğunu belirtmek gerekir¹¹⁶. Yargı kararlarının da bu yönde olduğu görülmektedir. Örneğin, muhatabın tebliğ günü il dışında olduğu ve usûlsüz tebligat yapıldığı iddiası yönünden, tanık beyanları ile bulunduğu yer güvenlik sistemi kayıtları da dikkate alınarak il dışında olmanın adresten geçici ayrılma sayılmayacağı, bu nedenle Tebligat Kanunu'nun 21'nci maddesinin birinci fıkrası gereğince yapılan tebligatın usûlsüz olduğu sonucuna varılmıştır¹¹⁷. Başka bir somut olayda, muhatabın adresinin kapalı olması sebebiyle ödeme emrinin muhtara teslim edilmesi ve durumun komşu olduğu belirtilen kişiye bildirilmesi hâlinde, muhatabın bu kişiyi tanımadığını iddia etmesi üzerine adres çevresinde belirtilen kişinin bulunup bulunmadığına dair kolluk kuvvetinden talep edilen araştırma sonucuna göre tebligatın usûlsüz olduğuna karar verilmiştir¹¹⁸.

¹¹⁵ Yıldırım ve Deren-Yıldırım (n 10) 78. Ayrıca bkz. İbrahim Çatalkaya, *Tebliğat Hukuku* (3. Baskı, Adalet Yayınevi 2020) 176; Küçük (n 20) 325.

¹¹⁶ Pekcanitez ve Simil (n 33).

¹¹⁷ "...Ödeme emri tebliğ işleminin usûlsüzlüğüne yönelik iddia, mahkemede her türlü delille ispat edilebilecektir. Somut olayda davacı taraf usûlsüz olduğu iddia edilen tebligatın yapıldığı tarihte il (İzmir) dışında (Çeşme ilçesinde) olduğunu iddia etmiş olup bu konuda dinlenen tanık beyanları da bunu destekler mahiyette beyanda bulunmuşlardır. Dinlenen tanıklardan K6 şikâyet konu tebligatta beyanına başvuru kişi olup tebliğ işlemi sırasında dağıtım memuruna davacının yaklaşık 1 haftadır Çeşme'de olduğunu beyan ettiğini, dağıtım memurunun kendisinden imza almadığını açıkça beyan etmiştir. Yine dosya arasındaki davacının Çeşme ilçesindeki evinin güvenlik sistemi işleticisi şirketin kayıtlarına göre de tebligat yapılan tarihte davacının Çeşme ilçesindeki evinde olduğu anlaşılmaktadır. Muhatabın il dışında olması adresten geçici ayrılma sayılmayacağından tebliğ tarihinde İzmir ilinde değil ve fakat Çeşme ilçesinde bulunduğu anlaşılan davacıya Tebligat Kanunu'nun 21/1. maddesi gereği yapılan tebligat usûlsüzdür.", İzmir BAM 8. HD, 18.10.2022, E. 2022/2377, K. 2022/2326, (Lexpera).

¹¹⁸ "...Mahkememizce tebliğin yapıldığı adresin bağlı bulunduğu kolluk birimine müzekkere yazılarak adres çevresinde K4 isimli bir şahsın bulunup bulunmadığı konusunda araştırma yapılmasının istenildiği, gelen yazı cevabı ekinde yer alan 15.06.2022 tarihli tutanakta adresin bulunduğu sokak içerisinde titiz araştırma yapıldığı ve K4 isimli şahsı tanıyan ve bilen olmadığı tespit edildiği görülmüştür. Bu kapsamda davacının iddiasında haklı olduğu anlaşılmakla tebligatın usûlsüz olduğu, bildirilen öğrenme tarihine göre davanın süresinde ileri sürüldüğü hususu da dikkate alınarak daha önce öğrendiği de tespit edilemediğinden bildirilen öğrenme tarihinin tebliğ tarihi olarak düzeltilmesine karar verildiği, kararın kolluk araştırması ve tebligat şekline göre iddiaların subuta erdiği nedenle doğru olduğu usûlsüz tebligat şikâyetinin iyi niyet kurallarıyla değerlendirilemeyeceği haber verilen ve araştırma yapılan kişinin gerçek olmadığı nedeniyle tebligatın usûlsüz kararın doğru ve istinaf nedenlerinin yerinde olmadığı anlaşılmakla...", Gaziantep BAM 12. HD, 27.1.2023, E. 2023/245, K. 2023/207, (Lexpera).

Usûlsüz tebliğin öğrenildiği beyan edilen tarihin ayrıca araştırılmasının ve ispatının gerekli olmadığı mevzuatta öngörülmüştür (Teb. Yön. m. 53/III)¹¹⁹. Usûlsüz tebligatın ileri sürülmesi bakımından belirtildiği üzere, uygulamada icra takibinin diğer tarafı karşı taraf olarak gösterilmekte ve şikâyet başvurusu bu şekilde yapılmamış olsa dahi başvuru dilekçesi takibin diğer tarafına tebliğ edilmektedir¹²⁰. İcra takibinin diğer tarafı, usûlsüz tebligatın öğrenildiği beyan edilen tarihe itirazda bulunabilmektedir. Bu şekilde, takibin diğer tarafının itirazda bulunması ve evrak üzerinde sürenin geçtiğinin anlaşılması durumlarında, işlemin öğrenilme zamanının araştırılabileceği belirtilmektedir¹²¹. Bu husus, dürüstlük kuralına aykırılık teşkil eden usûlsüz tebligat iddiaları bakımından da geçerlidir¹²². Muhatabın usûlsüz tebligatı öğrendiğini beyan ettiği tarihten daha önce öğrendiği iddiasının tanıkla değil resmî ya da muhatapça imzası ikrar edilmiş belge üzerinden ispat edilebileceği genel olarak kabul edilmektedir¹²³.

Usûlsüz tebligat iddiasıyla şikâyet yoluna başvuran kişi tarafından, tebligatın usûlsüz olduğunun tespit edilmesi ve öğrenme tarihi esas alınarak tebliğ tarihinin düzeltilmesi talep edilmektedir. Şikâyet konusu olan işlemin yeniden yapılması gerekmediği takdirde icra mahkemesi düzeltme kararı vermektedir¹²⁴. Bu husus usûlsüz tebligat şikâyeti bakımından da geçerli olup, başvurunun kabul edilmesi hâlinde usûlsüz tebligatın varlığının tespitine ve tebliğ tarihinin düzeltilmesine karar verilmektedir¹²⁵. Bu bağlamda, icra mahkemesince söz konusu şikâyetin kabul edilmesi üzerine, tebliğ işleminin iptali söz konusu değildir¹²⁶. Usûlsüz tebliğ işlemi öğrenilmekle geçerli olacağından ve icra ve iflâs dairesinin yeni bir işlem yapması gerekmediğinden, icra mahkemesince tebliğ tarihinin düzeltilmesi gerekli ve yeterlidir. Ancak usûlsüz tebligata dayanılarak icra ve iflâs dairesince işlem yapılmışsa, örneğin ödeme emrinin usûlsüz tebliğ edilmesinden sonra haciz işlemi gerçekleştirilmişse, tebliğ tarihinin düzeltilmesinin yanında söz konusu işlemin geçersizliğini tespit edici nitelikte karar verilmesi gerekir¹²⁷.

¹¹⁹ Kanun'da yer almayan ancak Yönetmelik ile öngörülen bu düzenlemenin normlar hiyerarşisine uymadığı ve ispat hakkıyla bağdaşmadığı yönünde bkz. Berkin (n 2) 134; Kurt Konca, Elektronik Tebligat (n 24) 370.

¹²⁰ Usûlsüz tebligatın şikâyet yoluyla ileri sürülmesine dair açıklamalar için bkz. I, B, 1.

¹²¹ Atalı, Ermenek ve Erdoğan, İcra (n 3) 69.

¹²² Erdönmez, Pekcanitez Usûl (n 1) 830; Ruhi ve Ruhi (n 9) 287.

¹²³ Kuru, Usûl (n 1) 5559; Kuru, İcra (n 2) 141; Yılmaz ve Çağlar (n 1) 594; Muşul, Tebligat (n 1) 505, 509; Erdönmez, Pekcanitez Usûl (n 1) 831; Özbay ve Yardımcı (n 10) 112; Akcan ve Albayrak (n 7) 176; Atalı, Ermenek ve Üçüncü (n 13) 120; Kale (n 3) 60; Çatalkaya (n 115) 176; Güneş (n 12) 227. Karş. Yıldırım ve Deren-Yıldırım (n 10) 78.

¹²⁴ Pekcanitez ve Simil (n 33) 401; Aşık, Oruç, Tok, Saçar ve Aşit (n 3) 69.

¹²⁵ Postacıoğlu (n 2) 99; Muşul, İcra (n 2) 241; Muşul, Tebligat (n 1) 520; Yıldırım ve Deren-Yıldırım (n 10) 78; Akcan ve Albayrak (n 7) 176.

¹²⁶ Muşul, İcra (n 2) 241; Muşul, Tebligat (n 1) 521; Yıldırım ve Deren-Yıldırım (n 10) 78.

¹²⁷ Ödeme emri gönderilmeden yapılan haciz işleminin geçersiz olduğu, bu işlem yönünden verilen iptal kararının geçersizliği tespit edici nitelikte olduğu yönünde bkz. Pekcanitez ve Simil (n 33) 398-399.

Şikâyet başvurusuna dair ret kararı verilmesi durumunda, vekâlet ücreti ve yargılama giderleri şikâyetinde bulunan taraf; kabul kararı verildiği takdirde ise karşı taraf olarak gösterilen takibin diğer tarafı aleyhine hükmedilmektedir¹²⁸. Şikâyet konu olan işlemin yapılmasına katkıda bulunmayan takibin diğer tarafı, karşı taraf olarak gösterilmesinin neticesinde yargılama giderlerine mahkûm edilmektedir. Şikâyet başvurusunun reddedilmesini talep ederek uyuşmazlığı sürdürdüğü gerekçesiyle karşı taraf aleyhine hükmedilen vekâlet ücreti ve yargılama giderleri, istinaf kanun yolu başvurularına konu edilmektedir. Ancak bu yöndeki ilk derece mahkemesi kararının yargılama giderleri yönüyle isabetsiz olmadığı gerekçesiyle, söz konusu istinaf başvurusunun esastan reddine karar verilmekte ve bu kararlar temyiz incelemesinde onanmaktadır¹²⁹. Bu uygulama, öğretide belirtildiği üzere takibin diğer tarafının mülkiyet hakkına aykırılık teşkil etmektedir¹³⁰. Şikâyet konu olan usûlsüz tebliğ işleminin icra müdürlüğü işlemi olduğu, usûlsüz tebligata dair karşı taraf olarak gösterilen alacaklının kusuru bulunmadığı için aleyhine vekâlet ücretine ve yargılama giderlerine hükmedilmemesi, aksine bu giderlerin şikâyet başvurusunda bulunan borçlu üzerinde bırakılması gerektiği yönünde yargı kararları da bulunmaktadır¹³¹.

¹²⁸ Pekcanitez ve Simil (n 33) 411; Pekcanitez, Atalay, Sungurtekin Özkan ve Özkes (n 3) 74; Atalı, Ermenek ve Erdoğan, İcra (n 3) 53, 60. İsviçre hukukunda şikâyetin harca ve yargılama giderlerine tâbi olmadığı, bunun temelinde kişinin şikâyet başvurusunda bulunmaktan caydırılmaması ve icra hukukunun doğru şekilde uygulanmasının teminat altına alınması gerektiği düşüncesinin yer aldığı yönünde bkz. Fritzsche ve Walder-Bohner (n 35) 70; Jaeger, Walder, Kull ve Kottmann (n 37) SchKG Art. 20a Rn. 2; Dieth (n 35) 117.

¹²⁹ “...Davacı adına çıkartılan 13.06.2019 tarihli kıymet takdiri raporunun “birlikte sakin kızı ...” açıklaması ile 05.08.2019 tarihinde tebliğ edildiği, 16.09.2019 tarihli kıymet takdiri raporunun ise “birlikte sakin kızı K1” açıklaması ile 27.08.2020 tarihinde tebliğ edildiği, tebliğ memurunca TK’nın 16. maddesi uyarınca muhatabın adreste bulunup bulunmadığı tespit edilmeksizin birlikte sakin kızına yapılan tebliğ işleminin usulsüz olduğu, borçlunun usulsüz tebliği daha önce öğrendiği ispatlanmadığından TK’nın 32. maddesi gereğince usulsüz tebliğe muttali olduğunu beyan ettiği 24.01.2021 tarihinin tebliğ tarihi olduğunun tespitine ilişkin İlk Derece Mahkemesince verilen kararda ve alacaklı davanın reddine karar verilmesini talep ettiğinden aleyhine yargılama gideri ve vekalet ücretine hükmedilmiş olmasında bir isabetsizlik bulunmadığı gerekçesi ile istinaf başvurusunun HMK’nın 353/1-b.1 maddesi gereğince esastan reddine karar verilmiştir... Temyiz olunan Bölge Adliye Mahkemesi kararının 5311 sayılı Kanun ile değişik İİK’nın 364/2. maddesi göndermesiyle uygulanması gereken 6100 sayılı Kanun’un 370 inci maddesinin birinci fıkrası uyarınca ONANMASINA...”, Yargıtay 12. HD, 04.07.2023, E. 2022/9757, K. 2023/4535, (Lexpera).

¹³⁰ Pekcanitez, Atalay, Sungurtekin Özkan ve Özkes (n 3) 70, 74; Atalı, Ermenek ve Erdoğan, İcra (n 3) 53. Vekâlet ücreti yönünden ayrıca bkz. Pekcanitez ve Simil (n 33) 413 vd. Şikâyetin karşı tarafı olarak gösterilen takibin diğer tarafı aleyhine yargılama giderlerine hükmedilmesinin menfaat dengesi ile bağdaşmadığı yönünde bkz. Pınar Çiftçi, *İcra Hukukunda Menfaat Dengesi* (Adalet Yayınevi 2010) 358.

¹³¹ “...Şikâyet konusu usulsüz tebligat işlemi tamamen posta memurunun işleminden kaynaklanmakta olup alacaklının, bu işlemde bir kusuru veya haksız işleminin söz konusu olmadığı, bu nedenle alacaklının aleyhine dava açılmasına sebebiyet veren kişi olarak yargılama giderlerinden ve vekalet ücretinden sorumlu tutulmasının doğru olmadığı, mahkemece şikâyetin kabulü kararı yönünden kararda usulsüzlük bulunmadığı, ancak şikâyet konusu işlemde kusuru bulunmayan, şikâyetin yasal hasmı olarak taraf gösterilmesi zorunlu olan alacaklının, işbu davada anayasal savunma hakkını

D. Değerlendirme

İcra ve İflâs Kanunu'nda taraflar için öngörölmüş süreler hak düşürücü niteliktedir ve söz konusu sürelerin geçmesiyle birlikte ilgili işlem kesinleşir. Bu nedenle, usûlsüz tebligatın bulunup bulunmadığının tespit edilmesi ve öğrenilen tarihin belirlenmesi önemlidir. Tebliğ işlemi bilgilendirme ve belgelendirme unsurlarını taşıyan bir işlem olduğu için tebligat usûlü mevzuatta şekli olarak düzenlenmiştir¹³². Bunun sonucu olarak, tebligata dair mevzuatta öngörölmeyle şekilde işlem yapılmaması gerekir¹³³. Bu husus, usûlsüz tebligat yönünden de geçerlidir. Usûlsüz tebligatta, mevzuatta öngörülen şartlara uygun şekilde yapılmayan ancak bildirilen ve öğrenme tarihi itibarıyla geçerli olan bir tebligat vardır. Elektronik yolla tebligatın muhatabın elektronik adresine ulaştığı tarihi izleyen beşinci günün sonunda yapılmış sayılacağı düzenlemesinde (Teb. K. m. 7/a)¹³⁴ olduğu gibi usûlsüz tebligatta da öğrenme şartıyla dahi olsa tebliğ edilmiş

kullanarak şikayete cevap vermesinden dolayı “şikayete karşı çıkıp uyumsuzluğu sürdürdüğü” gerekçesiyle aleyhine vekalet ücreti ve yargılama giderine hükmedilmesinin usul ve yasaya uygun bulunmadığı, bu hususta esas alınması gerekli kıstasın aleyhine karar verilen tarafın şikayet konusu işlemde kusuru veya şikayete sebebiyet veren haksız işlemi bulunup bulunmadığı hususu olması gerektiği anlaşıldığından davalı alacaklı vekilinin istinaf talebinin kısmen kabulüne karar vermek gerekmiş...”, Ankara BAM 19. HD, 30.10.2025, E. 2025/642, K. 2025/1220, (Yayımlanmamıştır). “...Şikayete konu işlemde davalı alacaklının bir kusuru bulunmadığı anlaşıldığından yargılama giderlerinin şikayetçi borçlu üzerinde bırakılmasına ve şikayetçi borçlu yararına vekâlet ücreti takdirine yer olmadığına...”, Ankara BAM 19. HD, 14.05.2026, E. 2026/312, K. 2026/740, (Yayımlanmamıştır). Aynı yönde bkz. Ankara BAM 19. HD, 12.02.2026, E. 2025/1122, K. 2026/171, (Yayımlanmamıştır).

¹³² Arslan, Yılmaz, Taşpınar Ayvaz ve Hanağası, Usûl (n 1) 203.

¹³³ Bu husus yargı kararlarında da vurgulanmaktadır. Bkz. “...Tebliğat, bilgilendirme yanında belgelendirme özelliği de bulunan önemli bir usûl işlemidir. Tebligat ile ilgili yasal düzenlemeler tamamen şekli olduğundan gerek tebligat işlemi gerekse tebligat tarihi ancak kanun ve yönetmelikte emredilen şekillerle tevsi ve dolayısıyla ispat olunabilir. Tebligat Kanunu ve Tebligat Kanunu'nun Uygulanmasına Dair Yönetmelik'in bu konuda etkili önlemler almış olmasının amacı, tebligatın bir an evvel muhatabına ulaşmasını ve onun tarafından kabul edilmesini sağlamaktır. Bu nedenle, kanun ve yönetmelik hükümleri en küçük ayrıntısına kadar uygulanmalıdır. Tebligatın doğru kişiye ve kanunda gösterilen yöntemle uygun olarak yapılması zorunludur. Aksi takdirde kanun ve yönetmeliğin gösterdiği şekilde yapılmamış ve belgelendirilmemiş olan tebligat geçerli sayılmaz.”, Yargıtay HGK, 29.06.2021, E. 2017/2155, K. 2021/874, (Lexpera). Aynı yönde bkz. Yargıtay HGK, 29.06.2022, E. 2019/12-630, K. 2022/1087; Yargıtay HGK, 29.6.2021, E. 2018/12-411, K. 2021/877; Yargıtay HGK, 12.03.2025, E. 2023/10-455, K. 2025/123, (Lexpera).

¹³⁴ Elektronik tebligatta muhatabın tebliğ evrakını posta kutusuna ulaştığı andan ancak tebligatın yapılmış sayıldığı beş günlük süreden önce okuması durumunda tebligatın ne zaman yapılmış sayılması gerektiğine dair değerlendirmeler için bkz. Önen ve Öztekin (n 1) 279-280; Tanrıver, Usûl (n 1) 488; Özbay ve Yardımcı (n 10) 34; Erdönmez, Pekcanitez Usûl (n 1) 811 dn. 358; Atalı, Ermenek ve Üçüncü (n 13) 80. Ayrıca bkz. Özbay, İbrahim, ‘6099 Sayılı Kanun ve Elektronik Tebligat Yönetmeliği Çerçevesinde Elektronik Tebligata İlişkin Düzenlemelere Bakış’, Prof. Dr. Ejder Yılmaz’a Armağan, C. II (Yetkin Yayınları 2014) 1434-1435; Kurt Konca, Tebligat (n 20) 263; Ayşe Ece Acar, ‘Elektronik Tebligat’ (2016) 74 (1) İstanbul Üniversitesi Hukuk Fakültesi Mecmuası 163. Elektronik tebligatın muhatabın elektronik postasına ulaştığı ya da okunduğu tarihte değil, elektronik posta adresine ulaştığı tarihi izleyen beşinci günün sonunda yapılmış sayıldığı yönündeki Yargıtay kararı için bkz. “...Elektronik tebligatta tebliğ tarihi elektronik tebligatın

sayılma tarihi açıkça düzenlenmiştir. Buna göre kanun koyucunun usûlsüz tebligat bakımından sonuç bağladığı öğrenme ve öğrenildiği beyan edilen tarih esas alınarak değerlendirme yapılmalıdır. Nitekim mevzuatta usûlsüz tebligata dair aksi yönde incelemeyi gerektiren bir düzenleme bulunmamaktadır.

Tebliğata dair mevcut düzenlemeler gereğince, muhatabın usûlsüz tebligatı öğrenip öğrenmemesi ile öğrendiği tarih muhatabın beyanına göre belirlenir¹³⁵. Bu doğrultuda, bazı yargı kararlarında usûlsüz tebligatta muhatabın beyanının asıl olduğu, şüphenin muhatap lehine yorumlanacağı ve muhatabın beyanının aksinin iddia ve ispat edilemeyeceğinin emredici olarak düzenlendiği dahi belirtilmektedir¹³⁶.

muhatabın elektronik posta hesabına ulaştığı veya okunduğu tarih olmayıp, tebligatın muhatabın elektronik adresine ulaştığı tarihi izleyen beşinci günün sonu olmaktadır. Böylelikle, muhatabın kayıtlı elektronik posta hesabını kontrol etmemek suretiyle tebliğin sonuçlarını geciktirmesi ihtimali söz konusu olmayacaktır.", Yargıtay HGK, 29.06.2022, E. 2022/663, K. 2022/1071, (Lexpera). Aynı yönde bkz. Yargıtay HGK, 09.11.2021, E. 2021/763, K. 2021/1379; Yargıtay HGK, 18.05.2021, E. 2021/254, K. 2021/550, Yargıtay 12. HD, 26.10.2022, E. 2022/4171, K. 2022/11007, (Lexpera). Anayasa Mahkemesi'nin bir bireysel başvuru kararında, gerekçeli nihai kararın elektronik ortamda tebliğ edilmesi yönünden bu tebligatın açıldığına dair kayıt dikkate alınmış ve bu tarihten itibaren bireysel başvuru süresinin işlemeye başladığı sonucuna varılmıştır. Bkz. "...Başvuru konusu olayda başvuru vekilinin 15/1/2019 tarihinde gerekçeli nihai karar tebligatını açtığına dair delil kaydı oluşturulmuş ve bu kayıt e-tebliğat mazbatası ile PTT sorgulama raporuna da işlenmiştir. Yukarıda yer verilen Bakanlık düzenlemesi uyarınca söz konusu delil kaydı, tebligatın alıcısı tarafından okunduğu anlamına gelmektedir (bkz. § 15). İlgili Yönetmelik uyarınca elektronik mesajın tamamı iletilmeden delil kaydı oluşturulmadığı da dikkate alındığında (bkz. § 14) somut olayda başvuru e-tebligatın vekili tarafından açıldığı 15/1/2019 tarihinde bireysel başvuruya ilişkin gerekçeli nihai karardan haberdar olduğunun ve bu doğrultuda bireysel başvuru süresinin 15/1/2019 tarihinden itibaren işlemeye başladığının kabul edilmesi gerekir. Nitekim ilgili usûl kuralları uyarınca sürenin münhasıran tebliğden itibaren işlemeye başlayacağını kabul edildiği uygulamaların aksine bireysel başvuru yolunda başvuru süresi, ihlalin öğrenilmesi esasına bağlanmıştır. Sonuç olarak bireysel başvuru konusu yargılama sürecine ilişkin nihai karardan 15/1/2019 tarihinde haberdar olduğu anlaşılan başvuru otuz günlük bireysel başvurusu süresinden sonra, 15/2/2019 tarihinde gerçekleştirdiği bireysel başvurusunun süre aşımı nedeniyle kabul edilemez olduğuna karar verilmesi gerekir.", AYM, Mehmet Özcan, B No 2019/6266, 15.01.2020, (Kararlar Bilgi Bankası).

¹³⁵ Kuru, Usûl (n 1) 5559; Kuru, İcra (n 2) 141; Muşul, İcra (n 2) 239; Muşul, Tebliğat (n 1) 505; Arslan, Yılmaz, Taşpınar Ayvaz ve Hanağası, Usûl (n 1) 203; Özbay ve Yardımcı (n 10) 114. Ayrıca bkz. Ruhi ve Ruhi (n 9) 286.

¹³⁶ "...Tebliğat Kanunu'nun 32. maddesine ve Tebliğat Yönetmeliği'nin 53. maddesine göre, "Tebliğ, usûlüne aykırı yapılmış olsa bile, muhatabı tebliği öğrenmiş ise geçerlidir. Aksi takdirde tebliğat yapılmamış sayılır. Muhatap, her ne şekilde olursa olsun tebliğ evrakını veya davetiyeyi alırsa ya da bunların içeriğini öğrenirse tebliği öğrenmiş sayılır. Muhatabın tebliği öğrendiğini beyan ettiği tarih, tebliğ tarihi olarak kabul edilir. Tebliğin usûlüne aykırı yapılmış olması hâlinde, muhatabın tebliği öğrendiğinin ve bunun tarihinin iddia ve ispatı mümkün değildir."... Asıl olan muhatabın beyanı olup şüphe muhatap lehine yorumlanmalıdır. Nitekim maddenin dördüncü cümlesinde, tebliğin usûlsüz olması durumunda muhatabın beyanının asıl olduğu ve bunun aksinin iddia ve ispat edilemeyeceği emredici olarak düzenlenmiştir.", İzmir BAM 3. HD, 09.02.2017, E. 2017/232, K. 2017/237, (Lexpera).

Hâlihazırda icra organları işlemin gerçekten beyan edilen tarihte öğrenilip öğrenilmediğini araştırma yetkisini haiz değildir¹³⁷. Tebliğ edilmiş sayılma sonucuna bağlanan öğrenme tarihinin ayrıca araştırılması ve ispatı gerekli olmasa da dürüstlük kuralına aykırı olan durumlar istisna teşkil eder. Bu bağlamda, muhatabın tebligatı öğrenmeden yapamayacağı bir işlemde bulunması ve ardından tebliğ konusu işlemi sonradan öğrendiğini beyan etmesi örnek olarak verilebilir¹³⁸. Muhatabın tebligatı öğrendiğini bildirdiği tarihten önce tebliğ evrakı içeriğini öğrenerek resmî işlemde bulunması ve bu işlemde sonraki bir tarihte tebligatı öğrendiğini bildirmesi hâlinde, dürüstlük kuralına aykırılık söz konusudur¹³⁹. Bu durum, aynı zamanda çelişkili davranış yasağına da aykırıdır¹⁴⁰.

Örneğin, vekil aracılığıyla satışın durdurulmasını isteyen borçlunun satış tarihi tebliğ edilmediği gerekçesiyle ihalenin feshini istemesi hakkın kötüye kullanılması teşkil eder¹⁴¹. Hakkın kötüye kullanılması hukuk düzenince korunmadığı için söz konusu örnekte, usûlsüz tebligatın sonuçlarından yararlanılamaz. Bu durumda, muhatabın beyanı dikkate alınmamalı ve en geç işlem tarihinde tebligatın öğrenildiği kabul edilmelidir¹⁴². Ödeme emrinin usûlsüz tebliğ edildiği iddia edilmekle birlikte söz konusu takibe dair borçlu menfi tespit davası açmış ise en geç bu tarihte tebliğ işlemini öğrendiği kabul edilmelidir. Ödeme emrinin usûlsüz olduğu iddiası bakımından, en geç kıymet takdiri raporunun tebliğ edildiği tarihte borçlunun takibi öğrendiği gözetilerek kıymet takdiri raporunun tebliğ edildiği tarihten sonraki bir tarihte öğrenildiği iddiasıyla yapılan şikâyet başvurusu reddedilmelidir¹⁴³. Aynı şekilde, borçlunun imzasının olduğu haciz tutanağı,

¹³⁷ Atalı, Ermenek ve Erdoğan, İcra (n 3) 69.

¹³⁸ Yılmaz ve Çağlar (n 1) 578, 594; Özekes ve Hanağası (n 8) 138; Özbay ve Yardımcı (n 10) 112.

¹³⁹ Özekes, Tebligat (n 69) 58; Akcan (n 10) 91; Özekes ve Hanağası (n 8) 138; Arslan, Yılmaz, Taşpınar Ayvaz, Hanağası, Usûl (n 1) 203; Erdönmez, Pekcanitez Usûl (n 1) 830; Uyar (n 39) 227. Usûlsüz tebligattan kaynaklı kötü niyetli uygulamaların önlenmesi amacıyla, söz konusu iddiaların ileri sürülmesinin tebligat tarihinden itibaren başlamak üzere belirli süre ile sınırlanması gerektiği yönünde bkz. Kurt Konca, Tebligat (n 20) 272.

¹⁴⁰ Özekes, Tebligat (n 69) 58-59.

¹⁴¹ “...Davacı-borçlu şirket, haberdar olmadığını beyan ettiği tebligat gereğini yerine getirmek üzere işlemlere başlamış, vekili aracılığıyla açtığı davalarda satışın tedbiren durdurulmasını talep etmiş olmakla artık, vekilin de haberdar olduğu açık olan satış tarihinin tebliğ edilmediğinden bahisle tebligat yokluğuna dayanarak ihalenin feshini talep etmesi açıkça TMK’nun 2.maddesindeki iyyiniyet kurallarına da aykırılık teşkil etmektedir. Öte yandan, davacı-borçlu şirketin vekili olduğu, delil olarak bildirilen dosyalara içine verilen vekaletname örneklerinden anlaşılan Av. C. R. ’in 24.12.2004 günü açık artırmada hazır olduğu ve tutanağı imzaladığı da belirgindir. Başka bir sıfatla açık artırmaya katıldığını kanıtlayamayan bu vekilin artırma ve satış sırasında hazır bulunması da davacı-borçlu şirketin satış günü ve ihaleden haberdar olduğunu göstermektedir.”; Yargıtay HGK, 06.07.2011, E. 2011/108, K. 2011/505, (Lexpera).

¹⁴² Yılmaz ve Çağlar (n 1) 594; Özekes ve Hanağası (n 8) 138; Kurt Konca, Elektronik Tebligat (n 24) 372.

¹⁴³ Aynı yönde sonuca varan bir karar için bkz. “...Somut olayda, ödeme emrinin borçluya 22/10/2020 tarihinde tebliğ edildiği, bundan sonra borçlu adına F2 gemicilik ve acentelik AŞ’nin A1 adresine

usûlsüz tebligat iddiası bakımından borçlunun öğrendiği sonucuna vardırان yazılı bir belge olarak değerlendirilmelidir.

Anılan örneklerde belirtildiği üzere resmî bir işlem yapılarak ya da evrak üzerinden sürenin geçtiğinin anlaşıldığı ve dürüstlük kuralına aykırı durumlar hariç olmak üzere, muhatabın beyanı dikkate alınmaksızın öğrenmenin ne zaman gerçekleştiğine dair araştırma yapılması ve öğrenmenin daha önce gerçekleştiği sonucuna varılarak işlem yapılması mevcut düzenlemeye aykırılık teşkil eder. Zira bu husus, usûlsüz tebligatı mutlak anlamda geçersiz saymayan aksine öğrenmeye sonuç bağlayan kanun koyucunun iradesiyle bağdaşmaz. Dolayısıyla istisnalar haricinde usûlsüz tebligatın öğrenildiği tarihin re'sen araştırılmasına dair uygulamalar bu yönüyle eleştiriye açıktır.

Tebliğatla ilgili düzenlemeler, tebligatın usûlüne uygun olarak makul sürede muhatabına ulaştırılmasını, konu ile ilgili muhatabın bilgilendirilmesinin sağlanmasını ve bunun belgeye bağlanmasını amaçlar. Bu bağlamda, mevzuata uygun bir tebligatla muhatabın bilgilendirilmesi hukukî dinlenilme hakkının bir gereğidir¹⁴⁴. Tebligatın hukukî dinlenilme hakkı ve bilgilendirme unsuru bağlamında önemi yargı kararlarında da vurgulanmaktadır¹⁴⁵. Örneğin, Yargıtay Hukuk

daimi çalışana 29/04/2021 tarihinde kıymet takdir raporu tebliğ edildiği ve borçlunun ödeme emri tebliğ işlemi dışında diğer tebligatların da usulsüz tebliğ edildiği yönünde bir iddiasının olmadığı anlaşılmakla en geç kıymet takdir raporunun tebliğ edildiği bu tarihte takipten haberdar olduğunun kabulü gerekir. Bu durumda, borçluya gönderilen ödeme emri usulsüz tebliğ edilmiş olsa bile borçlunun ödeme emri tebliğ işleminin usulsüz olduğuna yönelik 28/05/2021 tarihinde icra Mahkemesine yaptığı başvuru, İİK'nun 16/1. maddesinde öngörülen yasal yedi günlük süreden sonradır. O halde Mahkemece, borçlunun ödeme emri tebliğ işleminin usulsüz olduğuna yönelik şikayetin ve buna bağlı taleplerinin süre aşımı nedeniyle reddine karar verilmesi gerekirken uyuşmazlığın esasına girilerek açıklanan gerekçe ile reddi isabetsiz...”, İstanbul BAM 20. HD, 01.02.2023, E. 2021/4157, K. 2023/370, (Lexpera).

¹⁴⁴ Pekcanitez, Atalay ve Özkes (n 1) 138; Arslan, Yılmaz, Taşpınar Ayvaz ve Hanağası, Usûl (n 1) 191; Tanrıver, Usûl (n 1) 511; Budak ve Karaaslan (n 1) 139; Özkes, Hukukî Dinlenilme (n 93) 98; Özkes ve Hanağası (n 8) 137; Atalı, Ermenek ve Erdoğan, Usûl (n 1) 319; Erdönmez, Pekcanitez Usûl (n 1) 740; Ekecik ve Duran, Tebligat (n 7) 88; Akkan ve Kazmaz Tepe (n 94) 501. Ayrıca bkz. Hilal Ünal Kaya, ‘Bir İctihadı Birleştirme Kararı Işığında Mernis Adresine Yapılan Doğrudan Tebligat (Yargıtay İctihadı Birleştirme Büyük Genel Kurulu, E. 2019/2, K. 2020/3, T. 20.11.2020) (2023) 31 (3) Selçuk Üniversitesi Hukuk Fakültesi Dergisi 1205.

¹⁴⁵ “...Takip borçlusunun, hangi icra dairesinde aleyhine takip bulunduğunu, hakkındaki taleplerin nelerden ibaret olduğunu bilmesi ve varsa itirazlarını zamanında ve doğru merciye yöneltebilmesi usûlüne uygun olarak yapılacak tebligat ile sağlanabilir. Hukukî dinlenilme hakkının gereği olarak tebligatın, Tebligat Kanunu'nun öngördüğü usûl dairesinde gerçekleştirilmesi gerekir... Kanun ve Yönetmeliğin amacı tebligatın muhatabına en kısa zamanda ulaşması, konusu ile ilgili olan kişilerin bilgilendirilmesi ve bu hususların belgeye bağlanmasıdır. Hâl böyle olunca. Kanun ve Yönetmelik hükümlerinin en ufak ayrıntılarına kadar uygulanması zorunludur. Tebligat Kanunu ile Yönetmelikte öngörülen şekilde işlem yapılmış olmadıkça tebliğ memuru tarafından yapılan yazılı beyan onun mücerret sözünden ibaret kalır ve dolayısıyla belgelendirilmiş sayılmaz. Kanun ve Yönetmelikte yer almayan bir usûlle de tebligat yapılamaz. Nitekim, Kanunun ve Yönetmeliğin belirlediği şekilde yapılmamış ve belgelendirilmemiş olan tebligatların geçerli olmayacağı yerleşik yargısal içtihatlarda da açıkça vurgulanmıştır. Kanunda belirtilen usûlle tebligat yapılması hukukî dinlenilme hakkının da bir gereğidir. Önemle belirtmek gerekir ki hukukî dinlenilme hakkı Tebligat

Genel Kurulu'nun bir kararında, takip yolunun değiştirilmesi hâlinde borçluya yeni bir ödeme emri gönderilmesi ve bu sayede borçlunun takip hakkında bilgilendirilmesi gerekliliğinden hareketle, borçluya ödeme emrinin doğrudan Tebligat Kanunu'nun 35'inci maddesi gereğince tebliğ edilmesinin usûlsüz olduğu sonucuna varılmıştır¹⁴⁶.

Usûlüne uygun bir tebligat yapılmaması hâlinde, tebliğ işlemi hüküm ve sonuç doğurmadığı gibi muhatabın ilgili konu hakkında olması gerektiği şekilde bilgilendirilmemiş olması sebebiyle hukukî dinlenilme hakkı ihlâl edilmiş olur¹⁴⁷. Usûlsüz tebligata rağmen muhatap ilgili işlem veya konu hakkında bilgi sahibi olmuşsa, örneğin ödeme emrinden veya icra emrinden haberdarsa, icra takibinin varlığına dair bilgilendirme unsuru gerçekleştiğinden hukukî dinlenilme hakkı ihlâlî söz konusu olmaz. Aksine usûlsüz tebligata dair düzenlemeler dikkate alınmaksızın öğrenme tarihinin araştırılmasına ilişkin istisnaların geniş yorumlanması, hâlihazırda hak düşürücü nitelikte olan sürelerin hesaplanması bakımından hak kayıplarına sebebiyet verebilir. Dolayısıyla bu yönüyle de usûlsüz tebligata dair öğrenme beyanının araştırılması hususunun sınırlar gözetilerek değerlendirilmesi gerekir.

SONUÇ

İcra ve İflâs Kanunu'nda taraflar için öngörülen sürelerin hak düşürücü süre olduğu, bu sürelerin genellikle tebliğle başladığı, tebligata dair düzenlemele-

Kanunu hükümlerine uygun biçimde haber vermeyi gerektirir. Tebliğ ile kendisine tebligat yapılan kimse açılan davadan zamanında ve tam olarak, eksiksiz haberdar olmalıdır. Eğer tebligat yasaya aykırı yapılmışsa, hukuki dinlenilme hakkı ihlâl edilmiştir. Açılmış olan dava ve bu davada ileri sürülen iddia ve savunmalar hakkında bilgi verme genel olarak tebligat biçiminde yapıldığından ilgililerin adreslerinin bilinmesi ve tebligatın ilgilinin doğru adresine yapılmasının çok büyük önemi vardır.”, Yargıtay İBBGK, 20.11.2020, E. 2019/2, K. 2020/3, (Lexpera). Muhatabın bilinen son adresine tebligat yapılamaması ve bu adres ile adres kayıt sistemindeki adresin farklı olması hâlinde, Tebligat Kanunu'nun 21'inci maddesinin ikinci fıkrasındaki hüküm uyarınca doğrudan tebligat çıkarılmasının yeterli olduğuna ve gerekçesinde adil yargılanma hakkı ile hukukî dinlenilme hakkına da yer veren söz konusu kararın değerlendirilmesine dair bkz. Ünal Kaya (n 144) 1192 vd.

¹⁴⁶ “...Davacı alacaklı tarafından davalı borçlu aleyhine başlatılan kambyo senetlerine mahsus haciz yoluyla takip değiştirilerek iflâs yoluyla takibe geçilmiştir. İİK'nın 43/2. maddesinde takip yolunun değiştirilmesi durumunda alacaklıya sadece harçtan muafiyet hakkı verilmiş olup, bu durumda davacı tarafca yeniden harç ödenmeyecek ise de anılan düzenlemeye yeni baştan müracaat denilmekle yeni bir takip başlatılmış olduğundan borçlu, önceki takibe itiraz etmese bile takip yolunun değiştirilmesinden sonra kendisine gönderilecek yeni ödeme emrine karşı itirazda bulunabilir. Bu durumda iflâs yoluyla adı takipte ödeme emrine ilişkin tebliğ işlemlerinin yeniden yapılması gerekmektedir. Bu nedenle TK'nın 10/1. maddesi uyarınca ödeme emrinin ilk önce davalı borçlu şirketin bilinen son adresi olan ticaret sicil adresine tebliğ edilmesi, davalıya gönderilen tebligatın iade edilmesi hâlinde bu kez TK'nın 35. maddesine göre tebliğ işleminin yapılması gerekmektedir. Ancak icra dosyası incelendiğinde, davacı tarafından takip yolunun değiştirilmesinden sonra iflâs yoluyla takibe ilişkin ödeme emrinin doğrudan TK'nın 35. maddesi uyarınca davalı borçlu şirkete tebliğ edildiği anlaşılmakla, yapılan tebliğ işlemi usûlsüzdür...”, Yargıtay HGK, 18.06.2025, E. 2024/6-125, K. 2025/374, (Lexpera).

¹⁴⁷ Özkes, Temel Haklar (n 93) 142-143.

rin şekli kurallar olduğu ve hakkın yerine getirilmesindeki rolü gözetildiğinde, usûlsüz tebligatın varlığının tespit edilmesi önem taşımaktadır. Bu öneme binaen icra takipleri bakımından usûlsüz tebligatın ve tebliğ edilmiş sayılma tarihinin yargı kararları çerçevesinde ele alındığı ve usûlsüz tebligatın dikkate alınma şekli yönüyle Cebrî İcra Kanunu Taslağı'nın da değerlendirildiği bu çalışmada şu sonuçlara varılmıştır:

Mevzuatta usûlsüz tebligatın öğrenmeye bağlı olarak hüküm ve sonuç doğurması, muhatabın beyan ettiği tarihin tebliğ tarihi olarak kabul edilmesi ve bu tarihin aksinin ispat edilememesi öngörülmüştür. Ancak tebligatın öğrenilmeden muhatap tarafından işlem yapılmasının mümkün olmadığı ve hakkın kötüye kullanıldığı durumlar söz konusu ise işin mahiyeti gereği öğrenildiği beyan edilen tarihin doğruluğunun araştırılması gerekir.

Usûlsüz tebligat bakımından öğrenmeye ve öğrenildiği beyan edilen tarihe bir sonuç bağlandığı için evrak üzerinden ya da resmî bir işlemde tebligatın öğrenildiğinin anlaşıldığı ve dürüstlük kuralına aykırılık teşkil eden durumların olup olmadığı gözetilmelidir. Usûlsüz tebligatın geçerli olduğu tarihin belirlenmesi yönünden, haciz tutanağının imzalanması, dosyaya vekâletnamenin sunulması, dosyanın fotokopisinin alınması gibi işlemlerin yapıp yapılmadığı ve tebligat bilinmeksizin ilgili işlemin yapılmasının mümkün olup olmadığı incelenmelidir. Söz konusu istisnai durumlar hariç olmak üzere, sürelerin hesaplanması bakımından usûlsüz tebligatın öğrenildiği beyan edilen tarih dikkate alınmalıdır. Aksi yöndeki öğrenilme tarihinin araştırılmasına yönelik uygulama, usûlsüz tebligata dair mevcut düzenlemelerle bağdaşmamaktadır.

İcra takiplerinin her aşamasında usûlsüz tebligat şikâyetlerinde bulunulması, bu başvuruların icra takiplerinin sürüncemede kalmasına, alacaklının takibin ilerlemesine dair taleplerinin icra memurlarınca yerine getirilmemesine ve ihalenin feshi talebine konu edilmek suretiyle cebrî icra yoluyla yapılan satışların iptaline yol açması, usûlsüz tebligat şikâyetlerinin icra takiplerine etkisinin önemini göstermektedir. Bu bağlamda, icra takipleri bakımından tebligat işlemlerinin icra ve iflâs dairelerini temsilen yapılması, tebligatın usûlüne uygun yapılmasının alacaklı ile borçlunun menfaatlerini doğrudan ilgilendirmesi, hukukî dinlenilme hakkı ile takip ekonomisi ilkesi dikkate alındığında, tebligatın usûlsüz olup olmadığının icra ve iflâs dairelerince re'sen gözetilmesi beklenir. İcra ve iflâs daireleri tarafından usûlsüz tebligatın re'sen dikkate alınması yönünde düzenleme öngören Cebrî İcra Kanunu Taslağı da söz konusu yaklaşımı yansıtmaktadır. Ancak usûlsüz tebligatın re'sen gözetilmesine dair Taslaktaki düzenlemenin birtakım yönleriyle değerlendirilmesi gerekir.

Usûlsüz tebligatın muhatap tarafından öğrenilme ihtimali bulunduğu için tebliğ işleminin tekrarlanması bakımından söz konusu ihtimal gözetilmeli ve anılan düzenlemelerde öngörülmelidir. Usûlsüz tebligatın muhatap tarafından ileri sürülmesi ya da re'sen gözetilmesi yönünde tercih yapılmasına ilişkin olarak, usûlsüz

tebligata dair icra ve iflâs dairelerinin incelemesinin mahkemelerin incelemesine nazaran şekli ve sınırlı olacağı gözetilmelidir. Bunun yanında, usûlsüz tebligata dair farklı yöndeki yargı kararlarının ve mahkemeler arasındaki yorum farklılığının icra ve iflâs daireleri arasında da söz konusu olması ve takdir yetkisinden kaynaklı kötü niyetli uygulamaların doğması yönündeki ihtimaller değerlendirilmelidir. Zira ülkemizdeki icra takiplerinin sayısı ile icra takiplerinde takdir yetkisinin kullanımına dair mevcut uygulamalar, usûlsüz tebligatın icra ve iflâs dairelerince re'sen gözetilmesinin pratik anlamda sorunlara yol açacağını göstermektedir. Bu doğrultuda, usûlsüz tebligatın takip ekonomisi ilkesine uygun olarak re'sen tespit edilmesine ve uygulama birliğinin sağlanmasına yönelik alınabilecek tedbirler de gözetilerek usûlsüz tebligatın re'sen dikkate alınıp alınmayacağı konusunda karar verilmelidir. Ayrıca icra tebliğlerinin icra memur ve müdürlerince re'sen dikkate alınıp alınmayacağına ve kusurdan kaynaklı sorumluluğun doğup doğmadığına ilişkin farklı yöndeki yargı kararları gözetildiğinde, tebligatın re'sen gözetilmesi yetkisi yönünden Taslaktaki hukukî sorumluluk maddesine atıf yapılması hususu değerlendirilmelidir.

KAYNAKÇA

- Acar AE, 'Elektronik Tebligat' (2016) 74 (1) İstanbul Üniversitesi Hukuk Fakültesi Mecmuası 159-174.
- Akcan R, 'İcra İşlerinde Tebligat' (1999) 7 (1-2) Selçuk Üniversitesi Hukuk Fakültesi Dergisi 63-95.
- Akcan R ve Albayrak H, *Tebligat Hukuku* (3. Baskı, Seçkin Yayınevi 2016).
- Akil C, '11.1.2011 Gün ve 6099 Sayılı Kanun ile 7201 Sayılı Tebligat Kanunu'nda Yapılan Değişiklikler' (2010) 101 Türkiye Barolar Birliği Dergisi 247-266.
- Akkan M, 'Elektronik Ortamda Tebligat Yapılmasına İlişkin Gelişmeler' *Haluk Konuralp Anısına Armağan, C. I* (Yetkin Yayınevi 2009) 31-63 (Tebligat).
- Akkan M, 'Tebligat Kanunu Çerçevesinde Elektronik Tebligat' (2018) 14 (39) *Medenî Usûl ve İcra İflâs Hukuku Dergisi* 23-89 (Elektronik Tebligat).
- Akkan M ve Kazmaz Tepe B, 'Medenî Usûl Hukukunda Yargılamaya Genel Bakış ve İlkeler Konusundaki Gelişim' içinde Hakan Pekcanter ve Muhammet Özkes, *Cumhuriyetin 100. Yılında Medenî Usûl ve İcra İflâs Hukukumuzun Gelişim ve Değişim Süreci* (On İki Levha Yayıncılık 2023) 461-523.
- Amonn K ve Walther F, *Grundriss des Schuldbetreibungs und Konkursrechts* (8. Auflage, Stämpfli Verlag 2008).
- Aras A, 'Davada veya İcra Takibinde Usûlsüz Tebligatın Re'sen Dikkate Alınması Gerekliliği' (2022) 158 Türkiye Barolar Birliği Dergisi 191-211.

Arslan R, *İcra İflâs Hukukunda İhale ve İhalenin Feshi* (Ankara Üniversitesi Hukuk Fakültesi 1984).

Arslan R, Yılmaz E, Taşpınar Ayvaz S ve Hanağası E, *Medenî Usûl Hukuku* (10. Baskı, Yetkin Yayınları 2024) (Usûl).

Arslan R, Yılmaz E, Taşpınar Ayvaz S ve Hanağası E, *İcra ve İflâs Hukuku* (10. Baskı, Yetkin Yayınları 2024) (İcra).

Aşık İ, Oruç Y, Tok O, Saçar Ö F ve Aşit R, *İcra ve İflâs Hukuku* (4. Baskı, Seçkin Yayınevi 2025).

Atalı M, Ermenek İ ve Erdoğan E, *Medenî Usûl Hukuku* (8. Baskı, Yetkin Yayınları 2025) (Usûl)

Atalı M, Ermenek İ ve Erdoğan E, *İcra ve İflâs Hukuku* (9. Baskı, Yetkin Yayınları 2025) (İcra).

Atalı M, Ermenek İ ve Üçüncü S H, *Tebliğat Hukuku* (7. Baskı, Seçkin Yayınevi 2024).

Azaklı Arslan B, ‘Tebliğ Yokluğu Hâlinde Tebliğ Konusuna İlişkin Yapılan İşlemlerin Geçerliliğinin Değerlendirilmesi (Karar İncelemesi)’ *Prof. Dr. İhsan Erdoğan’a Armağan, C. II* (Adalet Yayınevi 2024) 2033-2056.

Bauer T ve Staehelin D, *Basler Kommentar - Bundesgesetz über Schuldbetreibung und Konkurs* (Helbing Lichtenhahn Verlag 2017).

Berkin N, ‘İcra Tebliğleri ve 538 sayılı Kanunun Getirdiği Yenilikler’ (1967) 1-2 İstanbul Üniversitesi Hukuk Fakültesi Mecmuası 129-140.

Börü L, ‘Elektronik Tebliğat’ (2020) 10 (1) Hacettepe Hukuk Fakültesi Dergisi 183-225.

Budak A C ve Karaaslan V, *Medenî Usûl Hukuku* (8. Baskı, Filiz Kitabevi 2024).

Çatalkaya İ, *Tebliğat Hukuku* (3. Baskı, Adalet Yayınevi 2020).

Çiftçi P, *İcra Hukukunda Menfaat Dengesi* (Adalet Yayınevi 2010).

Çon Ö, *İhalenin Feshi (İcra ve İflâs Kanunu Madde 134)* (Yetkin Yayınları 2021).

Deliduman S, *Tebliğat Hukuku Bilgisi* (6. Baskı, Yetkin Yayınları 2019).

Dieth M, *Beschwerde in Schuldbetreibungs- und Konkursachen gemäss Art.17 ff. SchKG unter Berücksichtigung des Beschwerdeverfahrens im Kanton Aargau* (Schulthess Verlag 1999).

Duran O, ‘Adres Kayıt Sisteminin Tebliğat Hukuku Üzerine Etkileri’ (2013) 8 (2) Erciyes Üniversitesi Hukuk Fakültesi Dergisi 919-944.

Ekecik Ş ve Duran O, ‘Tebliğat Kanunu’nun 20. Maddesi Üzerine Düşünceler’ (2013) 71 (3) Ankara Barosu Dergisi 85-102 (Tebliğat).

Ekecik Ş ve Duran O, ‘Hukuk Muhakemeleri Kanunu Madde 73 Kapsamında İcra Emrinin Vekile Tebliğ Edilmesinin Ortaya Çıkardığı Sorunlar’ Prof. Dr. Ramazan Arslan’a Armağan, C. I (Yetkin Yayınları 2015) 649-684 (Vekile Tebliğ).

Erdönmez G, *Pekcanitez Usûl Medenî Usûl Hukuku*, C. I (16. Baskı, On İki Levha Yayıncılık 2025).

Erdönmez G, Akkan M ve Bulut U, ‘Madde 232’ içinde Hakan Pekcanitez ve Muhammet Özekes (edt), *Cebri İcra Kanunu Taslağı Değerlendirmesi* (On İki Levha Yayıncılık 2026).

Ermenek İ ve Üçüncü S H, ‘Özgürlüğü Bağlayıcı Ceza Sebebiyle Kısıtlanma Hâlinde Kanunî Temsilciye Tebligat Yapılma Usûlü’ (2020) 24 (2) Ankara Hacı Bayram Veli Üniversitesi Hukuk Fakültesi Dergisi 3-30.

Fritzsch H ve Walder-Bohner H U, *Schuldbetreibung und Konkurs nach schweizerischem Recht*, Band I (3. Auflage, Schulthess Verlag 1984).

Gündoğdu S B, ‘Anayasa Mahkemesi’nin İcra ve İflâs Hukukundaki Şikâyet Müessesesine Hukukî Dinlenilme Hakkı Açısından Yaklaşımı’ (2021) 18 Uyuşmazlık Mahkemesi Dergisi 89-116.

Güneş D B, ‘Tebliğat Yokluğu’ (2016) 74 (1) İstanbul Üniversitesi Hukuk Fakültesi Mecmuası 221-231.

Görgün L Ş, Börü L ve Kodakoğlu M, *İcra ve İflâs Hukuku* (6. Baskı, Yetkin Yayınları 2025).

Hunkeler D, *Kurzkomentar SchKG* (2. Auflage, Helbing Lichtenhahn Verlag 2014).

Işık M, ‘Tebliğatın Yokluğu ve Usûlsüz Tebliğ’ içinde Nedim Meriç, Tuğçe Arslanpınar Tat, Melih Işık, Nurdan Korkmaz ve Barçın Özkan Kıdıl, *Olaylarla Tebligat Hukuku* (3. Baskı, On İki Levha Yayıncılık 2022).

Jaeger C, Walder H U, Kull T M ve Kottmann M, *Bundesgesetz über Schuldbetreibung und Konkurs Band I* (Art. 1-158) (4. Auflage, Schulthess 1997).

Kale S, *İcra ve İflâs Hukuku* (Yetkin Yayınları 2026).

Korkmaz D N, ‘Tebliğatın Yapılamaması ve Tebellüğden İmtina Edilmesi’ içinde Nedim Meriç, Tuğçe Arslanpınar Tat, Melih Işık, Nurdan Korkmaz ve Barçın Özkan Kıdıl, *Olaylarla Tebligat Hukuku* (3. Baskı, On İki Levha Yayıncılık 2022).

Kren Kostkiewicz J, *Schuldbetreibungs- & Konkursrecht* (4. Auflage, Schulthess 2024).

Kurt Konca N, ‘Türk Hukukunda Tebligata İlişkin Güncel Sorunlar ve Çözüm Önerileri’ (2014) 114 Türkiye Barolar Birliği Dergisi 239-274 (Tebliğat).

Kurt Konca N, *Medenî Usûl ve İcra - İflâs Hukuku Açısından Elektronik Tebligat* (2. Baskı, Adalet Yayınevi 2024) (Elektronik Tebligat).

Kuru B, *Hukuk Muhakemeleri Usûlü, C. V* (6. Baskı, Demir-Demir Yayıncılık 2001).

Kuru B, *İcra ve İflâs Hukuku El Kitabı* (2. Baskı, Adalet Yayınevi 2013).

Küçük AT, ‘İcra ve İflâs Hukukunda Tebligata İlişkin Düzenlemeler’ (2016) 74 (1) İstanbul Üniversitesi Hukuk Fakültesi Mecmuası 305-329.

Meriç N ve Arslanpınar Tat T, ‘Tebliğatın Önemi, Hukukî Niteliği ve Tebliğ Kurallarına Uygun Davranıldığının İlgili Mercî Tarafından Kendiliğinden Dikkate Alınması’ içinde Nedim Meriç, Tuğçe Arslanpınar Tat, Melih Işık, Nurdan Korkmaz ve Barçın Özkan Kızıl, *Olaylarla Tebligat Hukuku* (3. Baskı, On İki Levha Yayıncılık 2022).

Meriç N ve Akkaya T, ‘Madde 44’ içinde Hakan Pekcanıtez ve Muhammet Özekes (edt), *Cebrî İcra Kanunu Taslağı Değerlendirmesi* (On İki Levha Yayıncılık 2026).

Muşul T, *İcra ve İflâs Hukuku* (6. Baskı, Adalet Yayınevi 2013) (İcra).

Muşul T, *Tebliğat Hukuku* (6. Baskı, Adalet Yayınevi 2016) (Tebliğat).

Muşul T, *İcra ve İflâs Hukukunda İhale ve İhalenin Feshi* (Adalet Yayınevi 2016) (İhale)

Önen E ve Öztekin S, *Medenî Yargılama Hukuku* (2. Baskı, On İki Levha Yayıncılık 2026).

Özbay İ, ‘6099 Sayılı Kanun ve Elektronik Tebligat Yönetmeliği Çerçevesinde Elektronik Tebligata İlişkin Düzenlemelere Bakış’ Prof. Dr. Ejder Yılmaz’a Armağan, C. II (Yetkin Yayınları 2014) 1419-1450.

Özbay İ ve Yardımcı T E, *Tebliğat Hukuku* (Adalet Yayınevi 2018).

Özekes M, ‘Karar İncelemesi (Usûlsüz Tebligat ve Dürüstlük Kuralı)’ (1998) 17 (66) Manisa Barosu Dergisi 56-63 (Tebliğat).

Özekes M, *Medenî Usûl Hukukunda Hukukî Dinlenilme Hakkı* (Yetkin Yayınları 2003) (Hukukî Dinlenilme).

Özekes M, *İcra Hukukunda Temel Haklar ve İlkeler* (Adalet Yayınevi 2009) (Temel Haklar).

Özekes M ve Hanağası E, *Yargı Örgütü ve Tebligat Hukuku* (Anadolu Üniversitesi Yayınları 2012).

Pekcanıtez H ve Simil C, *İcra-İflâs Hukukunda Şikâyet* (2. Baskı, Vedat Kitapçılık 2017).

Pekcanıtez H, Atalay O ve Özekes M, *Medenî Usûl Hukuku* (13. Baskı, On İki Levha Yayıncılık 2025).

Pekcanıtez H, Atalay O, Sungurtekin Özkan M ve Özekes M, *İcra ve İflâs Hukuku* (12. Baskı, On İki Levha Yayıncılık 2025).

Pekcanıtez H, Özekes M ve Simil C, ‘Madde 44’ içinde Hakan Pekcanıtez ve Muhammet Özekes (edt), *Cebrî İcra Kanunu Taslağı Değerlendirmesi* (On İki Levha Yayıncılık 2026).

Peksöz V, ‘Adres Değişikliği Hâlinde Tebligat’ (2016) 74 (1) İstanbul Üniversitesi Hukuk Fakültesi Mecmuası 349-372.

Postacıoğlu İ E, *İcra Hukuku Esasları* (4. Baskı, İstanbul Üniversitesi Hukuk Fakültesi Yayınları 1982).

Ruhi C ve Ruhi AC, *Tebligat Hukuku Bilgisi* (10. Baskı, Seçkin Yayınevi 2025).

Sirmen AL ve Taşpınar Ayvaz S, ‘Yargıtay Kararlarına Göre İhale Feshedilmeksizin Sicilin Düzeltilmesi Davası Açılması’ içinde Tuğçe Tuzcuoğlu ve A. Hulki Cihan (edt), *Yargıtay Kararları Işığında Güncel Medenî Hukuk Problemleri Sempozyumu Bildirileri* (On İki Levha Yayıncılık 2019) 505-526.

Tanrıver S, ‘Hukuk Yargısında Etkinliğin Sağlanması İçin Alınması Gereken Önlemler Üzerine’ (2000) 49 (1) Ankara Üniversitesi Hukuk Fakültesi Dergisi 67-83 (Hukuk Yargısı).

Tanrıver S, *Medenî Usûl Hukuku, C. I* (6. Baskı, Yetkin Yayınları 2024) (Usûl).

Taşpınar Ayvaz S, ‘İcra ve İflâs Hukukunda Hükümsüz İşlemler ve Hükümsüzlük’, *Prof. Dr. Ramazan Arslan’a Armağan, C. II* (Yetkin Yayınları 2015) 1539-1552 (Hükümsüzlük).

Taşpınar Ayvaz S, ‘Şikâyetle Hukukî Dinlenilme Hakkı ve Bireysel Başvuru’, *MIHBİR XVIII Toplantısı, Anayasa-Medenî Usûl ve İcra İflâs Hukuku İlişkisi Sempozyum Kitabı* (Adalet Bakanlığı 2023) 171-180 (Şikâyet).

Uyar T, ‘İcra Tebliğleri (İİK. 21)’ (2013) 4 Ankara Barosu Dergisi 155-240.

Ünal Kaya H, ‘Bir İçtihadı Birleştirme Kararı Işığında Mernis Adresine Yapılan Doğrudan Tebligat (Yargıtay İçtihadı Birleştirme Büyük Genel Kurulu, E. 2019/2, K. 2020/3, T. 20.11.2020) (2023) 31 (3) Selçuk Üniversitesi Hukuk Fakültesi Dergisi 1185-1212.

Üstündağ S, *İcra Hukukunun Esasları* (8. Baskı, İstanbul 2004).

Yeşilova B, ‘Tebligat Kanunu’nun 6099 s. K. İle Değişik 10/II ve 21/II Maddesi Hükümlerinin Uygulama Alanlarının Tespiti - Bir İçtihat Değerlendirmesinin Düşündürdükleri’ (2014) 3 Ankara Barosu Dergisi 55-114.

Yıldırım MK ve Deren-Yıldırım N, *İcra ve İflâs Hukuku* (9. Baskı, Beta Yayıncılık 2025).

Yılmaz E ve Çağlar T, *Tebligat Hukuku* (6. Baskı, Yetkin Yayınları 2013).

Yılmaz E, *İcra ve İflâs Kanunu Şerhi* (Yetkin Yayınları 2016).